ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1970

Vyhlásené: 14.04.1970 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

32

PREDSEDNÍCTVO FEDERÁLNEHO ZHROMAŽDENIA

vyhlasuje úplné znenie zákona z 29. novembra 1961 č. 141 Zb. o trestnom konaní súdnom (Trestný poriadok), ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom zo 17. júna 1965 č. 57 Zb., zákonom z 5. júna 1969 č. 58 Zb. a zákonom z 18. decembra 1969 č. 149 Zb. a ďalej z úprav vykonaných zákonmi z 20. decembra 1968 č. 173 Zb., z 18. decembra 1969 č. 148 Zb., zo 17. decembra 1969 č. 156 Zb. a ústavným zákonom zo 17. decembra 1969 č. 155 Zb.

ZÁKON o trestnom konaní súdnom (Trestný poriadok)

Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ
SPOLOČNÉ USTANOVENIA

PRVÁ HLAVA
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 1
Účel zákona

(1) Účelom Trestného poriadku je upraviť postup orgánov činných v trestnom konaní tak, aby trestné činy boli náležite zistené a ich páchatelia podľa zákona spravodlivo potrestaní. Konanie pritom musí pôsobiť na upevňovanie socialistickej zákonnosti, na predchádzanie a zamedzovanie trestnej činnosti, na výchovu občanov v duchu dôsledného zachovávania zákonov a pravidiel socialistického spolužitia i čestného plnenia povinností k štátu a spoločnosti.

(2) Pomáhať k dosiahnutiu účelu trestného konania je právom a podľa ustanovení tohto zákona i povinnosťou občanov a spoločenských organizácií.

§ 2
Základné zásady trestného konania

(1) Nikto nemôže byť stíhaný ako obvinený ináč než zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje tento zákon.

(2) Dokiaľ právoplatným odsudzujúcim rozsudkom súdu nie je vyslovená vina, nemožno na toho, proti komu sa vedie trestné konanie, hľadieť, ako by bol vinný.

(3) Prokurátor je povinný stíhať všetky trestné činy, o ktorých sa dozvedel; výnimky sú prípustné len podľa zákona.

(4) Ak tento zákon neustanovuje niečo iné, postupujú orgány činné v trestnom konaní z úradnej povinnosti; musia trestné veci prejednávať čo najrýchlejšie a dôsledne zachovávať občianske práva zaručené ústavou.

(5) Orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutočný stav veci, a pri svojom rozhodovaní z neho vychádzajú. Objasňujú s rovnakou starostlivosťou okolnosti svedčiace proti obvinenému i okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a vykonávajú v oboch smeroch dôkazy, nečakajúc na návrh strán. Priznanie obvineného nezbavuje orgány činné v trestnom konaní povinnosti preskúmať a všetkými dosiahnuteľnými prostriedkami overiť všetky okolnosti prípadu.

(6) Orgány činné v trestnom konaní hodnotia dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne.

(7) Všetky orgány činné v trestnom konaní spolupracujú v najširšej miere so spoločenskými organizáciami a využívajú ich výchovné pôsobenie.

(8) Trestné stíhanie pred súdmi je možné len na základe obžaloby podanej prokurátorom.

(9) V trestnom konaní pred súdom rozhoduje senát alebo samosudca; predseda senátu a samosudca rozhodujú sami len tam, kde to tento zákon výslovne ustanovuje.

(10) Trestné veci sa pred súdom prejednávajú verejne tak, aby sa pracujúci v širokej miere mohli prejednávania zúčastniť a pojednávanie sledovať. Pri hlavnom pojednávaní a verejnom zasadnutí smie byť verejnosť vylúčená len v prípadoch výslovne ustanovených v tomto zákone.

(11) Konanie pred súdmi je ústne; dôkaz výpoveďami svedkov, znalcov a obvineného sa vykonáva spravidla tak, že súd uvedené osoby sám vyslúcha.

(12) Pri rozhodovaní na hlavnom pojednávaní, ako aj na verejnom alebo neverejnom zasadnutí smie súd prihliadnuť len na tie dôkazy, ktoré boli pri tomto konaní vykonané.

(13) Ten, proti komu sa trestné konanie vedie, musí byť v každom období konania poučený o právach umožňujúcich mu plné uplatnenie obhajoby a o tom, že si tiež môže zvoliť obhajcu; všetky orgány činné v trestnom konaní sú povinné umožniť mu uplatnenie jeho práv.

(14) Každý je oprávnený používať pred orgánmi činnými v trestnom konaní svoj materinský jazyk.

Spolupráca so spoločenskými organizáciami

§ 3

(1) Orgány činné v trestnom konaní spolupracujú so spoločenskými organizáciami, aby posilnili výchovné pôsobenie trestného konania a aj týmto spôsobom trestnú činnosť zamedzovali a ju predchádzali.

(2) Spoločenské organizácie môžu upozorňovať orgány činné v trestnom konaní na prípady porušenia socialistickej zákonnosti a dávať tak podnet na začatie trestného stíhania. Môžu navrhovať, aby súd na prehĺbenie výchovného účinku trestného konania prejednal vec na pracovisku obvineného alebo v mieste jeho bydliska. So spoločenskými organizáciami súd spolupracuje pri zabezpečení účasti pracujúcich na pojednávaní súdu; tieto organizácie spolupôsobia podľa ustanovení tohto zákona pri výkone trestu nápravného opatrenia a pri výchove osôb podmienečne odsúdených a podmienečne prepustených; pomáhajú tiež vytvárať podmienky, aby odsúdený žil po vykonaní trestu riadnym životom pracujúceho človeka.

§ 4

(1) Základná organizácia Revolučného odborového hnutia a mládežníckej organizácie môžu po prerokovaní v kolektíve pracujúcich ponúknuť prevzatie záruky za nápravu obvineného, ak majú dôvodne za to, že sú tu predpoklady, aby sa obvinený pôsobením kolektívu napravil. Rovnaké oprávnenie má jednotné roľnícke družstvo a výrobné družstvo, ktorých je obvinený pracovníkom. Súd, ktorému bol poslaný takýto návrh, prejedná vec na hlavnom pojednávaní spravidla pred pracovným kolektívom, a ak sa rozhodne záruku prijať, vezme na ňu zreteľ pri rozhodovaní o treste. Môže najmä, pokiaľ to Trestný zákon pripúšťa, povoliť podmienečný odklad výkonu trestu, uložiť trest nápravného opatrenia alebo iný druh trestu, ktorý nie je spojený s odňatím slobody, alebo upustiť od potrestania.

(2) Organizácia, ktorá prevzala záruku, stará sa o prevýchovu a nápravu obvineného, ktorý jej bol na záruku zverený, a dbá, aby nahradil škodu, ktorú spôsobil trestným činom.

§ 5

Organizácie uvedené v § 4 ods. 1 majú právo vyslať na prejednanie veci pred okresným súdom ako svojho zástupcu spoločenského obžalobcu alebo spoločenského obhajcu, ktorý sa potom na podklade uznesenia súdu zúčastní pojednávania podľa ustanovení tohto zákona a súdu tlmočí stanovisko pracujúcich k prejednávanej trestnej veci, k osobe páchateľa a k možnostiam jeho nápravy (§ 183).

§ 6

(1) Organizácie uvedené v § 4 ods. 1 môžu ponúknuť, že prevezmú záruku za dovŕšenie nápravy odsúdeného, a žiadať na tomto podklade o jeho podmienečné prepustenie z trestu odňatia slobody alebo o podmienečné upustenie od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti. Na získanie podkladov pre takúto žiadosť môžu sa informovať o stave prevýchovy odsúdeného.

(2) Uvedené organizácie môžu tiež navrhnúť, aby väzba obvineného bola nahradená ich zárukou (§ 73 ods. 1), a podávať za odsúdeného žiadosť o udelenie milosti a o zahladenie odsúdenia.

Súčinnosť štátnych a iných orgánov

§ 7

Orgány činné v trestnom konaní sú povinné navzájom si pomáhať pri plnení úloh vyplývajúcich z tohto zákona.

§ 8

(1) Štátne orgány, spoločenské organizácie, pokiaľ sa zúčastňujú na plnení úloh štátnych orgánov, ako aj štátne a iné socialistické hospodárske organizácie sú povinné pomáhať orgánom činným v trestnom konaní pri plnení ich úloh, najmä s najväčším urýchlením vyhovovať ich dožiadaniam a trestné činy bez odkladu oznamovať prokurátorovi alebo orgánom Zboru národnej bezpečnosti.

(2) Ustanovením odseku 1 nie je dotknutá povinnosť zachovávať štátne a hospodárske tajomstvo ani štátom uložená povinnosť mlčanlivosti.

§ 9
Posudzovanie predbežných otázok

(1) Orgány činné v trestnom konaní posudzujú predbežné otázky, ktoré sa v konaní vyskytnú, samostatne; ak je tu však o takej otázke právoplatné rozhodnutie súdu alebo iného štátneho orgánu alebo rozhodnutie spoločenskej organizácie, ktoré táto organizácia vydala pri plnení úloh štátneho orgánu, sú orgány činné v trestnom konaní takým rozhodnutím viazané, pokiaľ nejde o posúdenie viny obžalovaného.

(2) Orgány činné v trestnom konaní nie sú oprávnené samostatne riešiť predbežné otázky týkajúce sa osobného stavu, o ktorých sa rozhoduje v konaní o občianskoprávnych veciach. Ak rozhodnutie o takej otázke nebolo ešte vydané, vyčkajú jeho vydanie; ak nie je príslušné konanie doteraz v behu, navrhne prokurátor jeho začatie.

§ 10
Vyňatie z právomoci orgánov činných v trestnom konaní

(1) Z právomoci orgánov činných v trestnom konaní podľa tohto zákona sú vyňaté osoby požívajúce diplomatické imunity a výsady.

(2) Ak vznikne pochybnosť o tom, či alebo do akej miery je niekto vyňatý z právomoci orgánov činných v trestnom konaní podľa tohto zákona, musí sa o tom vyžiadať vyjadrenie ministra spravodlivosti; toto vyjadrenie je pre všetky orgány činné v trestnom konaní záväzné.

§ 11
Neprípustnosť trestného stíhania

(1) Trestné stíhanie nemožno začať, a ak bolo už začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené,

a) ak to nariadi prezident republiky, použijúc svoje právo udeľovať milosť alebo amnestiu,

b) ak je trestné stíhanie premlčané,

c) ak ide o osobu, ktorá je vyňatá z právomoci orgánov činných v trestnom konaní (§ 10), alebo o osobu, na stíhanie ktorej podľa zákona je potrebný súhlas, ak taký súhlas nebol oprávneným orgánom daný,

d) ak ide o osobu, ktorá pre nedostatok veku nie je trestne zodpovedná,

e) proti tomu, kto zomrel,

f) proti tomu, proti komu sa skoršie stíhanie pre ten istý skutok skončilo právoplatným rozsudkom súdu alebo bolo právoplatne zastavené, ak rozhodnutie nebolo v predpísanom konaní zrušené,

g) proti tomu, proti komu sa skoršie stíhanie pre ten istý skutok skončilo právoplatným rozhodnutím miestneho ľudového súdu, ak rozhodnutie nebolo v predpísanom konaní zrušené, alebo

h) proti tomu, proti komu sa skoršie stíhanie pre ten istý skutok skončilo právoplatným rozhodnutím iného orgánu na stíhanie trestných činov oprávneného, ak rozhodnutie nebolo v predpísanom konaní zrušené.

(2) V trestnom stíhaní, ktoré bolo zastavené z dôvodu uvedeného v odseku 1 písm. a) alebo b), sa však pokračuje, ak vyhlási obvinený do troch dní odvtedy, čo mu bolo uznesenie o zastavení trestného stíhania oznámené, že na prejednaní veci trvá. O tom treba obvineného poučiť.

§ 12
Výklad niektorých pojmov

(1) Orgánmi činnými v trestnom konaní sa rozumejú súd, prokurátor, vyšetrovateľ a vyhľadávací orgán, ako aj orgán vykonávajúci objasňovanie.

(2) Kde tento zákon hovorí o súde, rozumie sa tým okresný súd, krajský súd, vojenský obvodový súd, vyšší vojenský súd a najvyššie súdy.

(3) Kde tento zákon hovorí o okresnom súde, rozumie sa tým aj obvodný súd, prípadne iný súd s rovnakou pôsobnosťou, a pokiaľ z jednotlivých ustanovení nevyplýva niečo iné, aj vojenský obvodový súd; kde tento zákon hovorí o krajskom súde, rozumie sa tým aj mestský súd v Prahe, a pokiaľ z jednotlivých ustanovení nevyplýva niečo iné, aj vyšší vojenský súd.

(4) Kde tento zákon hovorí o okresnom prokurátorovi, rozumie sa tým i obvodný prokurátor, prípadne iný prokurátor s rovnakou pôsobnosťou, a pokiaľ z jednotlivých ustanovení nevyplýva niečo iné, aj vojenský obvodový prokurátor; kde tento zákon hovorí o krajskom prokurátorovi, rozumie sa tým i mestský prokurátor v Prahe, a pokiaľ z jednotlivého ustanovenia nevyplýva niečo iné, aj vyšší vojenský prokurátor.

(5) Stranou sa rozumie ten, proti komu sa vedie trestné konanie, zúčastnená osoba a poškodený a v konaní pred súdom aj prokurátor a spoločenský obžalobca, prípadne spoločenský obhajca; rovnaké postavenie ako strana má aj iná osoba, na návrh alebo žiadosť ktorej sa konanie vedie, alebo ktorá podala opravný prostriedok.

(6) Pokiaľ z povahy veci nevyplýva niečo iné, rozumie sa obvineným aj obžalovaný a odsúdený.

(7) Po prijatí obžaloby sa obvinený označuje ako obžalovaný.

(8) Odsúdeným je ten, proti komu bol vydaný odsudzujúci rozsudok, ktorý už nadobudol právoplatnosť.

(9) Trestným konaním sa rozumie konanie podľa tohto zákona, trestným stíhaním úsek konania od začatia trestného stíhania až do právoplatnosti rozsudku alebo uznesenia o zastavení trestného stíhania a prípravným konaním úsek od začatia trestného stíhania do podania obžaloby, postúpenia veci, prerušenia alebo zastavenia trestného stíhania.

(10) Kde tento zákon hovorí o trestnom čine, rozumie sa tým i prečin, pokiaľ z povahy veci nevyplýva niečo iné.

(11) Kde tento zákon hovorí o obžalobe, rozumie sa tým i návrh na potrestanie, pokiaľ z povahy veci nevyplýva niečo iné.

(12) Pokiaľ tento zákon hovorí o najvyššom súde, rozumie sa tým podľa povahy veci Najvyšší súd Československej socialistickej republiky, Najvyšší súd Českej socialistickej republiky alebo Najvyšší súd Slovenskej socialistickej republiky.

(13) Pokiaľ tento zákon hovorí o generálnom prokurátorovi, rozumie sa tým podľa povahy veci generálny prokurátor Československej socialistickej republiky, generálny prokurátor Českej socialistickej republiky alebo generálny prokurátor Slovenskej socialistickej republiky.

(14) Kde tento zákon hovorí o Ministerstve spravodlivosti, rozumie sa tým v odbore vojenského súdnictva Ministerstvo národnej obrany; kde hovorí o ministrovi spravodlivosti, rozumie sa tým v odbore vojenského súdnictva minister národnej obrany.

DRUHÁ HLAVA
SÚD A OSOBY ZÚČASTNENÉ NA KONANÍ

Prvý oddiel
Právomoc a príslušnosť súdov

§ 13
Výkon trestného súdnictva

Súdnictvo v trestných veciach vykonávajú okresné súdy, krajské súdy, Najvyšší súd Českej socialistickej republiky, Najvyšší súd Slovenskej socialistickej republiky, vojenské súdy a Najvyšší súd Československej socialistickej republiky.

Právomoc vojenských súdov

§ 14

(1) Právomoci vojenských súdov podliehajú

a) vojaci v činnej službe,

b) príslušníci vojensky organizovaných a iných zborov, o ktorých to ustanovuje osobitný zákon, ak sú v činnej službe,

c) osoby, ktoré sa povolaním na zvláštnu službu stali príslušníkmi ozbrojených síl,

d) osoby povolané na osobitné úkony pre potreby ozbrojených síl,

e) vojnoví zajatci.

(2) Vojaci a príslušníci zborov uvedených v odseku 1 písm. b) podliehajú i mimo činnej služby právomoci vojenských súdov pre trestné činy vojenské, ktorých sa dopustili v služobnej rovnošate.

(3) Právomoci vojenských súdov podliehajú ďalej i civilné osoby pre trestné činy vojnovej zrady (§ 114 Tr. zák.), služby v cudzom vojsku (§ 115 Tr. zák.) a nenastúpenia služby v ozbrojených silách (§ 269 až 271 Tr. zák.).

§ 15

(1) Právomoc vojenských súdov podľa § 14 ods. 1 sa vzťahuje len na trestné činy spáchané za trvania pomeru, ktorý túto právomoc zakladá.

(2) Ak trestný čin, na ktorý sa vzťahuje právomoc vojenských súdov, vyšiel u osoby, ktorá podlieha právomoci vojenských súdov z dôvodov uvedených v § 14 ods. 1, najavo až po skončení pomeru zakladajúceho právomoc vojenských súdov, vojenský súd môže - ak nejde o trestný čin vojenský ani o nijaký z trestných činov uvedených v § 14 ods. 3 - postúpiť vec príslušnému okresnému alebo krajskému súdu alebo prokurátor môže podať obžalobu priamo na príslušnom okresnom alebo krajskom súde; ten potom už vec vojenskému súdu postúpiť nemôže.

Vecná príslušnosť

§ 16

Konanie v prvom stupni vykonáva, ak tento zákon neustanovuje niečo iné, okresný súd.

§ 17

(1) Krajský súd vykonáva v prvom stupni konanie o trestných činoch, pokiaľ na ne zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého dolná hranica je najmenej päť rokov, alebo pokiaľ za ne možno uložiť trest smrti. O trestnom čine teroru, záškodníctva, sabotáže, podvracania republiky a poškodzovania štátu svetovej socialistickej sústavy a o trestných činoch podľa zákona na ochranu mieru koná v prvom stupni krajský súd aj vtedy, ak je dolná hranica trestu nižšia.

(2) Vyšší vojenský súd vykonáva v prvom stupni konanie aj o trestných činoch funkcionárov, pre ktoré bol určený.

Miestna príslušnosť

§ 18

(1) Konanie vykonáva súd, v obvode ktorého bol trestný čin spáchaný.

(2) Ak nemožno miesto činu zistiť alebo ak bol čin spáchaný v cudzine, vykonáva konanie súd, v obvode ktorého obvinený býva, pracuje alebo sa zdržiava; ak sa nedajú tieto miesta zistiť alebo sú mimo územia Československej socialistickej republiky, vykonáva konanie súd, v obvode ktorého čin vyšiel najavo.

§ 19

(1) Konanie o trestných činoch príslušníkov ozbrojených síl a ozbrojených zborov, ktorí konajú službu u súčasti, pre ktorú bol zriadený vojenský súd, vykonáva tento súd.

(2) Konanie o trestných činoch funkcionárov ozbrojených síl a ozbrojených zborov vykonáva vojenský súd, ktorý bol určený na prejednanie trestných činov týchto funkcionárov.

Spoločné konanie

§ 20

(1) O všetkých trestných činoch toho istého obvineného a proti všetkým obvineným, ktorých trestné činy spolu súvisia, vykonáva sa spoločné konanie.

(2) Spoločné konanie o trestnom čine a prečine, o ktorých by mal vykonávať konanie samosudca a o trestnom čine, o ktorom patrí vykonávať konanie senátu, vykonáva senát.

(3) Ak je osoba podliehajúca právomoci vojenských súdov súčasne stíhaná pre iný trestný čin, ktorý vecne súvisí s trestným činom, na ktorý sa vzťahuje právomoc vojenských súdov, vojenský súd vec prejedná a rozhodne, aj pokiaľ ide o súvisiaci trestný čin. Ináč sa ustanovenie odseku 1 v pomere medzi okresným a krajským súdom na jednej strane a vojenskými súdmi na druhej strane nepoužije.

§ 21

(1) Spoločné konanie vykonáva krajský súd, ak je príslušný vykonávať konanie aspoň o jednom z trestných činov.

(2) Spoločné konanie vykonáva súd, ktorý je príslušný vykonávať konanie proti páchateľovi trestného činu alebo o najťažšom trestnom čine.

§ 22
Príslušnosť niekoľkých súdov

Ak je podľa predchádzajúcich ustanovení daná príslušnosť niekoľkých súdov, vykonáva konanie z týchto súdov ten, na ktorom podal prokurátor obžalobu alebo ktorému bola vec postúpená neprísluš̌ným súdom.

§ 23
Vylúčenie a spojenie veci

(1) Na urýchlenie konania alebo z iných dôležitých dôvodov možno konanie o niektorom z trestných činov alebo proti niektorému z obvinených vylúčiť zo spoločného konania.

(2) Príslušnosť súdu, ktorý vec vylúčil, sa nemení; ak však vylúči krajský súd vec, o ktorej by ináč patrilo vykonávať konanie okresnému súdu, môže ju postúpiť tomuto súdu.

(3) Ak sú tu podmienky spoločného konania, môže súd spojiť na spoločné prejednanie a rozhodnutie veci, v ktorých boli podané samostatné obžaloby.

§ 24
Spory o príslušnosť

Spory o príslušnosť medzi súdmi rozhoduje súd, ktorý je im najbližšie spoločne nadriadený.

Odňatie a prikázanie veci

§ 25

(1) Z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

(2) Odňať vec, o ktorej patrí vykonávať konanie súdu so sídlom v Českej socialistickej republike, a prikázať ju súdu v Slovenskej socialistickej republike alebo naopak, možno len vtedy, ak s odňatím a prikázaním veci súhlasí najvyšší súd republiky, v ktorej má sídlo súd, ktorému sa vec odníma.

§ 26

zrušený

Druhý oddiel
Pomocné osoby

§ 27
Zapisovateľ

Na spísanie zápisnice o úkonoch orgánov činných v trestnom konaní sa spravidla priberie zapisovateľ vzatý do sľubu. Ak nebol zapisovateľ pribraný, spíše zápisnicu osoba vykonávajúca úkon.

Tlmočník

§ 28

Ak treba pretlmočiť obsah výpovede alebo písomnosti alebo ak obvinený neovláda jazyk, v ktorom sa konanie vedie, priberie sa tlmočník; tlmočník môže byť súčasne zapisovateľom.

§ 29

(1) O ustanovení tlmočníka, o spôsobilosti na túto funkciu a o vylúčení z nej, o práve odoprieť uskutočnenie tlmočníckeho úkonu, o sľube a o pripomenutí povinností pred uskutočnením tlmočníckeho úkonu, ako aj o náhrade hotových výdavkov a odmene za tlmočnícky úkon platia osobitné predpisy.

(2) Výšku náhrady a odmeny tlmočníka určí ten orgán, ktorý tlmočníka pribral, a v konaní pred súdom predseda senátu. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Tretí oddiel
Vylúčenie orgánov činných v trestnom konaní

§ 30

(1) Z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca, prokurátor, vyšetrovateľ, vyhľadávací orgán a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, k ich obhajcom, zákonným zástupcom a splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

(2) Sudca je ďalej vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, ak bol v prejednávanej veci činný ako prokurátor, vyšetrovateľ, vyhľadávací orgán, spoločenský obžalobca, obhajca, spoločenský obhajca alebo ako splnomocnenec zúčastnenej osoby alebo poškodeného.

(3) Z rozhodovania na súde vyššieho stupňa je okrem toho vylúčený sudca, ktorý sa zúčastnil rozhodovania na súde nižšieho stupňa, a naopak. Z rozhodovania o sťažnosti na nadriadenom orgáne je vylúčený prokurátor, ktorý napadnuté rozhodnutie urobil alebo dal naň súhlas alebo pokyn.

§ 31

(1) O vylúčení rozhoduje, ak ide o sudcu, predseda súdu, ak ide o predsedu súdu, predseda nadriadeného súdu, a ak ide o inú osobu, bezprostredne nadriadený orgán, a to na podklade oznámenia osoby, o vylúčenie ktorej ide, alebo na podklade námietky niektorej zo strán. Až do rozhodnutia týchto orgánov o vylúčení vykonávajú osoby, o vylúčenie ktorých ide, len tie úkony, ktoré nepripúšťajú odklad.

(2) Ak sudca, o vylúčenie ktorého ide, s tým súhlasí, môže ho predseda súdu bez toho, aby o vylúčení rozhodol, nahradiť iným sudcom.

Štvrtý oddiel
Obvinený

§ 32
Obvinený

Toho, kto je podozrivý zo spáchania trestného činu, možno považovať za obvineného a použiť proti nemu prostriedky dané týmto zákonom proti obvinenému až vtedy, ak bolo proti nemu vznesené obvinenie (§ 163) alebo mu bolo oznámené obvinenie (§ 169).

§ 33
Práva obvineného

(1) Obvinený má právo vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu, a k dôkazom o nich, uvádzať okolnosti a dôkazy slúžiace na jeho obhajobu, robiť návrhy a podávať opravné prostriedky. Má právo zvoliť si obhajcu a s ním sa radiť. Ak je vo väzbe, môže s obhajcom hovoriť bez prítomnosti tretej osoby; vyšetrovateľ mu taký rozhovor umožní. Ak je však dôvodom väzby obava, že obvinený bude mariť vyšetrovanie [§ 67 písm. b)] a ak sa doteraz neprikročilo k oboznamovaniu s výsledkami vyšetrovania, na rozhovor bez prítomnosti tretej osoby je potrebný súhlas vyšetrovateľa. Obvinený, ktorý nemá dostatočné prostriedky, aby uhrádzal trovy obhajoby, má nárok na bezplatnú obhajobu. Tieto práva patria obvinenému aj vtedy, ak je pozbavený spôsobilosti na právne úkony, alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená.

(2) Všetky orgány činné v trestnom konaní sú povinné vždy obvineného o jeho právach poučiť a poskytnúť mu plnú možnosť na ich uplatnenie.

§ 34
Zákonný zástupca obvineného

Zákonný zástupca obvineného, ktorý je pozbavený spôsobilosti na právne úkony, alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, je oprávnený obvineného zastupovať, najmä zvoliť mu obhajcu, robiť za obvineného návrhy, podávať za neho žiadosti a opravné prostriedky; je tiež oprávnený zúčastniť sa tých úkonov, ktorých sa podľa zákona môže zúčastniť obvinený. V prospech obvineného môže zákonný zástupca tieto práva vykonávať i proti vôli obvineného.

Piaty oddiel
Obhajca

§ 35
Obhajca

(1) Obhajcom v trestnom konaní môže byť len advokát. Ak ide v odbore vojenského súdnictva o vec zvlášť dôležitého záujmu obrany vlasti, môže prokurátor alebo predseda senátu rozhodnúť, že v nej môže byť obhajcom len dôstojník justície v činnej službe zaradený vo vojenskom súdnictve; ten má potom pri výkone obhajoby všetky práva a povinnosti obhajcu a je oslobodený od služobnej podriadenosti.

(2) Na hlavnom pojednávaní a na verejnom zasadnutí nemôže byť obhajcom ten, kto je naň predvolaný ako svedok, znalec alebo tlmočník.

§ 36
Nutná obhajoba

(1) Obvinený musí mať obhajcu už v prípravnom konaní,

a) ak je vo väzbe, vo výkone trestu odňatia slobody alebo na pozorovaní v zdravotníckom ústave (§ 116 ods. 2),

b) ak je pozbavený spôsobilosti na právne úkony, alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená,

c) ak ide o konanie proti mladistvému alebo

d) ak ide o konanie proti ušlému.

(2) Obvinený musí mať obhajcu aj vtedy, ak to považuje súd a v prípravnom konaní vyšetrovateľ alebo prokurátor za nevyhnutné, najmä preto, že vzhľadom na telesné alebo duševné chyby obvineného majú pochybnosti o jeho spôsobilosti náležite sa obhajovať.

(3) Ak sa vykonáva konanie o trestnom čine, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje päť rokov, musí mať obvinený obhajcu už v prípravnom konaní.

(4) Obvinený musí mať obhajcu aj v konaní o vydanie do cudziny, v konaní, v ktorom sa rozhoduje o uložení ochranného liečenia, pokiaľ nejde o ochranné liečenie protialkoholické, a v stannom konaní.

§ 37
Zvolený obhajca

(1) Ak nepoužije obvinený právo zvoliť si obhajcu a ak mu ho nezvolí ani jeho zákonný zástupca, môže mu ho zvoliť jeho príbuzný v priamom pokolení, jeho súrodenec, osvojiteľ, osvojenec, manžel, druh, ako aj zúčastnená osoba. Ak obvinený je pozbavený spôsobilosti na právne úkony, alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu tak urobiť tieto osoby i proti jeho vôli.

(2) Obvinený si môže namiesto obhajcu, ktorý mu bol ustanovený alebo osobou na to oprávnenou zvolený, zvoliť iného obhajcu.

Ustanovený obhajca

§ 38

(1) Ak obvinený nemá obhajcu v prípade, v ktorom ho musí mať (§ 36), určí sa mu lehota na zvolenie obhajcu. Ak uplynie táto lehota márne, bude mu obhajca ustanovený.

(2) Ak je obvinených niekoľko, ustanoví sa tým, ktorých záujmy si v trestnom konaní neodporujú, spravidla spoločný obhajca.

§ 39

Ak treba ustanoviť obhajcu, oznámi to vyšetrovateľ, prokurátor alebo predseda senátu advokátskej poradni; obhajcu ustanoví jej vedúci. V prípadoch uvedených v § 35 ods. 1 v druhej vete ustanoví obhajcu prokurátor alebo predseda senátu.

§ 40

Ustanovený obhajca je povinný obhajobu prevziať. Z dôležitých dôvodov môže však byť obhajca na svoju žiadosť alebo na žiadosť obvineného od povinnosti obhajovania oslobodený a namiesto neho ustanovený iný obhajca.

§ 41
Povinnosti a práva obhajcu

(1) Obhajca je povinný poskytovať obvinenému potrebnú právnu pomoc, účelne využívať na obhajovanie jeho záujmov prostriedky a spôsoby obhajoby uvedené v zákone, najmä starať sa o to, aby boli v konaní náležite a včas objasnené skutočnosti, ktoré obvineného zbavujú viny alebo jeho vinu zmierňujú, a tým prispievať k správnemu objasneniu a rozhodnutiu vecí.

(2) Obhajca je oprávnený už za prípravného konania robiť za obvineného návrhy, podávať za neho žiadosti a opravné prostriedky, nazerať do spisov (§ 65) a zúčastniť sa podľa ustanovení tohto zákona vyšetrovacích a vyhľadávacích úkonov. S obvineným, ktorý je vo väzbe, je oprávnený hovoriť v rozsahu ustanovenom v § 33 ods. 1.

(3) Obhajca je v konaní pred súdom oprávnený zúčastniť sa všetkých úkonov, na ktorých sa môže zúčastniť obvinený.

(4) Ak je obvinený pozbavený spôsobilosti na právne úkony, alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môže obhajca oprávnenia uvedené v odsekoch 2 a 3 vykonávať aj proti vôli obvineného.

(5) Ak nebolo splnomocnenie obhajcu pri jeho zvolení alebo ustanovení vymedzené ináč, zaniká pri skončení trestného stíhania. Aj keď splnomocnenie takto zaniklo, je obhajca oprávnený podať za obžalovaného ešte žiadosť o milosť a o odklad výkonu trestu.

Šiesty oddiel
Zúčastnená osoba

§ 42

(1) Tomu, koho vec bola zhabaná alebo podľa návrhu má byť zhabaná (zúčastnená osoba), musí sa poskytnúť možnosť, aby sa k veci vyjadril; môže byť prítomný na hlavnom pojednávaní a na verejnom zasadnutí, robiť na nich návrhy, nazerať do spisov (§ 65) a podávať v prípadoch týmto zákonom ustanovených opravné prostriedky.

(2) Orgány činné v trestnom konaní sú povinné zúčastnenú osobu o jej právach poučiť a poskytnúť jej možnosť ich uplatnenia.

(3) Ak je zúčastnená osoba pozbavená spôsobilosti na právne úkony, alebo ak je jej spôsobilosť na právne úkony obmedzená, vykonáva jej práva podľa tohto zákona jej zákonný zástupca.

Siedmy oddiel
Poškodený

Oprávnenie poškodeného a uplatnenie nároku na náhradu škody

§ 43

(1) Ten, komu sa trestným činom ublížilo na zdraví, spôsobila sa majetková, morálna alebo iná škoda (poškodený), má právo robiť návrhy na doplnenie dokazovania, nazerať do spisov (§ 65),

zúčastniť sa hlavného pojednávania a verejného zasadnutia konaného o odvolaní a pred skončením konania sa k veci vyjadriť.

(2) Poškodený, ktorý má podľa zákona proti obvinenému nárok na náhradu škody, ktorá mu bola trestným činom spôsobená, je oprávnený tiež navrhnúť, aby súd v odsudzujúcom rozsudku uložil obžalovanému povinnosť nahradiť túto škodu. Návrh treba urobiť najneskoršie na hlavnom pojednávaní pred začatím dokazovania (§ 206 ods. 2). Z návrhu musí byť zrejmé, z akých dôvodov a v akej výške sa nárok na náhradu škody uplatňuje.

(3) Návrh podľa odseku 2 môže urobiť i prokurátor, ak to vyžaduje ochrana záujmov spoločnosti, socialistických organizácií alebo pracujúcich, najmä ak bola trestným činom spôsobená škoda na majetku v socialistickom vlastníctve.

§ 44

(1) Oprávnenie poškodeného nemôže vykonávať ten, kto je v trestnom konaní stíhaný ako spoluobvinený.

(2) Účasť poškodeného je vylúčená v stannom konaní. V konaní o trestných činoch patriacich do príslušnosti krajského súdu (§ 17 ods. 1) rozhodne o účasti poškodeného súd podľa povahy prejednávanej veci.

(3) Návrh podľa § 43 ods. 2 nemožno podať, ak bolo o nároku už rozhodnuté v občianskoprávnom alebo inom príslušnom konaní.

§ 45

(1) Ak je poškodená osoba pozbavená spôsobilosti na právne úkony, alebo ak je jej spôsobilosť na právne úkony obmedzená, vykonáva jej práva podľa tohto zákona jej zákonný zástupca.

(2) Ak ide o uplatnenie nároku na náhradu škody (§ 43 ods. 2), prechádzajú práva, ktoré tento zákon priznáva poškodenému, aj na jeho právneho nástupcu.

§ 46

Orgány činné v trestnom konaní sú povinné poškodeného o jeho právach poučiť a poskytnúť mu plnú možnosť na ich uplatnenie.

Zaistenie nároku poškodeného

§ 47

(1) Ak je dôvodná obava, že uspokojenie nároku poškodeného na náhradu škody spôsobenej trestným činom bude marené alebo sťažované, možno nárok až do pravdepodobnej výšky škody zaistiť na majetku obvineného.

(2) Časti majetku určené na zaistenie nároku sa v uznesení o zaistení opíšu a obvinenému sa zakáže s nimi nakladať. Hnuteľné veci sa pritom spravidla uložia do úschovy na štátnom notárstve. Ak ide o nehnuteľnosť, doručí sa uznesenie o zaistení štátnemu notárstvu, v obvode ktorého je nehnuteľnosť. Pri pohľadávkach sa prikáže dlžníkovi, aby namiesto plnenia obvinenému zložil predmet plnenia do úschovy na štátnom notárstve.

(3) Zaisťovať podľa odseku 2 nemožno nárok, ktorý nemožno v trestnom konaní uplatniť. Na zaistenie nároku nemožno použiť veci, ktoré nemožno podľa občianskoprávnych predpisov postihnúť výkonom súdneho rozhodnutia, ani pohľadávky obvineného na výplatu odmeny z

pracovnoprávneho alebo obdobného pomeru, pohľadávky na výplatu výživného a na výplatu dávok z nemocenského poistenia a sociálneho zabezpečenia.

(4) O zaistení rozhoduje súd na návrh prokurátora alebo poškodeného, v prípadnom konaní prokurátor na návrh poškodeného. V prípravnom konaní prokurátor nárok zaistí i bez návrhu poškodeného, ak to vyžaduje ochrana záujmov spoločnosti, socialistických organizácií alebo pracujúcich, najmä ak bola trestným činom spôsobená škoda na majetku v socialistickom vlastníctve.

(5) Poškodeného treba o zaistení jeho nároku vždy upovedomiť s upozornením na dôvody, pre ktoré sa zaistenie podľa § 48 ods. 1 zruší.

§ 48

(1) Zaistenie sa zruší,

a) ak zanikne dôvod, pre ktorý bolo nariadené,

b) ak bolo trestné stíhanie právoplatne zastavené alebo ak sa skončilo právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom, alebo

c) ak uplynuli dva mesiace odo dňa, v ktorom nadobudol právoplatnosť rozsudok, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného, alebo odo dňa, v ktorom nadobudlo právoplatnosť uznesenie, ktorým bola vec postúpená inému orgánu.

(2) Zaistenie treba obmedziť, ak sa ukáže, že nie je potrebné v rozsahu, v ktorom bolo nariadené. Ak boli zaistením postihnuté veci patriace inej osobe ako obvinenému, vyjmú sa zo zaistenia.

§ 49

Proti rozhodnutiu podľa § 47 a 48 je prípustná sťažnosť, ktorá má, pokiaľ ide o zrušenie zaistenia, jeho obmedzenie alebo vyňatie zo zaistenia, odkladný účinok.

Ôsmy oddiel
Splnomocnenec zúčastnenej osoby a poškodeného

§ 50

(1) Zúčastnená osoba a poškodený sa môžu dať zastupovať splnomocnencom.

(2) Splnomocnencom zúčastnenej osoby a poškodeného môže byť len osoba, ktorej spôsobilosť na právne úkony nie je obmedzená a ktorá je občiansky bezúhonná; na hlavnom pojednávaní a na verejnom zasadnutí nemôže byť splnomocnencom ten, kto je naň predvolaný ako svedok, znalec alebo tlmočník.

(3) Ak ide v odbore vojenského súdnictva o vec zvlášť dôležitého záujmu obrany vlasti, môže prokurátor alebo predseda senátu rozhodnúť, že sa v nej môže splnomocniť len dôstojník justície v činnej službe zaradený do vojenského súdnictva.

§ 51

Splnomocnenec zúčastnenej osoby a poškodeného je oprávnený robiť za zúčastnenú osobu alebo poškodeného návrhy a podávať za nich žiadosti a opravné prostriedky; je tiež oprávnený zúčastniť sa všetkých úkonov, na ktorých sa môže zúčastniť zúčastnená osoba alebo poškodený.

TRETIA HLAVA
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA O ÚKONOCH TRESTNÉHO KONANIA

§ 52
Spôsob vykonávania úkonov trestného konania

Pri vykonávaní úkonov trestného konania sa musí zaobchádzať s osobami na úkone zúčastnenými tak, ako to vyžaduje význam a výchovný účel trestného konania; vždy treba rešpektovať ich osobnosť a ich ústavou zaručené práva.

Prvý oddiel
Dožiadanie

§ 53

(1) Súd, prokurátor, vyšetrovateľ a vyhľadávací orgán vykonávajú jednotlivé úkony trestného konania vo svojom obvode spravidla sami. Mimo svojho obvodu vykonávajú jednotlivé úkony trestného konania dožiadaním okresného súdu, prokurátora, vyšetrovateľa alebo vyhľadávacieho orgánu, v obvode ktorého má byť úkon vykonaný, prípadne aj dožiadaním vojenského súdu alebo vojenského prokurátora; ak vec nepripúšťa odklad alebo ak to je pre riadne posúdenie veci nevyhnutne potrebné, vykonajú však úkon i mimo svojho obvodu sami.

(2) Najvyšší súd a krajský súd môžu jednotlivé úkony i vo svojom obvode vykonať dožiadaním okresného súdu, v obvode ktorého má byť úkon vykonaný; najvyšší súd môže to urobiť aj dožiadaním krajského súdu.

(3) Vojenský súd a vojenský prokurátor môžu jednotlivé úkony trestného konania vykonať aj dožiadaním okresného súdu alebo okresného prokurátora, v obvode ktorého má byť úkon vykonaný.

§ 54

(1) V dožiadaní treba uviesť spisové údaje, ktorých znalosť je nevyhnutná na riadne vykonanie úkonu. Ak treba, pripojí dožadujúci orgán spisy a poukáže na tie ich časti, v ktorých sú potrebné údaje uvedené. Dožiadaný orgán je podľa povahy veci a podľa toho, čo pri vykonávaní úkonu vyšlo najavo, oprávnený a povinný vykonať i ďalšie nevyhnutné úkony, najmä vyslúchnuť ďalšie osoby a dopytovať sa na okolnosti v dožiadaní neuvedené, ak to môže prispieť k rýchlemu a správnemu rozhodnutiu veci.

(2) Úkony dožiadaného súdu vykonáva sudca z povolania; má pritom práva a povinnosti predsedu senátu.

Druhý oddiel
Zápisnica

§ 55
Spisovanie zápisnice

(1) O každom úkone trestného konania sa spíše, a to spravidla pri úkone alebo bezprostredne po ňom, zápisnica, ktorá musí obsahovať

a) pomenovanie súdu, prokurátora alebo iného orgánu vykonávajúceho úkon,

b) miesto, čas a predmet úkonu,

c) meno a priezvisko úradných osôb a ich funkcie, meno a priezvisko prítomných strán, meno a priezvisko zákonných zástupcov, obhajcov a splnomocnencov, ktorí sa na úkone zúčastnili,

d) stručné, ale výstižné opísanie priebehu úkonu, z ktorého by bolo zrejmé i zachovanie zákonných ustanovení upravujúcich vykonávanie úkonu, ďalej podstatný obsah rozhodnutí pri úkone vyhlásených, a ak bol hneď pri úkone doručený odpis rozhodnutia, osvedčenie o tomto doručení,

e) návrhy strán, poskytnutie poučenia, prípadne vyjadrenie poučených osôb,

f) námietky strán alebo vyslúchaných osôb proti obsahu zápisnice.

(2) Výpovede osôb, ktoré už boli vyslúchnuté, sa do zápisnice o hlavnom pojednávaní alebo verejnom zasadnutí zapisujú len potiaľ, pokiaľ obsahujú odchýlky alebo dodatky k predošlým výpovediam.

(3) Zápisnica o výpovedi osoby, ktorá nevie po česky ani po slovensky, spíše sa v niektorom z týchto jazykov; ak záleží na doslovnom znení výpovede, zapíše zapisovateľ alebo tlmočník do zápisnice príslušnú časť výpovede aj v jazyku, v ktorom táto osoba vypovedá.

(4) V dôležitých prípadoch možno okrem zápisnice vyhotoviť o konaní i rýchlopisný záznam, ktorý sa potom spolu s prepisom do obyčajného písma pripojí k zápisnici. Na zachytenie priebehu konania možno v prípade potreby použiť iný vhodný prostriedok. Pomôcku na to použitú treba označiť, spoľahlivo schovať a v zápisnici poznamenať, kde je uložená.

§ 56
Podpisovanie zápisnice

(1) Zápisnicu o hlavnom pojednávaní a o verejnom a neverejnom zasadnutí podpisuje predseda senátu a zapisovateľ; iné zápisnice podpíše ten, kto úkon vykonal, a osoba, ktorej sa úkon týka, prípadne zapisovateľ, tlmočník, znalec alebo iná osoba pribratá k úkonu. Ak má zápisnica o výsluchu viac strán, musí vyslúchaná osoba podpísať každú stranu zápisnice. Ak odmietne vyslúchaný alebo iná osoba pribratá k úkonu zápisnicu podpísať, uvedie sa to v zápisnici s poznamenaním dôvodu odmietnutia.

(2) Ak nemôže predseda senátu pre prekážku dlhšieho trvania podpísať zápisnicu o hlavnom pojednávaní alebo o verejnom alebo neverejnom zasadnutí, podpíše ju iný člen senátu. Ak je táto prekážka u inej osoby alebo u samosudcu, poznamená sa v zápisnici dôvod, prečo podpis odpadol.

§ 57
Oprava zápisnice

(1) O oprave a doplnení zápisnice o hlavnom pojednávaní a o verejnom a neverejnom zasadnutí a taktiež o námietkach proti takej zápisnici rozhoduje súd, o zápisnicu ktorého ide. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť.

(2) Ten, kto viedol pojednávanie alebo vykonávanie úkonu, môže i po podpise zápisnice nariadiť alebo vykonať opravu písarskych chýb alebo iných zrejmých nesprávností. Oprava sa vykoná tak, aby pôvodný zápis zostal čitateľný; opravu podpíše ten, kto ju nariadil.

§ 58
Zápisnica o hlasovaní

(1) V zápisnici o hlasovaní sa uvedie okrem všeobecných náležitostí (§ 55 ods. 1)

a) postup pri jednotlivých hlasovaniach, ich výsledok a výrok rozhodnutia,

b) mienka odlišná od názoru väčšiny, a to v celom znení i so stručným odôvodnením.

(2) Zápis o všetkých hlasovaniach, ktoré sa vyskytli v priebehu toho istého pojednávania, pojme sa do jedinej zápisnice o hlasovaní.

(3) Zápisnicu o hlasovaní podpisujú všetci členovia senátu a zapisovateľ.

(4) Zápisnica o hlasovaní sa zalepí a pripojí k zápisnici o pojednávaní. Otvoriť ju smie len predseda senátu na nadriadenom súde pri rozhodovaní o opravnom prostriedku a predseda senátu najvyššieho súdu alebo predseda najvyššieho súdu pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie zákona, ako aj sudca poverený vyhotovením rozsudku; po nazretí ju opäť zalepí a otvorenie potvrdí svojím podpisom.

(5) Zápisnica o hlasovaní sa nespisuje, ak ide o jednoduché rozhodnutia, na ktorých sa senát uzniesol jednomyseľne a ktorým predchádzala porada iba v pojednávacej sieni bez prerušenia pojednávania; v zápisnici o pojednávaní sa v takom prípade poznamená, že k uzneseniu došlo bez prerušenia pojednávania.

Tretí oddiel
Podanie

§ 59

(1) Podanie sa posudzuje vždy podľa svojho obsahu, aj keď je nesprávne označené. Možno ho urobiť písomne, ústne do zápisnice, telegraficky alebo ďalekopisom.

(2) Ak sa robí trestné oznámenie ústne, treba oznamovateľa vypočuť o okolnostiach, za ktorých bol čin spáchaný, o osobných pomeroch toho, na koho sa oznámenie podáva, o dôkazoch a o výške škody spôsobenej oznámeným činom; ak je oznamovateľ súčasne poškodeným alebo jeho splnomocnencom, musí sa vypočuť aj o tom, či žiada, aby súd rozhodol v trestnom konaní o jeho nároku na náhradu škody. Výsluch sa má vykonať tak, aby sa získal podklad pre ďalšie konanie.

(3) Ak bola zápisnica o ústne urobenom trestnom oznámení spísaná na súde, pošle ju súd bez odkladu prokurátorovi.

Štvrtý oddiel
Lehoty

§ 60
Počítanie lehôt

(1) Do lehoty určenej podľa dní sa nezapočítava deň, v ktorom sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty.

(2) Lehota určená podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končí uplynutím toho dňa, ktorý svojím pomenovaním alebo číselným označením zodpovedá dňu, v ktorom sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty. Ak chýba tento deň v poslednom mesiaci lehoty, končí sa lehota uplynutím posledného dňa tohto mesiaca.

(3) Ak pripadne koniec lehoty na deň pracovného pokoja, pokladá sa za posledný deň lehoty najbližší budúci pracovný deň.

(4) Lehota je zachovaná aj vtedy, ak podanie bolo v lehote

a) podané na poštu a adresované súdu, prokurátorovi, vyšetrovateľovi alebo vyhľadávaciemu orgánu, u ktorého sa má podať alebo ktorý má vo veci rozhodnúť,

b) urobené na súde alebo u prokurátora, ktorý má vo veci rozhodnúť,

c) urobené príslušníkom ozbrojených síl alebo ozbrojeného zboru v činnej službe u jeho náčelníka,

d) urobené u náčelníka nápravného zariadenia, v ktorom je ten, kto podanie robí, vo väzbe alebo v treste alebo

e) urobené ústne do zápisnice na ktoromkoľvek okresnom súde alebo u okresného prokurátora.

§ 61
Navrátenie lehoty

(1) Ak zmešká obvinený alebo jeho obhajca z dôležitých dôvodov lehotu na podanie opravného prostriedku, povolí mu orgán, ktorému patrí rozhodovať o opravnom prostriedku, navrátenie lehoty. O navrátenie lehoty treba požiadať do troch dní od odpadnutia prekážky. Ak nebol opravný prostriedok ešte podaný, treba ho so žiadosťou spojiť. Ak ide o odvolanie proti rozsudku, možno odvolanie odôvodniť ešte v lehote ôsmich dní od doručenia uznesenia o povolení navrátenia lehoty.

(2) Ak bol opravný prostriedok už zamietnutý ako omeškaný, zruší orgán pri povolení navrátenia lehoty súčasne i svoje rozhodnutie o zamietnutí opravného prostriedku.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa použijú primerane aj vtedy, ak sa ukáže, že lehota na podanie opravného prostriedku, ktorý bol zamietnutý ako omeškaný, zmeškaná nebola.

Piaty oddiel
Doručovanie

§ 62
Všeobecné ustanovenia

(1) Ak nebola písomnosť doručená pri úkone trestného konania, doručí sa spravidla poštou.

(2) V prípade potreby možno požiadať o doručenie orgán miestneho národného výboru a v prípadoch obzvlášť naliehavých, najmä pri nariadenom predvedení, pri neúspešnosti pokusu doručiť iným spôsobom do vlastných rúk adresáta zásielku, pri ktorej je uloženie vylúčené, alebo pri nebezpečenstve, že prieťah v doručovaní povedie k zmareniu konania, aj orgán Zboru národnej bezpečnosti.

(3) Ak nebol adresát zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržiava, doručí sa inej dorastenej osobe bývajúcej v tom istom byte alebo v tom istom dome alebo zamestnanej na tom istom pracovisku, ak je ochotná písomnosť prevziať a jej odovzdanie obstarať.

(4) Ak niet takej osoby, uloží sa písomnosť na pošte alebo na miestnom národnom výbore a adresát sa vhodným spôsobom vyzve, aby si písomnosť vyzdvihol. Písomnosť sa považuje za doručenú dňom, keď bola uložená, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel.

(5) Písomnosti určené osobám požívajúcim diplomatické imunity a výsady alebo osobám v ich bytoch sa predložia Ministerstvu spravodlivosti; to zariadi ich doručenie.

§ 63
Doručovanie do vlastných rúk

(1) Do vlastných rúk sa doručuje

a) obvinenému obžaloba a predvolanie,

b) osobám oprávneným podať proti rozhodnutiu opravný prostriedok odpis tohto rozhodnutia,

c) iná písomnosť, ak to predseda senátu, prokurátor, vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán z dôležitých dôvodov nariadi.

(2) Ak nebol adresát zásielky, ktorú treba doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržiava, upovedomí ho doručovateľ vhodným spôsobom, že zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledný, uloží sa rozhodnutie na pošte alebo na miestnom národnom výbore a adresát sa o tomto uložení vhodným spôsobom upovedomí. Ak si nevyzdvihne adresát zásielku do troch dní od uloženia, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel.

(3) Uložiť doručovanú zásielku podľa odseku 2 nemožno, ak sa doručuje

a) obvinenému obžaloba alebo predvolanie na hlavné pojednávanie alebo na verejné zasadnutie,

b) obžalovanému odpis rozsudku, proti ktorému môže podať odvolanie,

c) iná písomnosť, ak to predseda senátu, prokurátor, vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán z dôležitých dôvodov nariadi.

(4) Ak je uloženie doručovanej zásielky vylúčené, musí to odosielateľ na zásielke nápadne vyznačiť.

§ 64
Odopretie prijatia

(1) Ak odoprie adresát písomnosť prijať, poznamená sa to na doručenke spolu s dátumom a dôvodom odopretia a písomnosť sa vráti.

(2) Ak uzná predseda senátu, prokurátor, vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán, ktorý písomnosť odoslal, že prijatie bolo odopreté bezdôvodne, považuje sa písomnosť za doručenú dňom, keď prijatie bolo odopreté; na tento následok musí doručovateľ adresáta upozorniť.

Šiesty oddiel
Nazeranie do spisov

§ 65

(1) Obvinený, poškodený a zúčastnená osoba, ich obhajcovia a splnomocnenci, ako aj spoločenský obžalobca a spoločenský obhajca majú právo nazerať do spisov, s výnimkou zápisnice o hlasovaní, a robiť si výpisky a poznámky. To isté právo majú zákonní zástupcovia obvineného, poškodeného alebo zúčastnenej osoby, ak tieto osoby sú pozbavené spôsobilosti na právne úkony, alebo ak ich spôsobilosť na právne úkony je obmedzená. Iné osoby tak môžu robiť so súhlasom predsedu senátu a v prípravnom konaní so súhlasom prokurátora, vyšetrovateľa alebo vyhľadávacieho orgánu, len pokiaľ je to potrebné na uplatnenie ich práv.

(2) V prípravnom konaní môže prokurátor, vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán nazretie do spisu zo závažných dôvodov odoprieť. Závažnosť dôvodov, z ktorých nazretie do spisu odoprel vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán, je na žiadosť osoby, ktorej sa nazretie odoprelo, prokurátor povinný urýchlene preskúmať. Nazretie do spisu nemožno odoprieť obvinenému a obhajcovi, ak sa už prikročilo k oboznamovaniu obvineného s výsledkami vyšetrovania alebo vyhľadávania.

(3) Tomu, kto mal právo byť pri úkone prítomný, nemôže sa odoprieť nazretie do zápisnice o takom úkone. Obvinenému a jeho obhajcovi nemôže sa odoprieť nazretie do uznesenia o vznesení obvinenia (§ 163) alebo do záznamu o oznámení obvinenia (§ 169).

(4) Práva štátnych orgánov nazerať do spisov podľa iných zákonných predpisov nie sú ustanovením predchádzajúcich odsekov dotknuté.

(5) Pri povoľovaní nazerať do spisov je nevyhnutné urobiť také opatrenie, aby bolo zachované štátne, hospodárske a služobné tajomstvo.

Siedmy oddiel
Poriadková pokuta

§ 66

(1) Kto napriek predchádzajúcemu napomenutiu ruší konanie alebo sa voči súdu, prokurátorovi, vyšetrovateľovi alebo vyhľadávaciemu orgánu správa urážlivo alebo kto bez dostatočného ospravedlnenia neposlúchne príkaz daný mu podľa tohto zákona, toho môže predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor, vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán potrestať poriadkovou pokutou do 500 Kčs. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(2) Ak sa dopustí takého konania príslušník ozbrojených síl alebo ozbrojeného zboru v činnej službe, môže sa prenechať náčelníkovi, aby ho potrestal podľa disciplinárneho poriadku.

(3) Ak sa dopustí takého konania osoba, ktorá je vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, môže sa prenechať náčelníkovi nápravného zariadenia, aby ju potrestal disciplinárne.

ŠTVRTÁ HLAVA
ZAISTENIE OSÔB A VECÍ

Prvý oddiel
Väzba

§ 67
Dôvody väzby

Obvinený smie byť vzatý do väzby len vtedy, ak sú tu skutočnosti, ktoré odôvodňujú obavu,

a) že ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť hneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo zamestnanie alebo ak mu hrozí vysoký trest,

b) že bude pôsobiť na svedkov alebo spoluobvinených alebo ináč mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie alebo

c) že bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

§ 68
Rozhodnutie o väzbe

Vziať do väzby možno iba osobu, proti ktorej bolo vznesené obvinenie (§ 163) alebo ktorej bolo oznámené obvinenie (§ 169). O väzbe rozhoduje súd, v prípravnom konaní prokurátor.

§ 69
Príkaz na dodanie do väzby

(1) Ak je to potrebné, vydá orgán, ktorý rozhoduje o väzbe, príkaz aby obvinený bol dodaný do väzby. V konaní pred súdom vydá tento príkaz predseda senátu.

(2) Dodanie vykonajú na podklade príkazu orgány Zboru národnej bezpečnosti, ktoré sú tiež povinné, ak je to na vykonanie príkazu potrebné, vypátrať pobyt obvineného.

(3) Osoba dodaná do väzby musí byť do 48 hodín vyslúchnutá a musí jej byť oznámené rozhodnutie o väzbe.

§ 70
Upovedomenie o vzatí do väzby

O vzatí do väzby treba bez prieťahov upovedomiť niektorého rodinného príslušníka obvineného, ako aj vedúceho jeho pracoviska. O vzatí do väzby príslušníka ozbrojených síl alebo ozbrojeného zboru treba upovedomiť aj jeho veliteľa alebo náčelníka.

Trvanie väzby

§ 71

(1) Väzba v prípravnom konaní, včítane konania podľa desiatej hlavy, môže trvať najviac dva mesiace. Predĺžiť túto lehotu môže len nadriadený prokurátor.

(2) Čas uvedený v odseku 1 sa počíta odo dňa, v ktorom došlo k obmedzeniu osobnej slobody obvineného.

§ 72

(1) Všetky orgány činné v trestnom konaní sú povinné skúmať v každom období trestného stíhania, či dôvody väzby ešte trvajú; ak odpadne dôvod väzby, musí byť obvinený hneď prepustený na slobodu.

(2) Obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. O jeho žiadosti musí súd a v prípravnom konaní prokurátor neodkladne rozhodnúť. Ak bola žiadosť obvineného zamietnutá, môže ju, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí štrnástich dní.

(3) Ak súhlasí prokurátor s prepustením obvineného na slobodu, môže v konaní pred súdom o prepustení z väzby rozhodnúť predseda senátu.

§ 73
Nahradenie väzby zárukou spoločenskej organizácie alebo sľubom obvineného

(1) Ak tu je len dôvod väzby uvedený v § 67 písm. a) alebo c) a organizácia uvedená v § 4 ods. 1 ponúkne prevzatie záruky za ďalšie správanie sa obvineného a za to, že sa na vyzvanie ustanoví na súd, k prokurátorovi alebo k vyšetrovateľovi, môže orgán rozhodujúci o väzbe, ak považuje záruku vzhľadom na osobu obvineného a na povahu vyšetrovaného prípadu za dostatočnú, ju prijať a ponechať obvineného na slobode alebo ho na slobodu prepustiť.

(2) Rovnako môže orgán rozhodujúci o väzbe postupovať, ak tu je len dôvod väzby uvedený v § 67 písm. a) a obvinený dá písomný sľub, že sa na vyzvanie ustanoví na súd, k prokurátorovi alebo k vyšetrovateľovi a že každú zmenu svojho pobytu vopred ohlási, ak považuje orgán vzhľadom na osobu obvineného a na povahu vyšetrovaného prípadu sľub za dostatočný.

§ 74
Sťažnosť proti rozhodnutiu o väzbe

(1) Proti rozhodnutiu o väzbe je prípustná sťažnosť.

(2) Odkladný účinok má iba sťažnosť prokurátora proti rozhodnutiu súdu o prepustení obvineného z väzby. Ak však prokurátor pri vyhlásení takého rozhodnutia bol prítomný, má jeho

sťažnosť odkladný účinok len vtedy, ak bola podaná hneď po vyhlásení rozhodnutia; ak ide o prepustenie z väzby po oslobodzujúcom rozsudku, má sťažnosť prokurátora odkladný účinok len vtedy, ak prokurátor podal aj odvolanie proti rozsudku.

Druhý oddiel
Zadržanie

§ 75
Zadržanie obvineného vyšetrovateľom alebo vyhľadávacím orgánom

Ak je tu niektorý z dôvodov väzby (§ 67) a pre neodkladnosť veci nemožno rozhodnutie prokurátora o väzbe vopred zadovážiť, môže vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán obvineného zadržať predbežne sám. Je však povinný vykonané zadržanie prokurátorovi bez odkladu ohlásiť a najneskoršie do 48 hodín od zadržania obvineného prokurátorovi odovzdať alebo prepustiť na slobodu. Spolu s obvineným odovzdá prokurátorovi i odpis zápisnice, ktorú spísal pri zadržaní, a prípadne i ďalší materiál, ktorý prokurátor potrebuje, aby mohol rozhodnúť o väzbe.

§ 76
Zadržanie podozrivej osoby

(1) Osobu podozrivú zo spáchania trestného činu môže, ak je tu niektorý z dôvodov väzby (§ 67), vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán v naliehavých prípadoch zadržať, i keď proti nej doteraz nebolo vznesené obvinenie podľa § 163 ani jej nebolo oznámené obvinenie podľa § 169. Na zadržanie treba predchádzajúci súhlas prokurátora. Bez takého súhlasu možno zadržanie vykonať, len ak vec nepripúšťa odklad a súhlas vopred nemožno dosiahnuť, najmä ak bola oná osoba pristihnutá pri trestnom čine alebo zastihnutá na úteku.

(2) Osobu, ktorá bola pristihnutá pri trestnom čine, smie zadržať ktokoľvek, ak je to nevyhnutne potrebné na zistenie jej totožnosti, na zamedzenie úteku alebo na zabezpečenie dôkazu. Je však povinný odovzdať zadržaného hneď prokurátorovi alebo vyšetrovateľovi alebo orgánu Zboru národnej bezpečnosti; zadržaného príslušníka ozbrojených síl môže tiež odovzdať najbližšiemu útvaru ozbrojených síl alebo správcovi posádky. Ak nemožno zadržaného takto odovzdať, treba niektorému z uvedených orgánov zadržanie aspoň hneď oznámiť.

(3) Orgán, ktorý zadržanie vykonal, spíše o ňom bez odkladu zápisnicu, v ktorej označí miesto, čas a bližšie okolnosti zadržania, ako aj jeho podstatné dôvody a uvedie osobné údaje zadržanej osoby. Odpis zápisnice doručí bez odkladu prokurátorovi. Obdobne postupuje orgán, ktorý prevzal osobu zadržanú podľa odseku 2.

(4) Orgán, ktorý zadržanie vykonal alebo ktorému zadržaná osoba bola odovzdaná, túto osobu neodkladne vyslúchne a prepustí ju na slobodu, ak bude podozrenie rozptýlené alebo dôvody zadržania z inej príčiny odpadnú. Ak neprepustí zadržanú osobu na slobodu, je tento orgán povinný odovzdať ju najneskoršie do 48 hodín od zadržania alebo prevzatia spolu s dôkazným materiálom prokurátorovi.

(5) Na ustanovenia § 91, 92, 93 a 95 treba primerane dbať i vtedy, ak je zadržaná osoba vyslúchaná v čase, keď proti nej nebolo ešte vznesené obvinenie podľa § 163 ani jej nebolo oznámené obvinenie podľa § 169.

§ 77
Rozhodnutie prokurátora o zadržanej osobe

Ak nenariadil prokurátor prepustiť osobu zadržanú podľa predchádzajúcich ustanovení na slobodu už na podklade hlásenia o zadržaní obvineného (§ 75) alebo na podklade zápisnice o

zadržaní podozrivého (§ 76 ods. 3), je povinný najneskoršie do 48 hodín po tom, čo mu bola zadržaná osoba odovzdaná, rozhodnúť podľa § 68 o jej vzatí do väzby alebo ju prepustiť na slobodu.

Tretí oddiel
Vydanie a odňatie veci

§ 78
Povinnosť na vydanie veci

(1) Kto má pri sebe vec dôležitú pre trestné konanie, je povinný ju na vyzvanie predložiť súdu, prokurátorovi, vyšetrovateľovi alebo vyhľadávaciemu orgánu; ak ju treba pre účely trestného konania zaistiť, je povinný vec na vyzvanie týmto orgánom vydať. Pri vyzvaní ho treba upozorniť na to, že ak nevyhovie výzve, môže mu byť vec odňatá, ako aj na iné následky nevyhovenia (§ 66).

(2) Povinnosť podľa odseku 1 sa nevzťahuje na listinu, ktorej obsah sa týka okolnosti, o ktorej platí zákaz výsluchu, okrem prípadu, že došlo k oslobodeniu od povinnosti zachovať vec v tajnosti alebo k oslobodeniu od povinnosti mlčanlivosti (§ 99).

(3) Vyzvať na vydanie veci je oprávnený predseda senátu, v prípravnom konaní prokurátor, vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán.

§ 79
Odňatie veci

(1) Ak nebude vec dôležitá pre trestné konanie na vyzvanie vydaná tým, ktorý ju má pri sebe, môže mu byť na príkaz predsedu senátu a v prípravnom konaní na príkaz prokurátora, vyšetrovateľa alebo vyhľadávacieho orgánu odňatá. Vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán potrebuje na vydanie takého príkazu predchádzajúci súhlas prokurátora.

(2) Ak nevykoná orgán, ktorý príkaz na odňatie veci vydal, odňatie veci sám, vykoná ho na podklade príkazu orgán Zboru národnej bezpečnosti.

(3) Bez predchádzajúceho súhlasu uvedeného v odseku 1 môže vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán vydať príkaz len vtedy, ak predchádzajúci súhlas nemožno dosiahnuť a vec nepripúšťa odklad.

(4) K odňatiu veci sa podľa možnosti priberie osoba, ktorá nie je na veci zúčastnená.

(5) Zápisnica o vydaní a odňatí veci musí obsahovať aj dostatočne presný opis vydanej alebo odňatej veci, ktorý by umožnil určiť jej totožnosť.

(6) Osobe, ktorá vec vydala alebo ktorej bola vec odňatá, vydá orgán, ktorý úkon vykonal, hneď písomné potvrdenie o prevzatí veci alebo odpis zápisnice.

Vrátenie veci

§ 80

(1) Ak vec, ktorá bola podľa § 78 vydaná alebo podľa § 79 odňatá, na ďalšie konanie už nie je potrebná a ak neprichádza do úvahy jej prepadnutie alebo zhabanie, vráti sa tomu, kto ju vydal alebo komu bola odňatá. Ak si na ňu uplatňuje právo iná osoba, vydá sa tomu, právo koho na vec je nepochybné. Pri pochybnostiach sa vec uloží do úschovy na štátnom notárstve a osoba, ktorá si na vec robí nárok, sa upozorní, aby ho uplatnila v konaní o občianskoprávnych veciach.

(2) Ak je nebezpečenstvo, že sa vec, ktorá nemohla byť vrátená alebo vydaná podľa odseku 1, skazí, predá sa a suma za ňu utŕžená sa uloží do úschovy na štátnom notárstve. Na predaj sa použijú primerane predpisy o súdnom predaji zexekvovaných hnuteľných vecí.

(3) Rozhodnutia podľa odsekov 1 a 2 robí predseda senátu, v prípravnom konaní prokurátor, vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán. Vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán potrebuje na to predchádzajúci súhlas prokurátora. Proti rozhodnutiu o vrátení a vydaní veci, ako aj o uložení do úschovy je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 81

(1) Ak bola obvineným vydaná alebo mu odňatá vec, ktorú získal alebo pravdepodobne získal trestným činom, a buď nie je známe, komu vec patrí, alebo nie je známy pobyt poškodeného, vyhlási sa verejne opis veci. Vyhlásenie sa urobí spôsobom na vypátranie poškodeného najúčelnejším, a to spolu s vyzvaním, aby sa poškodený prihlásil do šiestich mesiacov od vyhlásenia.

(2) Ak uplatnil v lehote uvedenej v odseku 1 nárok na vec niekto iný ako obvinený, postupuje sa podľa § 80 ods. 1. Ak nárok na vec neuplatnil nikto iný, vydá sa vec, alebo ak bola medzitým pre nebezpečenstvo skazy už predaná, suma za ňu utŕžená obvinenému na jeho žiadosť, pokiaľ nejde o vec, ktorú získal trestným činom. Ak ide o takú vec alebo ak nepožiadal obvinený o vrátenie veci, vec sa odovzdá národnému výboru, ktorý vykoná jej realizáciu. Tým nie je dotknuté právo vlastníka žiadať vydanie sumy utŕženej za vec.

(3) Ak ide o bezcennú vec, možno ju zničiť, a ak ide o vec nepatrnej ceny, možno ju odovzdať národnému výboru na realizáciu, a to v oboch prípadoch i bez predchádzajúceho vyhlásenia opisu.

(4) Opatrenia a rozhodnutia uvedené v odsekoch 1 až 3 robí predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor, vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán. Vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán potrebuje na to predchádzajúci súhlas prokurátora. Proti uzneseniu o vydaní veci, odovzdaní veci národnému výboru na realizáciu alebo o zničení veci je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Štvrtý oddiel
Domová a osobná prehliadka

§ 82
Dôvody domovej a osobnej prehliadky

(1) Domovú prehliadku možno vykonať, ak je dôvodné podozrenie, že v byte alebo v inej miestnosti alebo v priestore k nim patriacom je vec dôležitá pre trestné konanie alebo že sa tam skrýva osoba podozrivá z trestného činu.

(2) Osobnú prehliadku možno vykonať, ak je dôvodné podozrenie, že niekto má pri sebe vec dôležitú pre trestné konanie.

(3) U zadržanej osoby a u osoby, ktorá má byť dodaná alebo ktorá sa berie do väzby, možno vykonať osobnú prehliadku aj vtedy, ak je tu podozrenie, že má pri sebe zbraň alebo inú vec, ktorou by mohla ohroziť život alebo zdravie vlastné alebo cudzie.

§ 83
Príkaz na prehliadku

(1) Nariadiť domovú alebo osobnú prehliadku je oprávnený predseda senátu, v prípravnom konaní prokurátor, vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán. Vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán na to potrebuje predchádzajúci súhlas prokurátora. Príkaz na domovú prehliadku musí byť vydaný písomne a musí byť odôvodnený. Doručí sa osobe, u ktorej sa prehliadka vykonáva, pri prehliadke, a ak to nie je možné, najneskoršie do 48 hodín po nej.

(2) Ak nevykoná domovú alebo osobnú prehliadku orgán, ktorý ju nariadil, vykoná ju na jeho príkaz orgán Zboru národnej bezpečnosti.

(3) Bez príkazu alebo súhlasu uvedeného v odseku 1 môže vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán alebo orgán Zboru národnej bezpečnosti vykonať domovú alebo osobnú prehliadku len vtedy, keď nemožno príkaz alebo súhlas vopred získať a vec nepripúšťa odklad, alebo ak ide o osobu pristihnutú pri čine alebo o osobu, na ktorú bol vydaný príkaz na dodanie do väzby. Bez príkazu alebo súhlasu možno tiež vykonať osobnú prehliadku v prípadoch uvedených v § 82 ods. 3.

§ 84
Predchádzajúci výsluch

Domovú alebo osobnú prehliadku možno vykonať len po predchádzajúcom výsluchu toho, u koho alebo na kom sa má vykonať, a to len vtedy, keď sa výsluchom nedosiahlo ani dobrovoľné vydanie hľadanej veci, ani odstránenie iných dôvodov, ktoré viedli k prehliadke. Predchádzajúci výsluch nie je potrebný, ak vec nepripúšťa odklad a výsluch nemožno vykonať okamžite.

§ 85
Výkon prehliadky

(1) Orgán vykonávajúci domovú prehliadku je povinný umožniť osobe, u ktorej sa prehliadka vykonáva, alebo niektorému dospelému členovi jej domácnosti účasť pri prehliadke. O práve účasti pri prehliadke je povinný tieto osoby poučiť.

(2) K výkonu domovej a osobnej prehliadky treba pribrať osobu, ktorá nie je na veci zúčastnená. Orgán vykonávajúci prehliadku sa preukáže svojím oprávnením.

(3) V zápisnici o prehliadke treba tiež uviesť, či boli dodržané ustanovenia o predchádzajúcom výsluchu, prípadne označiť dôvody, prečo dodržané neboli. Ak došlo pri prehliadke k vydaniu alebo odňatiu veci, treba pojať do zápisnice aj údaje uvedené v § 79 ods. 5.

(4) Osobe, u ktorej bola prehliadka vykonaná, vydá orgán, ktorý ju vykonal, hneď, a ak to nie je možné, najneskoršie do 48 hodín po nej písomné potvrdenie o jej výsledku, ako aj o prevzatí vecí, ktoré boli pri prehliadke vydané alebo odňaté, alebo odpis zápisnice.

Piaty oddiel
Zadržanie a otvorenie zásielok

§ 86
Zadržanie zásielok

(1) Ak je na objasnenie skutočností závažných pre trestné konanie nevyhnutné zistiť obsah nedoručených telegramov, listov alebo iných zásielok, ktoré pochádzajú od obvineného alebo sú jemu určené, nariadi predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor, vyšetrovateľ alebo

vyhľadávací orgán, aby mu ich pošta alebo podnik vykonávajúci ich prepravu vydali; vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán potrebuje na to predchádzajúci súhlas prokurátora.

(2) Bez nariadenia uvedeného v odseku 1 môže byť preprava zásielky zadržaná na príkaz vyšetrovateľa alebo vyhľadávacieho orgánu alebo aj orgánu Zboru národnej bezpečnosti, ale len vtedy, ak nemožno toto nariadenie vopred zadovážiť a vec nepripúšťa odklad. Ak nedôjde pošte alebo podniku vykonávajúcemu prepravu zásielok v takom prípade do troch dní nariadenie predsedu senátu, prokurátora, vyšetrovateľa alebo vyhľadávacieho orgánu, aby mu boli zásielky vydané, nesmie pošta alebo podnik prepravu zásielok ďalej zdržiavať.

§ 87
Otvorenie zásielok

(1) Zásielku vydanú podľa § 86 ods. 1 smie otvoriť len predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor, vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán; vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán potrebuje na otvorenie predchádzajúci súhlas prokurátora.

(2) Otvorená zásielka sa odovzdá adresátovi, a ak nie je jeho pobyt známy, niektorému z jeho rodinných príslušníkov; ináč sa zásielka vráti odosielateľovi. Ak je však obava, že by odovzdanie zásielky malo škodlivý vplyv na trestné stíhanie, pripojí sa zásielka ku spisu; ak je to vhodné, oznámi sa adresátovi obsah listu alebo telegramu. Ak nie je jeho pobyt známy, urobí sa oznámenie niektorému z jeho rodinných príslušníkov.

(3) Zásielka, ktorej otvorenie sa neuznalo za potrebné, odovzdá sa hneď adresátovi alebo sa vráti pošte alebo podniku, ktorý ju vydal.

Šiesty oddiel

§ 88

zrušený

PIATA HLAVA
DOKAZOVANIE

§ 89
Všeobecné ustanovenia

(1) V trestnom stíhaní treba dokazovať najmä,

a) či sa stal skutok, v ktorom sa vidí trestný čin,

b) či tento skutok spáchal obvinený a z akých pohnútok,

c) okolnosti, ktoré majú vplyv na stupeň nebezpečnosti činu pre spoločnosť,

d) okolnosti závažné pre posúdenie osobných pomerov páchateľa,

e) okolnosti umožňujúce určenie povahy a výšky škody spôsobenej trestným činom,

f) okolnosti, ktoré viedli k trestnej činnosti alebo umožnili jej spáchanie.

(2) Za dôkaz môže poslúžiť všetko, čo môže prispieť k objasneniu veci, najmä výpovede obvineného a svedkov, znalecké posudky, veci a listiny dôležité pre trestné konanie a ohliadka.

Prvý oddiel
Výpoveď obvineného

§ 90
Predvolanie a predvedenie

(1) Ak sa neustanoví obvinený, ktorý bol riadne predvolaný, na výsluch bez dostatočného ospravedlnenia, možno ho predviesť; na to a na iné následky neustanovenia sa (§ 66) musí byť v predvolaní upozornený.

(2) Obvinený môže byť predvedený i bez predchádzajúceho predvolania, ak je to nevyhnutné pre úspešné vykonanie trestného konania, najmä keď sa skrýva alebo nemá stále bydlisko.

(3) O predvedenie treba požiadať príslušný orgán Zboru národnej bezpečnosti; ak však ide o mladistvého, možno tak urobiť, len ak ho nemožno predviesť pracovníkom súdu, prokuratúry alebo orgánu povereného starostlivosťou o mládež. O predvedenie príslušníka ozbrojených síl alebo ozbrojeného zboru v činnej službe treba požiadať jeho veliteľa alebo náčelníka.

Výsluch obvineného

§ 91

(1) Výsluch obvineného sa vykonáva tak, aby poskytol, pokiaľ možno, úplný a jasný obraz o skutočnostiach dôležitých pre trestné konanie. K výpovedi alebo k priznaniu nesmie byť obvinený nijakým spôsobom donucovaný a pri výsluchu treba rešpektovať jeho osobnosť. Priznanie obvineného nezbavuje orgány činné v trestnom konaní povinnosti preskúmať a všetkými dosiahnuteľnými dôkazmi overiť všetky okolnosti prípadu.

(2) Ak je obvinených viac, vyslúchajú sa oddelene.

§ 92

(1) Pred prvým výsluchom treba vždy zistiť totožnosť obvineného, jeho rodinné, majetkové a zárobkové pomery a predchádzajúce tresty, objasniť mu podstatu vzneseného obvinenia a poučiť ho o jeho právach. Obsah poučenia sa poznamená v zápisnici.

(2) Obvinenému musí byť daná možnosť k obvineniu sa podrobne vyjadriť, najmä súvisle opísať skutočnosti, ktoré sú predmetom obvinenia, uviesť okolnosti, ktoré obvinenie zoslabujú alebo vyvracajú a ponúknuť o nich dôkazy.

(3) Obvinenému môžu sa klásť otázky na doplnenie výpovede alebo na odstránenie neúplnosti, nejasnosti a rozporov. Otázky musia sa klásť jasne a zrozumiteľne, bez predstierania klamlivých a nepravdivých okolností; nesmie sa v nich naznačiť, ako na ne odpovedať.

§ 93

(1) Obvinenému sa môže dovoliť, aby skôr, než dá odpoveď, nazrel do písomných poznámok, ktoré musí vyslúchajúcemu, ak o to požiada, predložiť na nazretie; táto okolnosť musí sa v zápisnici poznamenať.

(2) Ak sa má výsluchom zistiť totožnosť nejakej osoby alebo veci, vyzve sa obvinený, aby ju opísal; až potom mu má byť osoba alebo vec ukázaná, a to spravidla medzi niekoľkými osobami alebo niekoľkými vecami toho istého druhu.

(3) Ak to treba na zistenie pravosti rukopisu, môže byť obvinený vyzvaný, aby napísal potrebný počet slov; k tomu však nesmie byť nijakým spôsobom donucovaný. Obvinený je však povinný vždy strpieť úkony potrebné na to, aby sa zistila jeho totožnosť.

§ 94

(1) Ak výpoveď obvineného v závažných okolnostiach nesúhlasí s výpoveďou svedka alebo spoluobvineného a rozpor nemožno vyjasniť ináč, môže byť obvinený postavený týmto osobám tvárou v tvár.

(2) Osoby postavené tvárou v tvár môžu si klásť navzájom otázky len so súhlasom vyslúchajúceho.

§ 95

(1) Výpoveď obvineného sa do zápisnice zapíše spravidla podľa diktátu vyslúchajúceho, v priamej reči a pokiaľ možno doslova.

(2) Ak nejde o zápisnicu o hlavnom pojednávaní alebo o verejnom zasadnutí, musí byť zápisnica po skončení výsluchu obvinenému predložená na prečítanie, alebo ak o to požiada, prečítaná; obvinený má právo žiadať, aby bola zápisnica doplnená alebo aby v nej boli vykonané opravy v súhlase s jeho výpoveďou. O tomto práve treba obvineného poučiť.

(3) Zápisnicu o výsluchu, ktorý bol vykonaný bez pribratia zapisovateľa, treba vyslúchanému pred podpisom prečítať alebo na prečítanie predložiť v prítomnosti nezúčastnenej osoby. Ak vyslúchaný má proti obsahu zápisnice námietky, treba ich prejednať v prítomnosti pribranej osoby a výsledok prejednania pojať do zápisnice.

§ 96

zrušený

Druhý oddiel
Svedkovia

§ 97
Povinnosť svedčiť

Každý je povinný na predvolanie sa ustanoviť a vypovedať ako svedok o tom, čo mu je známe o trestnom čine a o páchateľovi alebo o okolnostiach dôležitých pre trestné konanie.

§ 98
Predvolanie a predvedenie

Ak sa svedok, hoci bol riadne predvolaný, bez dostatočného ospravedlnenia neustanoví, môže byť predvedený. Na to a na iné následky neustanovenia sa (§ 66) musí byť svedok v predvolaní upozornený. Ak sa neustanoví príslušník ozbrojených síl alebo ozbrojeného zboru v činnej službe, treba požiadať jeho veliteľa alebo náčelníka, aby oznámil dôvod, prečo sa predvolaný neustanovil, prípadne, aby ho dal predviesť.

§ 99
Zákaz výsluchu

(1) Svedok nesmie byť vyslúchnutý o okolnostiach, ktoré tvoria štátne tajomstvo, ktoré je povinný zachovať v tajnosti, okrem prípadu, že bol od tejto povinnosti príslušným orgánom oslobodený; oslobodenie možno odoprieť len vtedy, keby výpoveď spôsobila štátu vážnu škodu.

(2) Svedok nesmie byť vyslúchaný ani vtedy, keby svojou výpoveďou porušil štátom uloženú povinnosť mlčanlivosti, okrem prípadu, že bol od tejto povinnosti príslušným orgánom alebo tým, v ktorého záujme túto povinnosť má, oslobodený.

(3) Zákaz výsluchu podľa odseku 2 sa nevzťahuje na svedeckú výpoveď týkajúcu sa trestného činu, ktorý má svedok povinnosť oznámiť podľa trestného zákona.

§ 100
Právo odoprieť výpoveď

(1) Právo odoprieť výpoveď ako svedok má príbuzný obvineného v priamom pokolení, jeho súrodenec, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh; ak je obvinených viac a svedok je v uvedenom pomere len k niektorému z nich, má právo odoprieť výpoveď ohľadne iných obvinených len vtedy, keď nemožno odlúčiť výpoveď, ktorá sa ich týka, od výpovede týkajúcej sa obvineného, s ktorým je svedok v tomto pomere.

(2) Svedok je oprávnený odoprieť vypovedať, ak by výpoveďou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe, svojmu príbuznému v priamom pokolení, svojmu súrodencovi, osvojiteľovi, osvojencovi, manželovi alebo druhovi alebo iným osobám v rodine alebo v obdobnom pomere, ktorých ujmu by právom pociťoval ako vlastnú ujmu.

(3) Odoprieť výpoveď ako svedok nemôže však ten, kto má povinnosť trestný čin, ktorého sa svedecká výpoveď týka, oznámiť podľa trestného zákona.

Výsluch svedka

§ 101

(1) Pred výsluchom svedka treba vždy zistiť jeho totožnosť, jeho pomer k obvinenému, poučiť ho o práve odoprieť výpoveď, a ak treba, aj o zákaze výsluchu, ako aj o tom, že je povinný vypovedať úplnú pravdu a nič nezamlčať. Ďalej musí byť poučený o význame svedeckej výpovede z hľadiska všeobecného záujmu a o trestných následkoch krivej výpovede. Ak je ako svedok vyslúchaná osoba mladšia ako pätnásť rokov, treba ju poučiť primerane na jej vek.

(2) Na začiatku výsluchu treba sa svedka opýtať na pomer k prejednávanej veci a k stranám a podľa potreby aj na iné okolnosti významné pre zistenie jeho hodnovernosti. Svedkovi sa musí dať možnosť, aby súvisle vypovedal všetko, čo sám o veci vie a odkiaľ sa dozvedel okolnosti ním uvádzané.

(3) Svedkovi sa môžu klásť otázky na doplnenie výpovede alebo na odstránenie neúplnosti, nejasnosti a rozporov. Svedkovi nesmú sa klásť otázky, v ktorých by boli obsiahnuté okolnosti, ktoré sa majú zistiť až z jeho výpovede.

(4) Ak to treba na zistenie pravosti rukopisu, môže sa svedkovi prikázať, aby napísal potrebný počet slov.

§ 102

(1) Ak je ako svedok vyslúchaná osoba mladšia ako pätnásť rokov o okolnostiach, ktorých oživovanie v pamäti by vzhľadom na vek mohlo nepriaznivo ovplyvňovať jej duševný a mravný vývoj, treba výsluch vykonávať obzvlášť ohľaduplne a po obsahovej stránke tak, aby výsluch v ďalšom konaní spravidla sa už nemusel opakovať; k výsluchu sa priberie pedagóg alebo iná osoba majúca skúsenosti s výchovou mládeže, ktorá by so zreteľom na predmet výsluchu a stupeň duševného vývoja vyslúchanej osoby prispela k správnemu vedeniu výsluchu. Ak to môže prispieť k správnemu vykonaniu výsluchu, môžu byť pribraní i rodičia.

(2) V ďalšom konaní má byť taká osoba vyslúchnutá znova len v nevyhnutných prípadoch. V konaní pred súdom možno na podklade rozhodnutia súdu vykonať dôkaz prečítaním zápisnice i bez podmienok uvedených v § 211. Osoba, ktorá bola k výsluchu pribraná, sa podľa potreby vyslúchne na správnosť a úplnosť zápisnice, na spôsob, ktorým bol výsluch vykonaný, ako aj na spôsob, ktorým vyslúchaná osoba vypovedala.

§ 103

Ustanovenia § 93 ods. 1 a 2, § 94 a 95 o výsluchu obvineného sa použijú primerane i na výsluch svedka.

§ 104
Svedočné

(1) Svedok má nárok na náhradu nevyhnutných výdavkov a ušlej odmeny za prácu (svedočné). Nárok zaniká, ak ho svedok neuplatní do troch dní po svojom výsluchu alebo po tom, čo mu bolo oznámené, že k výsluchu nedôjde; na to musí byť svedok upozornený.

(2) Výšku svedočného určí ten, kto svedka predvolal, a v konaní pred súdom predseda senátu.

Tretí oddiel
Znalci

Pribratie znalca

§ 105

(1) Ak sú na objasnenie skutočnosti dôležitej pre trestné konanie potrebné odborné znalosti, priberie sa znalec. Namiesto pribrania znalca z odboru lekárstva možno sa uspokojiť v jednoduchých prípadoch s lekárskym potvrdením, o správnosti ktorého niet pochybnosti.

(2) Ak ide o objasnenie skutočnosti obzvlášť dôležitej, treba pribrať dvoch znalcov. Dvoch znalcov treba pribrať vždy, ak ide o prehliadku a pitvu mŕtvoly (§ 115) alebo o vyšetrenie duševného stavu (§ 116). Na prehliadku a pitvu mŕtvoly smie nebyť pribraný ako znalec ten lekár, ktorý zomretého ošetroval za choroby, ktorá smrti bezprostredne predchádzala.

§ 106

Znalec musí byť v predvolaní upozornený na následky neustanovenia sa (§ 66) a na povinnosť bez odkladu oznámiť skutočnosti, pre ktoré by bol vylúčený alebo ktoré mu inak bránia byť vo veci činný ako znalec.

§ 107
Príprava posudku

(1) Znalcovi, ktorý je poverený úkonom, sa poskytnú potrebné vysvetlenia zo spisu a vymedzia sa jeho úlohy. Pritom treba dbať na to, že znalcovi nepatrí vykonávať hodnotenie dôkazov a riešiť právne otázky. Ak to je na podanie posudku potrebné, dovolí sa znalcovi nazrieť do spisov alebo sa mu spisy požičajú. Môže sa mu tiež dovoliť, aby bol prítomný pri výsluchu obvineného a svedkov a aby im kládol otázky vzťahujúce sa na predmet znaleckého vyšetrovania. Znalec môže tiež navrhnúť, aby boli inými dôkazmi napred objasnené okolnosti potrebné na podanie posudku.

(2) Znalcovi sa spravidla uloží, aby posudok vypracoval písomne.

§ 108
Výsluch znalca

(1) Ak vypracoval znalec posudok písomne, postačí, aby sa pri výsluchu naň odvolal a ho potvrdil. Ak nebol posudok vypracovaný písomne, nadiktuje ho znalec pri výsluchu do zápisnice.

(2) Ak sa pribralo viac znalcov, ktorí dospeli po vzájomnej porade k súhlasným záverom, podá za všetkých posudok ten z nich, ktorého sami na to určili; ak sa závery znalcov rozchádzajú, treba vyslúchnuť každého osobitne.

(3) V prípravnom konaní možno od výsluchu znalca upustiť, ak nemá vyhľadávací orgán, vyšetrovateľ ani prokurátor o spoľahlivosti a úplnosti písomne podaného znaleckého posudku pochybnosti.

§ 109
Chyby posudku

Ak je pochybnosť o správnosti posudku alebo ak je posudok nejasný alebo neúplný, treba požiadať znalca o vysvetlenie. Keby to neviedlo k výsledku, priberie sa iný znalec.

§ 110
Posudok ústavu

(1) Vo výnimočných, obzvlášť obťažných prípadoch, vyžadujúcich osobitné vedecké posúdenie, možno požiadať štátny orgán alebo štátny ústav, aby sám podal posudok alebo preskúmal posudok podaný znalcom.

(2) Štátny orgán alebo štátny ústav podá posudok písomne. V ňom označí osobu, ktorá posudok vypracovala a môže byť v prípade potreby ako znalec vypočutá. Ak ide o prípad, v ktorom by bolo treba pribrať dvoch znalcov (§ 105 ods. 2), uvedie štátny orgán alebo štátny ústav v posudku dve takéto osoby.

§ 111
Použitie osobitných predpisov o znalcoch

(1) O ustanovovaní znalca, o spôsobilosti na túto funkciu a o vylúčení z nej, o práve odoprieť vykonanie znaleckého úkonu, o sľube a o pripomenutí povinností pred vykonaním znaleckého úkonu, ako aj o náhrade hotových výdavkov a o odmene za znalecký úkon (znalečné) platia osobitné predpisy.

(2) Výšku znalečného určí ten, kto znalca pribral, a v konaní pred súdom predseda senátu. Proti rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Štvrtý oddiel
Vecné a listinné dôkazy

§ 112

(1) Vecnými dôkazmi sú predmety, ktorými alebo na ktorých bol trestný čin spáchaný, iné predmety, ktoré dokazujú alebo vyvracajú dokazovanú skutočnosť a môžu byť prostriedkom na odhalenie a zistenie trestného činu a jeho páchateľa, ako aj stopy trestného činu.

(2) Listinnými dôkazmi sú listiny, ktoré svojím obsahom dokazujú alebo vyvracajú dokazovanú skutočnosť vzťahujúcu sa na trestný čin alebo na obvineného.

Piaty oddiel
Ohliadka

§ 113
Účel ohliadky a zápisnica o nej

(1) Ohliadka sa robí, ak majú byť priamym pozorovaním objasnené skutočnosti dôležité pre trestné konanie. Na ohliadku sa spravidla priberie znalec.

(2) Zápisnica o ohliadke musí poskytovať úplný a verný obraz predmetu ohliadky; majú sa preto k nej priložiť fotografie, náčrty a iné pomôcky.

§ 114
Prehliadka tela a iné podobné úkony

(1) Prehliadke tela je povinný sa podrobiť každý, ak nevyhnutne treba zistiť, či sú na jeho tele stopy alebo následky trestného činu. Ak prehliadku tela nerobí lekár, môže ju vykonať len osoba toho istého pohlavia.

(2) Ak na dôkaz treba vykonať skúšku krvi alebo iný obdobný úkon, je osoba, o ktorú ide, povinná strpieť, aby jej lekár alebo odborný zdravotný pracovník odobral krv alebo u nej vykonal iný potrebný úkon, ak nie je spojený s nebezpečenstvom pre jej zdravie.

(3) O povinnosti podľa odsekov 1 a 2 treba túto osobu poučiť s upozornením na následky nevyhovenia (§ 66).

§ 115
Prehliadka a pitva mŕtvoly a jej exhumácia

(1) Ak vznikne podozrenie, že smrť človeka bola spôsobená trestným činom, musí byť mŕtvola prehliadnutá a pitvaná. Pochovať mŕtvolu možno v takých prípadoch len so súhlasom prokurátora alebo vyšetrovateľa. O tom rozhodne prokurátor alebo vyšetrovateľ s najväčším urýchlením.

(2) Exhumáciu mŕtvoly môže nariadiť predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor.

Vyšetrenie duševného stavu

§ 116

(1) Ak treba vyšetriť duševný stav obvineného, priberú sa k tomu vždy dvaja znalci z odboru psychiatrie.

(2) Ak nemožno duševný stav vyšetriť ináč, môže súd a v prípravnom konaní prokurátor alebo vyšetrovateľ so súhlasom prokurátora nariadiť, aby osoba obvinená z trestného činu bola pozorovaná v zdravotníckom ústave, alebo ak je obvinený vo väzbe, aj v osobitných oddeleniach nápravného zariadenia. Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(3) Ak zistia znalci u obvineného príznaky nasvedčujúce jeho nepríčetnosti alebo zmenšenej príčetnosti, vyslovia sa súčasne o tom, či je jeho pobyt na slobode nebezpečný.

§ 117

Pozorovanie duševného stavu nemá trvať dlhšie ako dva mesiace; do toho času treba podať posudok. Na odôvodnenú žiadosť znalcov môže súd a v prípravnom konaní prokurátor alebo vyšetrovateľ so súhlasom prokurátora túto lehotu predĺžiť, nie však viac ako o mesiac. Proti predĺženiu lehoty je prípustná sťažnosť.

§ 118

Ak sú závažné pochybnosti, či nie je u svedka, ktorého výpoveď je pre rozhodnutie obzvlášť dôležitá, podstatne znížená schopnosť správne vnímať alebo vypovedať, možno znalecky vyšetriť i duševný stav svedka. Pozorovanie duševného stavu svedka podľa § 116 ods. 2 nie je však prípustné.

ŠIESTA HLAVA
ROZHODNUTIA

§ 119
Spôsob rozhodovania

(1) Súd rozhoduje rozsudkom, kde to zákon výslovne ustanovuje; v ostatných prípadoch rozhoduje uznesením.

(2) Prokurátor, vyšetrovateľ a vyhľadávací orgán rozhodujú, ak zákon neustanovuje niečo iné, uznesením.

Prvý oddiel
Rozsudok

Obsah rozsudku

§ 120

(1) Rozsudok po úvodných slovách „V mene republiky“ musí obsahovať

a) označenie súdu, o rozsudok ktorého ide, a ak nejde o rozsudok pléna najvyššieho súdu, aj mená a priezviská sudcov, ktorí sa na rozhodnutí zúčastnili,

b) deň a miesto vyhlásenia rozsudku,

c) výrok rozsudku s uvedení zákonných ustanovení, ktoré boli použité,

d) odôvodnenie a

e) poučenie o opravnom prostriedku.

(2) Obžalovaný musí byť v rozsudku označený údajom svojho mena a priezviska, dňa a miesta narodenia, svojho zamestnania a bydliska, prípadne inými údajmi potrebnými na to, aby nemohol

byť zamenený s inou osobou. Ak ide o osobu podliehajúcu právomoci vojenských súdov, uvedie sa i hodnosť obžalovaného a útvar, ktorého je príslušníkom.

(3) Výrok, ktorým sa obžalovaný uznáva za vinného alebo ktorým sa spod obžaloby oslobodzuje, musí presne označovať trestný čin, ktorého sa výrok týka, a to nielen zákonným pomenovaním a uvedením príslušného zákonného ustanovenia, ale i uvedením miesta, času a spôsobu spáchania, prípadne i uvedením iných skutočností potrebných na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným, ako aj uvedením všetkých zákonných znakov včítane tých, ktoré odôvodňujú určitú trestnú sadzbu.

§ 121

Do rozsudku, ktorým sa rozhoduje otázka viny, pojme súd aj výrok

a) o náhrade škody, ak bol nárok na jej náhradu včas uplatnený (§ 43 ods. 2),

b) o ochrannom opatrení, ak o ňom bolo na hlavnom pojednávaní alebo na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní rozhodnuté.

§ 122

(1) Odsudzujúci rozsudok musí obsahovať výrok o treste s uvedením zákonných ustanovení, podľa ktorých bol trest vymeraný alebo podľa ktorých bolo od potrestania upustené, a to prípadne s poukazom na prijatú záruku spoločenskej organizácie. Ak bol uložený trest, ktorého výkon možno podmienečne odložiť, musí rozsudok obsahovať aj výrok o tom, či bol podmienečný odklad povolený, a prípadne, na aké podmienky je viazaný. Ak bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, rozsudok musí obsahovať výrok o spôsobe výkonu tohto trestu (§ 39a, 81 Tr. zák.). Ak je odsúdený obzvlášť nebezpečným recidivistom, treba výrok o tom taktiež pojať do rozsudku.

(2) Vo výroku oslobodzujúceho rozsudku musí sa uviesť, o ktorý z dôvodov uvedených v § 226 sa oslobodenie spod obžaloby opiera.

§ 123

Súd, ktorý rozhoduje znovu vo veci, v ktorej skorší rozsudok bol na podklade odvolania, sťažnosti pre porušenie zákona alebo návrhu na obnovu zrušený len čiastočne, pojme do nového rozsudku iba tie výroky, pre ktoré o veci znovu rozhoduje. Na súvislosť týchto výrokov s výrokmi, v ktorých zostal skorší rozsudok nedotknutý, pritom poukáže.

§ 124

V rozsudku, ktorým ukladá súhrnný trest, musí súd označiť tie skoršie rozsudky, z ktorých nový rozsudok zvyšuje výrok o treste a nahrádza ho výrokom o súhrnnom treste.

§ 125

V odôvodnení rozsudku súd stručne a jasne vyloží, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenie oprel, existenciu ktorých skutočností pokladá so zreteľom na výsledky dokazovania za vylúčenú alebo pochybnú, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä pokiaľ si navzájom odporujú, a prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Výrok o treste treba odôvodniť z hľadiska stupňa nebezpečnosti trestného činu pre spoločnosť a osobných pomerov páchateľa. Ak bol do rozsudku pojatý výrok, že obvinený je obzvlášť nebezpečným recidivistom, treba i tento výrok odôvodniť. Ak ponúkla spoločenská organizácia prevzatie záruky za nápravu páchateľa, musí súd v rozsudku

vyložiť, aké stanovisko k ponuke zaujal, a svoje stanovisko odôvodniť. Ak boli do rozsudku pojaté ďalšie výroky, treba odôvodniť i tieto výroky.

Porada a hlasovanie o rozsudku

§ 126

Pri porade o rozsudku, ktorým sa rozhoduje o vine a treste, posúdi súd najmä,

a) či sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný,

b) či tento skutok má všetky znaky niektorého trestného činu,

c) či tento skutok spáchal obžalovaný,

d) či je obžalovaný za tento skutok trestne zodpovedný,

e) či trestnosť skutku nezanikla,

f) či prijíma záruku ponúknutú spoločenskou organizáciou za nápravu obžalovaného,

g) či a aký trest má byť obžalovanému uložený,

h) či a v akom rozsahu má byť obžalovanému uložená povinnosť nahradiť poškodenému škodu,

ch) či a aké ochranné opatrenie má byť uložené.

§ 127

(1) Na porade a hlasovaní nesmie byť okrem sudcov zúčastnivších sa pojednávania, ktoré rozsudku bezprostredne predchádzalo, a zapisovateľa prítomný nikto iný. O obsahu porady treba zachovať mlčanlivosť.

(2) Pri hlasovaní rozhoduje väčšina hlasov. Ak nemožno väčšinu dosiahnuť, pripočítavajú sa hlasy obžalovanému najmenej priaznivé k hlasom po nich priaznivejším tak dlho, až sa dosiahne väčšina. Ak je sporné, ktorá mienka je obžalovanému priaznivejšia, rozhodne sa o tom hlasovaním.

(3) Každý člen senátu musí hlasovať, aj keď bol v niektorej predchádzajúcej otázke prehlasovaný. Pri hlasovaní o treste sa však môžu hlasovania zdržať tí, ktorí hlasovali pre oslobodenie spod obžaloby; ich hlasy sa pripočítajú k hlasu pre obžalovaného najpriaznivejšiemu.

(4) Sudcovia z ľudu hlasujú pred ostatnými sudcami. Mladší sudcovia hlasujú pred staršími a na vojenských súdoch a vo vojenskom kolégiu Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky sudcovia hodnosťou nižší pred sudcami hodnosťou vyššími. Predseda senátu hlasuje naposledy.

(5) O hlasovaní sa spíše osobitná zápisnica (§ 58).

§ 128
Vyhlásenie rozsudku

(1) Rozsudok treba vždy vyhlásiť; vyhlasuje ho predseda senátu.

(2) Vyhlasujú sa úvodné slová „V mene republiky“, úplné znenie výroku, aspoň podstatná časť odôvodnenia a poučenie o opravnom prostriedku. Vyhlásenie musí byť v úplnej zhode s obsahom rozsudku, tak ako bol odhlasovaný.

(3) Rozsudok sa vyhlási spravidla hneď po ukončení pojednávania, ktoré rozsudku predchádzalo; ak to nie je možné, možno pre vyhlásenie rozsudku pojednávanie odročiť najviac o tri dni.

§ 129
Vyhotovenie rozsudku

(1) Každý rozsudok treba vyhotoviť písomne. Vyhotovenie rozsudku musí byť v zhode s obsahom rozsudku, tak ako bol vyhlásený.

(2) Ak nebol rozsudok písomne vyhotovený už na porade, vyhotoví ho spravidla do piatich dní po vyhlásení predseda senátu. Môže však jeho vyhotovením poveriť niektorého sudcu, ktorý bol členom senátu.

(3) Ak nemôže predseda senátu ani iný jeho člen vyhlásený rozsudok písomne vyhotoviť pre prekážku dlhšieho trvania, vyhotoví ho na príkaz predsedu súdu iný sudca. Ak ide o samosudcu, vyhotoví rozsudok sudca určený predsedom súdu.

(4) Vyhotovenie rozsudku podpíše predseda senátu a ten, kto ho vypracoval. Ak nemôže predseda senátu podpísať vyhotovenie rozsudku pre prekážku dlhšieho trvania, podpíše ho za neho iný člen senátu; dôvod toho sa na vyhotovení rozsudku poznamená.

§ 130
Doručovanie rozsudku

(1) Rozsudok sa v odpise doporučí obžalovanému, prokurátorovi, zúčastnenej osobe a poškodenému, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, a to aj keď boli pri vyhlásení rozsudku prítomní.

(2) Ak má obžalovaný obhajcu alebo zákonného zástupcu, doručí sa odpis rozsudku aj im.

(3) Ak majú zúčastnená osoba alebo poškodený zákonného zástupcu, doručí sa odpis rozsudku len zákonnému zástupcovi; ak majú splnomocnenca, doručí sa len splnomocnencovi.

(4) Ak vystupoval na hlavnom pojednávaní spoločenský obžalobca alebo spoločenský obhajca, doručí sa odpis rozsudku aj spoločenskej organizácii, ktorá ho vyslala.

§ 131
Oprava vyhotovenia rozsudku

(1) Predseda senátu môže osobitným uznesením kedykoľvek opraviť pisárske chyby a iné zrejmé nesprávnosti, ku ktorým došlo vo vyhotovení rozsudku, tak, aby vyhotovenie bolo v úplnej zhode s obsahom rozsudku, ako bol vyhlásený. Opravu môže nariadiť i súd vyššieho stupňa.

(2) Odpis uznesenia o oprave sa doručí všetkým osobám, ktorým bol doručený odpis rozsudku.

(3) Proti rozhodnutiu o oprave podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(4) Po právoplatnosti uznesenia o oprave sa oprava vykoná tak na vyhotovení rozsudku, ako i v odpisoch, ktoré sa od osôb, ktorým boli doručené, vyžiadajú na ten účel späť.

§ 132
Oprava odpisu rozsudku

(1) Nesprávnosti, ku ktorým došlo v odpisoch rozsudku, opraví predseda senátu osobitným uznesením tak, aby odpisy boli v úplnej zhode s vyhotovením rozsudku.

(2) Odpis uznesenia o oprave sa doručí všetkým osobám, ktorým bol doručený chybný odpis rozsudku.

(3) Oprava sa urobí na všetkých chybných odpisoch rozsudku, ktoré sa od osôb, ktorým boli doručené, vyžiadajú na ten účel späť.

§ 133
Účinok opravy

Ak sa oprava vyhotovenia rozsudku alebo oprava odpisu rozsudku podstatne dotkla obsahu niektorého z výrokov rozsudku, plynie prokurátorovi a osobe opraveným výrokom priamo dotknutej lehota na odvolanie od doručenia odpisu uznesenia o oprave, a ak bola proti uzneseniu o oprave podaná sťažnosť, od doručenia rozhodnutia o sťažnosti. O tom treba osobu výrokom priamo dotknutú poučiť.

Druhý oddiel
Uznesenie

§ 134
Obsah uznesenia

(1) Uznesenie musí obsahovať

a) označenie orgánu, o rozhodnutie ktorého ide,

b) deň a miesto rozhodnutia,

c) výrok uznesenia s uvedením zákonných ustanovení, ktoré boli použité,

d) odôvodnenie a

e) poučenie o opravnom prostriedku.

(2) V odôvodnení treba, ak to prichádza podľa povahy veci do úvahy, najmä uviesť skutočnosti, ktoré boli vzaté za dokázané, dôkazy, o ktoré sa skutkové zistenia opierajú, úvahy, ktorými sa rozhodujúci orgán spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, ako aj právne úvahy, na podklade ktorých posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona.

§ 135
Vyhlásenie uznesenia

Vyhlásiť treba len tie uznesenia, ktoré boli urobené pri úkone vykonávanom za účasti osoby, ktorej sa uznesenie dotýka, ako aj uznesenia, ktoré boli urobené na hlavnom pojednávaní, na verejnom zasadnutí alebo na neverejnom zasadnutí.

§ 136
Vyhotovenie uznesenia

(1) Netreba vyhotovovať uznesenia, ktorými sa len upravuje priebeh konania alebo spôsob vykonania dôkazov alebo ktorými sa nariaďuje alebo pripravuje pojednávanie súdu.

(2) Rovnako netreba vyhotovovať uznesenia, ktoré sú zapísané v plnom svojom znení v zápisnici o úkone, okrem prípadu, že by bolo treba odpis takého uznesenia doručovať niektorej osobe. Ak sa má v takom prípade doručiť iba prokurátorovi, možno mu doručiť odpis zápisnice.

§ 137
Oznamovanie uznesenia

(1) Uznesenie treba oznámiť osobe, ktorej sa priamo dotýka, ako aj osobe, ktorá naň dala svojím návrhom podnet; uznesenie súdu sa oznámi aj prokurátorovi. Oznámenie sa robí buď vyhlásením uznesenia v prítomnosti toho, komu treba uznesenie oznámiť, alebo doručením odpisu uznesenia.

(2) Ak má osoba, ktorej treba uznesenie oznámiť obhajcu, prípadne splnomocnenca, postačí, že uznesenie bolo vyhlásené buď onej osobe alebo jej obhajcovi, prípadne splnomocnencovi; ak sa oznamuje uznesenie doručením odpisu, doručí sa len obhajcovi, prípadne splnomocnencovi. Ak ide o osobu pozbavenú spôsobilosti na právne úkony, alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, ktorá obhajcu, prípadne splnomocnenca nemá, oznámi sa uznesenie jej zákonnému zástupcovi.

(3) Ak sa však oznamuje obvinenému, ktorý je pozbavený spôsobilosti na právne úkony, alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, uznesenie, proti ktorému má sťažnosť, treba ho oznámiť tak jemu, ako aj jeho obhajcovi a jeho zákonnému zástupcovi. Ak je obvinený vo väzbe, vo výkone trestu odňatia slobody alebo na pozorovaní v zdravotníckom ústave, treba také uznesenie oznámiť tak obvinenému, ako aj jeho obhajcovi i vtedy, ak je obvinený osobou, ktorej spôsobilosť na právne úkony nie je obmedzená.

(4) Uznesenie, ktorým sa rozhodlo o opravnom prostriedku, sa prokurátorovi, osobe ktorej sa rozhodnutie priamo dotýka, a osobe, ktorá svojím návrhom dala na uznesenie podnet, vždy v odpise doručí.

§ 138
Použitie ustanovení o rozsudku

Ak tento oddiel neobsahuje osobitné ustanovenia, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia prvého oddielu tejto hlavy o rozsudku.

Tretí oddiel
Právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutí

§ 139
Právoplatnosť a vykonateľnosť rozsudku

(1) Rozsudok je právoplatný, a ak neustanovuje tento zákon niečo iné, aj vykonateľný,

a) ak zákon proti nemu odvolanie nepripúšťa,

b) ak zákon síce proti nemu pripúšťa odvolanie, avšak
   aa) odvolanie v lehote podané nebolo,
   bb) oprávnené osoby sa odvolania výslovne vzdali alebo ho výslovne zvali späť, alebo
   cc) podané odvolanie bolo zamietnuté.

(2) Odvolanie podané len poškodeným a odvolanie podané len zúčastnenou osobou nebráni tomu, aby ostatné časti rozsudku nadobudli právoplatnosť a boli vykonané. Ani odvolanie týkajúce sa len niektorého z viacerých obžalovaných nebráni tomu, aby rozsudok u ostatných obžalovaných nadobudol právoplatnosť a bol vykonaný.

(3) Ak bola lehota na podanie odvolania zmeškaná, avšak bola podaná oprávnenou osobou žiadosť o navrátenie lehoty, nemožno rozsudok vykonať až do právoplatnosti rozhodnutia o tejto žiadosti.

§ 140
Právoplatnosť a vykonateľnosť uznesenia

(1) Uznesenie je právoplatné, a vykonateľné,

a) ak zákon proti nemu nepripúšťa sťažnosť,

b) ak zákon síce proti nemu pripúšťa sťažnosť, avšak
   aa) sťažnosť v lehote podaná nebola,
   bb) oprávnené osoby sa sťažnosti výslovne vzdali alebo ju výslovne vzali späť, alebo
   cc) podaná sťažnosť bola zamietnutá.

(2) Uznesenie je vykonateľné, aj keď doteraz nenadobudlo právoplatnosť, ak zákon proti nemu síce pripúšťa sťažnosť, avšak nepriznáva jej odkladný účinok.

(3) Sťažnosť, ktorá sa týka len niektorej z viacerých osôb alebo len niektorej z viacerých vecí, o ktorých bolo rozhodnuté tým istým uznesením, nebráni ani v prípade, že má odkladný účinok, tomu, aby uznesenie nadobudlo právoplatnosť a bolo vykonané v ostatných častiach, ak ich možno oddeliť.

(4) Ak bola lehota na podanie sťažnosti majúcej odkladný účinok zmeškaná, avšak bola podaná oprávnenou osobou žiadosť o navrátenie lehoty, nemožno uznesenie vykonať až do právoplatného rozhodnutia o tejto žiadosti.

SIEDMA HLAVA
SŤAŽNOSŤ A KONANIE O NEJ

§ 141
Prípustnosť a účinok

(1) Opravným prostriedkom proti uzneseniu je sťažnosť.

(2) Sťažnosťou možno napadnúť každé uznesenie vyšetrovateľa alebo vyhľadávacieho orgánu. Uznesenie súdu a prokurátora možno sťažnosťou napadnúť len v tých prípadoch, kde to zákon výslovne pripúšťa a ak rozhoduje vo veci v prvom stupni. Proti uzneseniu generálneho prokurátora a najvyššieho súdu sťažnosť nie je prípustná.

(3) Sťažnosť má odkladný účinok, len kde to zákon výslovne ustanovuje.

§ 142
Oprávnené osoby

(1) Ak neustanovuje zákon niečo iné, môže sťažnosť podať osoba, ktorej sa uznesenie priamo dotýka alebo ktorá na uznesenie dala podnet svojím návrhom, na ktorý ju zákon oprávňuje; proti uzneseniu súdu môže podať sťažnosť aj prokurátor, a to i v prospech obvineného.

(2) Proti uzneseniu o väzbe a o ochrannom liečení môžu podať sťažnosť v prospech obvineného aj osoby, ktoré by mohli podať v jeho prospech odvolanie.

§ 143
Lehota a miesto na podanie

(1) Sťažnosť sa podáva u orgánu, proti uzneseniu ktorého sťažnosť smeruje, a to do troch dní od oznámenia uznesenia (§ 137); ak sa uznesenie oznamuje tak obvinenému, ako i jeho zákonnému zástupcovi alebo obhajcovi, plynie lehota od toho oznámenia, ktoré bolo vykonané najneskoršie.

(2) Osobám, ktoré podľa ustanovenia § 142 ods. 2 môžu podať sťažnosť v prospech obvineného, končí sa lehota na podanie sťažnosti tým istým dňom ako obvinenému; prokurátorovi však plynie lehota vždy samostatne.

§ 144
Vzdanie sa a vzatie sťažnosti späť

(1) Oprávnená osoba sa môže sťažnosti výslovne vzdať.

(2) Oprávnená osoba môže podanú sťažnosť vziať výslovne späť, dokiaľ sa o nej nerozhodlo. Sťažnosť prokurátora môže vziať späť i nadriadený prokurátor.

(3) Sťažnosť podaná v prospech obvineného inou oprávnenou osobou alebo za obvineného obhajcom alebo zákonným zástupcom môže byť vzatá späť len s výslovným súhlasom obvineného. Prokurátor však môže vziať takú sťažnosť späť aj bez súhlasu obvineného. V tom prípade plynie obvinenému nová lehota na podanie sťažnosti od upovedomenia, že sťažnosť bola vzatá späť.

(4) Vzatie sťažnosti späť vezme, ak niet prekážok, uznesením na vedomie orgán povolaný na rozhodnutie o sťažnosti, a ak nebola vec doteraz tomuto orgánu predložená, orgán, proti rozhodnutiu ktorého sťažnosť smeruje; v konaní pred súdom rozhoduje o tom predseda senátu.

§ 145
Dôvody sťažnosti

(1) Uznesenie možno napadnúť

a) pre nesprávnosť niektorého jeho výroku alebo

b) pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré uzneseniu predchádzalo, ak toto porušenie mohlo spôsobiť nesprávnosť niektorého výroku uznesenia.

(2) Sťažnosť možno oprieť o nové skutočnosti a dôkazy.

§ 146
Konanie pred orgánom, proti uzneseniu ktorého sťažnosť smeruje

(1) Orgán, proti uzneseniu ktorého sťažnosť smeruje, môže jej sám vyhovieť, ak sa zmena nedotkne pôvodného uznesenia práv inej osoby. Ak ide o uznesenie vyšetrovateľa alebo vyhľadávacieho orgánu, ktoré bolo vydané s predchádzajúcim súhlasom prokurátora alebo na jeho pokyn, môže vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán sám sťažnosti vyhovieť len s predchádzajúcim súhlasom prokurátora.

(2) Ak lehota na podanie sťažnosti už všetkým oprávneným osobám uplynula a sťažnosti sa nevyhovelo podľa odseku 1, predloží vec na rozhodnutie

a) vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán prokurátorovi, ktorý vykonáva nad prípravným konaním dozor, a ak ide o sťažnosť proti uzneseniu, ku ktorému tento prokurátor dal súhlas alebo pokyn, jeho prostredníctvom nadriadenému prokurátorovi,

b) prokurátor nadriadenému prokurátorovi,

c) predseda senátu okresného súdu nadriadenému krajskému súdu, predseda senátu krajského súdu najvyššiemu súdu; pritom doručí, ak treba, odpis sťažnosti prokurátorovi a osobe, ktorá by mohla byť rozhodnutím o sťažnosti priamo dotknutá.

§ 146a
Rozhodovanie o sťažnosti proti rozhodnutiam

o zaistení osôb alebo majetku
O sťažnosti proti rozhodnutiu, ktorým

a) prokurátor vzal obvineného do väzby alebo zamietol žiadosť obvineného o prepustenie z väzby,

b) prokurátor alebo vyšetrovateľ nariadil, aby obvinený bol pozorovaný v zdravotníckom ústave, alebo ak je obvinený vo väzbe, v osobitnom oddelení nápravného zariadenia (§ 116),

c) prokurátor zaistil majetok obvineného na zaistenie nároku poškodeného (§ 47),

d) prokurátor zaistil majetok obvineného (§ 347), rozhoduje súd, v obvode ktorého je činný prokurátor alebo vyšetrovateľ, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal, a to spravidla do piatich dní.

Rozhodnutie nadriadeného orgánu

§ 147

(1) Pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

a) správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým môže sťažovateľ podať sťažnosť, a

b) konanie predchádzajúce napadnutému uzneseniu.

(2) Ak sa týka sťažnosť len niektorej z viacerých osôb alebo len niektorej z viacerých vecí, o ktorých sa rozhodlo tým istým uznesením, preskúma nadriadený orgán len správnosť výrokov týkajúcich sa tejto osoby alebo tejto veci a konanie predchádzajúce preskúmavanej časti uznesenia.

§ 148

(1) Nadriadený orgán zamietne sťažnosť,

a) ak nie je prípustná,

b) ak bola podaná oneskorene, neoprávnenou osobou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo

c) ak nie je dôvodná.

(2) Ako oneskorenú nemožno zamietnuť sťažnosť, ktorú oprávnená osoba podala oneskorene len preto, že sa spravovala nesprávnym poučením, ktoré jej bolo dané pri oznámení uznesenia.

§ 149

(1) Ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie, a ak je podľa povahy veci potrebné nové rozhodnutie, buď

a) rozhodne vo veci sám, alebo

b) uloží orgánu, proti rozhodnutiu ktorého sťažnosť smeruje, aby o veci znovu konal a rozhodol.

(2) Súd rozhodujúci o sťažnosti proti uzneseniu o zastavení trestného stíhania môže tiež, ak je to pre náležité objasnenie veci potrebné, pri zrušení napadnutého uznesenia vrátiť vec prokurátorovi na došetrenie, a to aj v tom prípade, že trestné stíhanie bolo zastavené až po prijatí obžaloby (§ 223 a 231). Ustanovenie § 191 platí aj tu.

(3) Ak je chybná len časť napadnutého uznesenia a možno ju oddeliť od ostatných alebo ak sa týka sťažnosť len časti uznesenia (§ 147 ods. 2), obmedzí nadriadený orgán svoje rozhodnutie podľa odseku 1 len na onú časť.

(4) Ak chyba záleží v tom, že v napadnutom uznesení niektorý výrok chýba alebo je neúplný, môže nadriadený orgán bez toho, že by vyslovil zrušenie napadnutého uznesenia, buď ho sám doplniť, alebo uložiť orgánu, proti rozhodnutiu ktorého sťažnosť smeruje, aby o chýbajúcom výroku rozhodol alebo neúplný výrok doplnil.

(5) Súd rozhodujúci o sťažnosti môže, ak to pokladá za nevyhnutné, nariadiť, aby vec bola znovu v prvom stupni prejednaná a bolo o nej rozhodnuté v inom zložení senátu alebo iným súdom toho istého druhu a toho istého stupňa v jeho obvode.

(6) Orgán, ktorému bola vec vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, je pri novom rozhodovaní viazaný právnym názorom, ktorý vo veci vyslovil orgán nadriadený, a je povinný vykonať úkony, ktorých vykonanie tento orgán nariadil.

§ 150

(1) Orgán rozhodujúci o sťažnosti nemôže z jej podnetu zmeniť uznesenie v neprospech osoby, ktorá sťažnosť podala alebo v prospech ktorej bola sťažnosť podaná.

(2) Ak zmení nadriadený orgán uznesenie v prospech obvineného z dôvodu, ktorý je na prospech aj niektorému spoluobvinenému, zmení uznesenie aj v prospech tohto spoluobvineného.

(3) Ustanovenie odseku 1 platí primerane i pre orgán, ktorému bola vec prikázaná na nové prejednanie a rozhodnutie.

ÔSMA HLAVA
TROVY TRESTNÉHO KONANIA

§ 151
Trovy trestného konania, ktoré znáša štát

Trovy nevyhnutné na vykonanie trestného konania včítane vykonávacieho konania znáša štát; neznáša však vlastné trovy obvineného, zúčastnenej osoby a poškodeného, ani výdavky spôsobené pribraním obhajcu a splnomocnenca.

Povinnosť na náhradu trov trestného konania

§ 152

(1) Ak bol obžalovaný právoplatne uznaný za vinného, je povinný nahradiť štátu

a) trovy spojené s výkonom väzby,

b) trovy spojené s výkonom trestu odňatia slobody a

c) paušálnou sumou ostatné trovy, ktoré znáša štát.

(2) Dennú sadzbu pripadajúcu na trovy spojené s výkonom väzby a spôsob úhrady týchto trov určí minister spravodlivosti.

(3) Paušálnu sumu uvedenú v odseku 1 písm. c) určí minister spravodlivosti vyhláškou.

(4) Úhradu trov spojených s výkonom trestu odňatia slobody upravuje zákon o výkone trestu odňatia slobody.

§ 153

(1) Kto podal celkom bezvýsledne návrh na obnovu konania, je povinný štátu nahradiť trovy konania o tomto návrhu, a to paušálnou sumou, ktorú určí minister spravodlivosti vyhláškou.

(2) Povinnosť na náhradu podľa odseku 1 nepostihuje prokurátora a orgán poverený starostlivosťou o mládež.

§ 154
Povinnosť na náhradu trov poškodeného

Ak bol poškodenému aspoň sčasti priznaný nárok na náhradu škody, je odsúdený, ktorému bola povinnosť na náhradu škody uložená, povinný nahradiť mu trovy potrebné na účelné uplatnenie jeho nároku na náhradu škody v trestnom konaní, včítane trov vzniknutých pribraním splnomocnenca.

Rozhodovanie o povinnosti na náhradu trov trestného konania a o ich výške

§ 155

(1) O povinnosti na náhradu trov poškodeného a o ich výške (§ 154), ako aj o povinnosti na náhradu trov spojených s výkonom väzby [§ 152 ods. 1 písm. a)] rozhodne po právoplatnosti rozsudku predseda senátu súdu prvého stupňa.

(2) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 156

Ak trovy určené paušálnou sumou [§ 152 ods. 1 písm. c) a § 153 ods. 1] neboli zaplatené kolkovanými známkami, rozhodne o povinnosti na ich náhradu po právoplatnosti rozsudku predseda senátu súdu prvého stupňa.

DRUHÁ ČASŤ
VYŠETROVANIE A VYHĽADÁVANIE TRESTNÝCH ČINOV

A OBJASŇOVANIE PREČINOV

§ 157
Všeobecné ustanovenie

Prokurátor, vyšetrovateľ, vyhľadávací orgán a orgán vykonávajúci objasňovanie sú povinní organizovať svoju činnosť tak, aby účinne prispievali k včasnosti a dôvodnosti trestného stíhania.

DEVIATA HLAVA
POSTUP PRED ZAČATÍM TRESTNÉHO STÍHANIA

§ 158

(1) Prokurátor, vyšetrovateľ a vyhľadávací orgán sú povinní prijímať oznámenia o trestných činoch a čo najrýchlejšie ich vybavovať; pritom sú povinní poučiť oznamovateľa o zodpovednosti za vedome nepravdivé údaje a najneskôr do jedného mesiaca od oznámenia upovedomiť o urobených opatreniach.

(2) Vyhľadávacie orgány sú povinné robiť všetky potrebné opatrenia na odhalenie trestných činov a zistenie ich páchateľov; sú povinné robiť aj nevyhnutné opatrenia na predchádzanie trestnej činnosti.

(3) Na preverenie oznámení o trestných činoch a ostatných podnetov na trestné stíhanie obstarávajú prokurátor, vyšetrovateľ a vyhľadávací orgán potrebné podklady a nevyhnutné vysvetlenia a zisťujú a zabezpečujú stopy trestného činu; pritom však nie sú oprávnení pred začatím trestného stíhania robiť úkony podľa štvrtej a piatej hlavy Trestného poriadku s výnimkou úkonov podľa § 113 a 114.

(4) Vysvetlenie podľa odseku 3 nesmie sa požadovať od toho, kto by ním porušil zákonom výslovne uloženú alebo uznanú povinnosť mlčanlivosti, len ak by bol tejto povinnosti pozbavený príslušným orgánom alebo tým, v záujme ktorého túto povinnosť má. Vysvetlenie môže odoprieť, kto by ním spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe alebo osobám uvedeným v § 100 ods. 2.

§ 159

(1) Ak nejde vo veci o podozrenie z trestného činu, prokurátor, vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán vec odloží uznesením, ak nie je na mieste vybaviť vec inak. Takým vybavením môže byť najmä

a) odovzdanie veci národnému výboru alebo inému orgánu na prejednanie priestupku alebo

b) odovzdanie veci inému orgánu na disciplinárne alebo kárne prejednanie.

(2) Prokurátor, vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán pred začatím trestného stíhania odloží vec uznesením, ak je trestné stíhanie neprípustné podľa § 11 ods. 1.

(3) Prokurátor, vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán môže pred začatím trestného stíhania

a) uznesením odložiť vec, ak je trestné stíhanie neúčelné vzhľadom na okolnosti uvedené v § 172 ods. 2,

b) odovzdať vec príslušnému orgánu na disciplinárne prejednanie, ak ide o trestný čin, ktorý možno vybaviť disciplinárne, ak tento spôsob vybavenia považuje vzhľadom na osobu páchateľa a povahu jeho činu za postačujúci.

(4) Uznesenie o odložení veci musí sa vždy doručiť oznamovateľovi, ktorý môže proti nemu podať sťažnosť. Uznesenie o odložení veci podľa odseku 2 a 3 písm. a) musí sa do 48 hodín doručiť prokurátorovi.

DESIATA HLAVA

ZAČATIE TRESTNÉHO STÍHANIA A ĎALŠÍ POSTUP V ŇOM

Prvý oddiel

Začatie trestného stíhania

§ 160

(1) Ak zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že bol spáchaný trestný čin, a ak nie je dôvod pre postup podľa § 159 ods. 2 a 3, začne vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán bez meškania trestné stíhanie. Trestné stíhanie sa začína uznesením. Ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania, začne vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán trestné stíhanie vykonaním zabezpečovacích úkonov podľa ustanovení druhého až piateho oddielu štvrtej hlavy. Po ich vykonaní vyhotoví bez meškania uznesenie. Prokurátorovi sa doručí odpis uznesenia najneskoršie do 48 hodín.

(2) Vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán začne trestné stíhanie a vykoná neodkladné úkony aj vtedy, ak nemožno dosiahnuť, aby tieto úkony vykonal príslušný orgán; po vykonaní neodkladných úkonov je však povinný odovzdať vec bez meškania, najneskoršie do troch dní od začatia trestného stíhania príslušnému orgánu.

Druhý oddiel
Vyšetrovanie

§ 161
Rozsah vyšetrovania a vyšetrovacie orgány

(1) Vyšetrovanie sa vykonáva o trestných činoch, o ktorých sa nevykonáva vyhľadávanie (§ 168).

(2) Vyšetrovanie sa vykonáva i o trestných činoch, o ktorých sa inak vykonáva vyhľadávanie

a) ak je obvinený vo väzbe, vo výkone trestu odňatia slobody alebo na pozorovaní v zdravotníckom ústave,

b) ak ide o konanie proti mladistvému, ušlému alebo proti osobe, ktorá je pozbavená spôsobilosti na právne úkony alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, alebo ak sú vzhľadom na telesné alebo duševné chyby obvineného pochybnosti o jeho spôsobilosti náležite sa brániť alebo

c) ak to nariadi prokurátor.

(3) Ak je potrebné vykonať vyšetrovanie aspoň o jednom z trestných činov, vykonáva sa vyšetrovanie o všetkých trestných činoch toho istého obvineného a proti všetkým obvineným, ktorých trestné činy spolu súvisia.

(4) Vyšetrovanie vykonávajú vyšetrovatelia prokuratúry a vyšetrovatelia Zboru národnej bezpečnosti; príslušnosť vyšetrovateľov určí generálny prokurátor spolu s ministrom vnútra.

§ 162
Prijatie veci na vyšetrovanie

O prijatí veci na vyšetrovanie rozhodne vyšetrovateľ. Ak odmietne vec prijať, predloží spisy bez meškania so svojím stanoviskom prokurátorovi.

§ 163
Vznesenie obvinenia

(1) Ak je na podklade zistených skutočností dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin bol spáchaný určitou osobou, vydá vyšetrovateľ bez meškania uznesenie, že sa táto osoba stíha ako obvinený.

(2) Uznesenie o vznesení obvinenia musí obsahovať popis vyšetrovaného skutku s uvedením miesta, času, prípadne iných okolností, za ktorých k nemu došlo, aby skutok nemohol byť zamenený s iným. V uznesení sa musí ďalej uviesť, o aký trestný čin v tomto skutku ide, a to jeho zákonným pomenovaním a uvedením príslušného ustanovenia Trestného zákona. Uznesenie musí okrem toho obsahovať i dôvody stíhania.

(3) Obvinenému sa uznesenie o vznesení obvinenia oznámi do troch dní, ak je však vyslúchaný skôr, na začiatku jeho prvého výsluchu. Prokurátorovi sa odpis tohto uznesenia doručí najneskôr do 48 hodín.

(4) Ak vyjde v priebehu vyšetrovania najavo, že obvinený spáchal ďalší skutok, na ktorý sa uznesenie o vznesení obvinenia nevzťahovalo, postupuje vyšetrovateľ čo do tohto ďalšieho skutku podľa ustanovení odsekov 1 až 3.

(5) Ak vyjde v priebehu vyšetrovania najavo, že skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie, je iným trestným činom, než ako bol v uznesení o vznesení obvinenia právne posúdený, upozorní vyšetrovateľ obvineného na túto okolnosť a takéto upozornenie poznamená v zápisnici.

§ 164
Postup pri vyšetrovaní

(1) Vyšetrovanie vykonáva vyšetrovateľ spravidla osobne. Úkony vykonané po začatí trestného stíhania inými orgánmi, rovnako ako ohliadku a prehliadku tela, vykonané pred začatím trestného stíhania (§ 158 ods. 3), nemusí vyšetrovateľ opakovať, ak boli vykonané spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam tohto zákona; vyšetrovateľ však vždy vyslúchne obvineného.

(2) Vyšetrovateľ postupuje pri vyšetrovaní z vlastnej iniciatívy tak, aby čo najrýchlejšie a najúplnejšie boli objasnené všetky skutočnosti potrebné na posúdenie prípadu, osoby páchateľa i nároku poškodeného na náhradu škody a aby boli tiež odhalené príčiny, ktoré viedli k trestnej činnosti alebo umožnili jej spáchanie (§ 89 ods. 1). Na zistené nedostatky alebo závady upozorní vyšetrovateľ štátny alebo iný orgán, podnik alebo organizáciu, ktorých sa zistený nedostatok alebo závada týka. Orgán, podnik alebo organizácia, ktorých sa to týka, sú povinné vyšetrovateľovi do jedného mesiaca oznámiť, aké opatrenia urobili na odstránenie nedostatkov a závad.

(3) Dôkazy obstarávajú vyšetrovatelia bez rozdielu, či svedčia v prospech alebo neprospech obvineného. Priznanie obvineného nezbavuje vyšetrovateľa povinnosti preskúmať a všetkými dosiahnuteľnými dôkazmi overiť pravdivosť priznania a všetky okolnosti prípadu. Rovnako sa musí starostlivo preskúmať a overiť obhajoba obvineného, ak nie je zrejme nerozhodná. Obvinený nesmie byť nijakým spôsobom k výpovedi alebo priznaniu donucovaný.

(4) Okrem prípadov, v ktorých je podľa zákona potrebný súhlas prokurátora, robí vyšetrovateľ všetky rozhodnutia o postupe vo vyšetrovaní a o vykonávaní vyšetrovacích úkonov samostatne a je plne zodpovedný za ich zákonné a včasné vykonanie. Ak vyšetrovateľ nesúhlasí s pokynmi prokurátora na vznesenie obvinenia, na kvalifikáciu trestného činu a na rozsah obvinenia alebo s pokynmi na spôsob vybavenia veci v prípravnom konaní, je oprávnený oznámiť mu písomné námietky; ak prokurátor týmto námietkam nevyhovie, predloží vec nadriadenému prokurátorovi, ktorý pokyny podriadeného prokurátora zruší, alebo vec prikáže inému vyšetrovateľovi. Vo všetkých ostatných prípadoch sú pokyny prokurátora pre vyšetrovateľa záväzné.

(5) Vyšetrovateľ je vo veciach, ktoré vyšetruje, oprávnený dávať vyhľadávacím orgánom pokyny na vykonanie úkonov potrebných na vyšetrovanie; vykonanie vyšetrovacích úkonov však môže vyžadovať len celkom výnimočne v odôvodnených prípadoch, najmä ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania. Vyhľadávacie orgány sú povinné týmto pokynom vyhovieť.

§ 165
Účasť obhajcov vo vyšetrovaní

(1) Obhajca je už od vznesenia obvinenia oprávnený byť prítomný pri vyšetrovacích úkonoch; môže obvinenému aj iným vyslúchaným klásť otázky, avšak až vtedy, keď orgán výsluch skončí a udelí mu na to slovo; odoprieť obhajcovi tieto oprávnenia možno len zo závažných dôvodov, ktoré je prokurátor povinný na obhajcovu žiadosť urýchlene preskúmať.

(2) Na vyšetrovacích úkonoch, ktorými sa konanie dopĺňa až po tom, keď bolo vyšetrovanie vyhlásené za skončené a obvinený bol s jeho výsledkami oboznámený, nemožno obhajcovi účasť odoprieť; pritom nerozhoduje, či sa konanie dopĺňa na návrh obvineného alebo jeho obhajcu, na pokyn prokurátora alebo na podklade rozhodnutia súdu.

(3) Obhajcovi mladistvej osoby a osoby, ktorá pre svoje telesné alebo duševné chyby nie je schopná sama sa riadne obhajovať, nemožno odoprieť účasť pri ktoromkoľvek jej výsluchu už od vznesenia obvinenia a pri vykonávaní vyšetrovacích úkonov.

(4) Ak obhajca oznámi vyšetrovateľovi, že sa chce zúčastniť vyšetrovacieho úkonu, je vyšetrovateľ povinný oznámiť mu včas čas a miesto konania úkonu, okrem ak by išlo o neodkladný úkon. To platí aj vtedy, ak vyšetrovateľ hodlá zo závažných dôvodov obhajcovi účasť na úkone odoprieť.

§ 166
Skončenie vyšetrovania

(1) Ak vyšetrovateľ uzná vyšetrovanie za skončené a jeho výsledky za postačujúce na podanie obžaloby, oboznámi obvineného s výsledkami vyšetrovania, predloží mu vyšetrovacie spisy na preštudovanie a poučí ho o jeho práve navrhnúť doplnenie vyšetrovania.

(2) Ak má obvinený obhajcu, treba ho na oboznamovanie s výsledkami vyšetrovania prizvať a umožniť mu preštudovať spisy a hovoriť s obvineným, ktorý je vo väzbe, bez prítomnosti tretej osoby.

(3) O oboznámení s výsledkami vyšetrovania treba upovedomiť obvineného a obhajcu najmenej tri dni vopred. Túto lehotu možno skrátiť len s ich súhlasom. Na oboznámenie sa s výsledkami vyšetrovania treba poskytnúť obvinenému a jeho obhajcovi primeraný čas.

(4) Doplnenie vyšetrovania, ktoré považuje za potrebné, je obhajca povinný navrhnúť už pri oboznamovaní s výsledkami vyšetrovania.

(5) Vyšetrovateľ môže zamietnuť návrh obvineného alebo jeho obhajcu na doplnenie vyšetrovania odôvodneným uznesením len v tom prípade, že navrhované doplnenie je pre rozhodnutie prokurátora i súdu zrejme nepotrebné; inak vyšetrovanie podľa prednesených návrhov doplní a obvineného a jeho obhajcu s výsledkami doplnenia oboznámi.

(6) Ak sa obvinený alebo jeho obhajca neustanovia bez oprávneného ospravedlnenia na oboznamovanie s výsledkami vyšetrovania, hoci boli riadne upovedomení, alebo ak obvinený odmietne s výsledkami vyšetrovania sa oboznámiť, poznamená sa to spolu s dôvodmi, ak ich obvinený uviedol, vo vyšetrovacom spise a postupuje sa ďalej, ako by bol obvinený s výsledkami vyšetrovania oboznámený.

(7) Pri trestných činoch podľa prvej hlavy osobitnej časti Trestného zákona, o ktorých vykonávajú konanie v prvom stupni krajské súdy, vykonávajú oboznamovanie obvineného s výsledkami vyšetrovania vyšetrovatelia prokuratúry.

(8) Vyšetrovanie sa musí skončiť najneskoršie do dvoch mesiacov od začatia trestného stíhania. V tejto lehote treba predložiť prokurátorovi spisy so záverečnou správou obsahujúcou návrh na konečné opatrenie alebo urobiť rozhodnutie podľa § 171 až 173. Predĺžiť túto lehotu o jeden mesiac je oprávnený prokurátor, ktorý vykonáva dozor nad vyšetrovaním; povoliť ďalšie predĺženie lehoty je oprávnený nadriadený prokurátor.

§ 167
Žiadosť o preskúmanie postupu vyšetrovateľa

Obvinený a poškodený majú právo kedykoľvek v priebehu vyšetrovania žiadať prokurátora, aby boli odstránené prieťahy vo vyšetrovaní alebo závady v postupe vyšetrovania. Žiadosť nie je viazaná lehotou. Túto žiadosť, ktorú treba prokurátorovi ihneď predložiť, musí prokurátor bez meškania vybaviť. O výsledku preskúmania musí byť žiadateľ upovedomený.

Tretí oddiel
Vyhľadávanie

§ 168
Rozsah vyhľadávania a vyhľadávacie orgány

(1) Vyhľadávanie sa vykonáva o trestných činoch rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 132 ods. 1, neoprávneného užívania veci z majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 133, podielnictva na škode majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 134 ods. 1 a 3, zatajenia veci z majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 135, poškodzovania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 137, všeobecného ohrozenia podľa § 180 ods. 1, poškodzovania a ohrozovania prevádzky všeobecne prospešného
zariadenia podľa § 184, nedovolenej výroby liehu podľa § 194a, násilia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a, opilstva podľa § 201, výtržníctva podľa § 202, príživníctva podľa § 203, kupliarstva podľa § 204, ohrozovania mravnosti podľa § 205, ohovárania podľa § 206, neposkytnutia pomoci podľa § 207 a 208, ublíženia na zdraví podľa § 221 ods. 1 a § 223, ruvačky podľa § 225 ods. 1, porušovania domovej slobody podľa § 238, krádeže podľa § 247 ods. 1, sprenevery podľa § 248 ods. 1,
neoprávneného používania cudzej veci podľa § 249, podvodu podľa § 250 ods. 1, podielnictva podľa § 251 ods. 1 a § 252, zatajenia veci podľa § 254, poškodzovania cudzej veci podľa § 257 ods. 1 neplnenia odvodnej povinnosti podľa § 267 ods. 1 Tr. zák., o trestných činoch uvedených v § 294 ods. 1 Tr. zák. a o trestných činoch podľa § 3 zákona zo 17. októbra 1958 č. 74 Zb. o trvalom usídlení kočujúcich osôb.

(2) Vyhľadávanie vykonávajú

a) orgány Zboru národnej bezpečnosti,

b) v Zbore nápravnej výchovy aj poverené orgány tohto zboru o trestných činoch jeho príslušníkov,

c) v ozbrojených silách aj velitelia alebo orgány nimi poverené o trestných činoch osôb podliehajúcich ich veliteľskej právomoci, pokiaľ na tieto trestné činy zákon neustanovuje trest prísnejší ako odňatie slobody s hornou hranicou nepresahujúcou jeden rok, a o trestných činoch uvedených v § 294 ods. 1 Tr. zák.

(3) Ako vyhľadávacie orgány v zmysle § 158 ods. 3, § 160 a 170 pôsobia aj

a) náčelníci nápravnovýchovných ústavov alebo orgány nimi poverené, ak ide o trestné činy osôb vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo väzbe,

b) orgány pohraničnej stráže vo veciach ochrany štátnych hraníc,

c) kapitáni lodí pri diaľkových plavbách o trestných činoch spáchaných na tejto lodi.

§ 169
Postup pri vyhľadávaní

Vo vyhľadávaní sa postupuje podľa ustanovení tohto zákona o vyšetrovaní s týmito odchýlkami:

a) obvinenie oznámi vyhľadávací orgán obvinenému najneskoršie na začiatku jeho prvého výsluchu a urobí o tom záznam do zápisnice; odpis tejto zápisnice zašle najneskoršie do 48 hodín prokurátorovi;

b) ak vyhľadávací orgán nepovažuje doplnenie vyhľadávania navrhované obvineným alebo jeho obhajcom za potrebné, nevykoná ho; o oboznámení s výsledkami vyhľadávania a o odmietnutí návrhov na jeho doplnenie urobí záznam do zápisnice;

c) ustanovenia § 164 ods. 4 a § 165 ods. 1 sa vo vyhľadávaní nepoužijú;

d) vyhľadávanie sa musí skončiť najneskoršie do jedného mesiaca od začatia trestného stíhania, a ak páchateľ nebol zistený, do dvoch mesiacov. Ak vyhľadávanie sa neskončí v týchto lehotách, je prokurátor oprávnený predĺžiť lehotu najviac o ďalší mesiac. Inak nariadi vykonať vyšetrovanie.

§ 170
Postup vyhľadávacieho orgánu vo veci, v ktorej je potrebné vykonať vyšetrovanie

(1) Vyhľadávací orgán začne trestné stíhanie vo veci, v ktorej sa má vykonať vyšetrovanie, len ak vec nepripúšťa odklad a ak nemožno dosiahnuť, aby tak urobil vyšetrovateľ; o začatí trestného stíhania vyhľadávací orgán bez meškania upovedomí vyšetrovateľa a po vykonaní neodkladných úkonov mu vec najneskoršie do troch dní od začatia trestného stíhania odovzdá.

(2) Po odovzdaní veci vyšetrovateľovi môže v nej vyhľadávací orgán vykonávať vyšetrovacie úkony len podľa pokynu vyšetrovateľa (§ 164 ods. 5). Inak úkony na objasnenie veci vykonáva len s vedomím vyšetrovateľa. Vo veci, v ktorej páchateľ nebol zistený, však pokračuje v objasňovaní veci a upovedomuje vyšetrovateľa o jeho výsledkoch.

Štvrtý oddiel
Rozhodnutie vyšetrovateľa a vyhľadávacieho orgánu

§ 171
Postúpenie veci

(1) Vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán postúpi vec inému orgánu, ak výsledky vyšetrovania ukazujú, že nejde o trestný čin ani o prečin, že však ide o priestupok alebo kárne previnenie, o ktorých je tento orgán príslušný rozhodovať.

(2) Vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán môže postúpiť vec orgánu príslušnému na disciplinárne konanie, ak ide o trestný čin alebo o prečin, ktorý možno vybaviť disciplinárne, a vzhľadom na osobu obvineného a povahu jeho činu možno považovať toto vybavenie na postačujúce.

(3) Odpis uznesenia o postúpení veci treba doručiť obvinenému a poškodenému; prokurátorovi treba ho doručiť do 48 hodín.

§ 172
Zastavenie trestného stíhania

(1) Vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán zastaví trestné stíhanie,

a) ak je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa trestné stíhanie vedie,

b) ak nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci,

c) ak nie je dokázané, že skutok spáchal obvinený,

d) ak je trestné stíhanie neprípustné (§ 11 ods. 1),

e) ak obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný, alebo

f) ak zanikla trestnosť činu.

(2) Vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán môže zastaviť trestné stíhanie,

a) ak je trest, ku ktorému môže stíhanie viesť, celkom bez významu popri treste, ktorý pre iný čin bol obvinenému už uložený alebo ktorý ho podľa očakávania postihne, alebo

b) ak o skutku obvineného bolo už rozhodnuté národným výborom alebo iným orgánom, disciplinárne, kárne alebo cudzozemským súdom alebo úradom a toto rozhodnutie možno považovať za dostačujúce.

(3) Odpis uznesenia o zastavení trestného stíhania treba doručiť obvinenému a poškodenému; prokurátorovi treba ho doručiť do 48 hodín.

§ 173
Prerušenie trestného stíhania

(1) Vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán preruší trestné stíhanie,

a) ak nemožno pre neprítomnosť obvineného vec náležite objasniť,

b) ak nemožno obvineného pre ťažkú chorobu postaviť pred súd,

c) ak obvinený pre duševnú chorobu, ktorá nastala až po spáchaní činu, nie je schopný chápať zmysel trestného stíhania,

d) ak je obvinený vydaný do cudziny alebo vyhostený, alebo

e) ak sa nepodarilo zistiť skutočnosti oprávňujúce vykonať trestné stíhanie proti určitej osobe.

(2) Pred prerušením trestného stíhania treba urobiť všetko, čo je potrebné na zabezpečenie úspešného vykonania trestného stíhania. Ak už nie je dôvod na prerušenie, v trestnom stíhaní sa pokračuje.

(3) Odpis uznesenia o prerušení trestného stíhania treba doručiť do 48 hodín prokurátorovi. Poškodeného treba o prerušení trestného stíhania upovedomiť.

Piaty oddiel
Dozor prokurátora

§ 174

(1) Dozor nad zachovávaním zákonnosti v prípravnom konaní vykonáva prokurátor.

(2) Pri výkone tohto dozoru je prokurátor oprávnený:

a) dávať záväzné pokyny na vyšetrovanie a na vyhľadávanie trestných činov;

b) vyžadovať od vyšetrovateľov a vyhľadávacích orgánov spisy, dokumenty, materiály a správy o spáchaných trestných činoch za účelom previerky, či tieto orgány včas začínajú trestné stíhanie a riadne v ňom postupujú;

c) zúčastniť sa vykonávania úkonov vyšetrovateľov alebo vyhľadávacích orgánov, osobne vykonať jednotlivý z týchto úkonov alebo i celé vyšetrovanie a vydať rozhodnutie v ktorejkoľvek veci; pritom postupuje podľa ustanovení platných podľa tohto zákona pre vyšetrovateľov a proti jeho rozhodnutiu je prípustná sťažnosť v rovnakom rozsahu ako proti rozhodnutiu vyšetrovateľa;

d) vracať vec vyšetrovateľom alebo vyhľadávacím orgánom so svojimi pokynmi na doplnenie;

e) zrušovať nezákonné a neodôvodnené rozhodnutia a opatrenia vyšetrovateľov a vyhľadávacích orgánov, ktoré môžu nahrádzať vlastnými; pri uzneseniach o zastavení a prerušení trestného stíhania alebo o postúpení trestnej veci môže tak urobiť do pätnástich dní od doručenia; ak rozhodnutie vyšetrovateľa alebo vyhľadávacieho orgánu nahradil vlastným rozhodnutím inak, než na podklade sťažnosti oprávnenej osoby proti uzneseniu vyšetrovateľa alebo vyhľadávacieho orgánu, je proti jeho rozhodnutiu prípustná sťažnosť v rovnakom rozsahu ako proti rozhodnutiu vyšetrovateľa alebo vyhľadávacieho orgánu;

f) nariadiť v ktorejkoľvek veci, v ktorej možno vykonávať vyhľadávanie, aby sa v nej vykonalo vyšetrovanie;

g) odňať ktorúkoľvek vec určitému vyšetrovateľovi a urobiť opatrenie, aby sa vec prikázala inému vyšetrovateľovi alebo dať vykonať jednotlivé vyšetrovacie úkony vyšetrovateľovi prokuratúry aj vo veci, ktorú vyšetruje iný vyšetrovateľ.

§ 175

(1) Iba prokurátor je oprávnený:

a) podať obžalobu alebo návrh na potrestanie,

b) vziať do väzby, vydať príkaz na dodanie do väzby a prepustiť z väzby,

c) nariadiť zaistenie majetku obvineného a určiť, na ktoré prostriedky a veci sa toto zaistenie nevzťahuje, alebo zrušiť také zaistenie,

d) vykonať zabezpečenie nároku poškodeného na náhradu škody a obmedziť alebo zrušiť také zabezpečenie alebo vec z neho vyňať,

e) nariadiť exhumáciu mŕtvoly,

f) navrhnúť vyžiadanie obvineného z cudziny,

g) vykonať predbežné vyšetrenie v konaní o vydanie do cudziny.

(2) Prokurátor je oprávnený uložiť orgánom Zboru národnej bezpečnosti vykonanie takých úkonov, ktoré sú tieto orgány oprávnené vykonať a ktoré sú potrebné na objasnenie veci alebo na zistenie páchateľa.

Šiesty oddiel
Obžaloba

§ 176

(1) Ak výsledky vyšetrovania alebo vyhľadávania dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pred súd, prokurátor podá obžalobu a pripojí k nej spisy a ich prílohy.

(2) Obžaloba sa môže podať len pre skutok, pre ktorý sa obvinenie vznieslo (§ 163) alebo oznámilo (§ 169). Ak prokurátor mieni tento skutok posudzovať ako iný trestný čin, než ako ho posudzoval vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán, upozorní na to pred podaním obžaloby obvineného a jeho obhajcu a zistí, či navrhujú so zreteľom na zamýšľanú zmenu vyšetrovanie či vyhľadávanie doplniť.

§ 177

(1) Obžaloba musí obsahovať

a) označenie prokurátora a deň spísania obžaloby,

b) meno a priezvisko obvineného, deň a miesto jeho narodenia, jeho zamestnanie a bydlisko, prípadne iné údaje potrebné na to, aby sa nemohol zameniť s inou osobou; ak ide o osobu podliehajúcu právomoci vojenských súdov, uvedie sa aj hodnosť obvineného a útvar, ktorého je príslušníkom,

c) obžalobný návrh, v ktorom musí byť presne označený skutok, pre ktorý je obvinený stíhaný, s uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania, prípadne s uvedením iných skutočností, pokiaľ ich treba na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným a aby bolo odôvodnené použitie určitej trestnej sadzby; musí sa tu ďalej uviesť, aký trestný čin obžaloba v tomto skutku vidí, a to jeho zákonným pomenovaním, uvedením príslušného ustanovenia zákonov a všetkých zákonných znakov, vrátane tých, ktoré odôvodňujú určitú trestnú sadzbu,

d) odôvodnenie obžalobného návrhu, ktoré musí obsahovať opísanie skutkového deja s uvedením dôkazov, o ktoré sa toto opísanie opiera, obhajobu obvineného a stanovisko prokurátora k nej s uvedením skutočností, pre ktoré prokurátor považuje obhajobu za vyvrátenú alebo za nerozhodnú, ako aj právne úvahy, ktorými sa prokurátor spravoval pri posudzovaní skutočností podľa príslušných ustanovení zákona a

e) zoznam dôkazov, ktorých vykonanie na hlavnom pojednávanú prokurátor navrhuje.

(2) V obžalobe môže tiež prokurátor navrhnúť, aby súd uložil obvinenému povinnosť nahradiť poškodenému škodu. O tom poškodeného pri podaní obžaloby upovedomí.

§ 178

(1) Prokurátor v obžalobe navrhne, aby súd uložil ochranné liečenie alebo ochrannú výchovu alebo zhabanie veci, ak má za to, že sú pre to zákonné podmienky.

(2) Návrh uvedený v odseku 1 môže prokurátor urobiť aj samostatne.

Siedmy oddiel
Zverejňovanie výsledkov prípravného konania

§ 179

Výsledky prípravného konania môžu sa zverejňovať len so súhlasom vyšetrovateľa a prokurátora a v konaní pred súdom až do hlavného pojednávania len so súhlasom predsedu senátu.

Ôsmy oddiel
Objasňovanie prečinov

§ 179a

(1) O prečinoch sa vykonáva objasňovanie.

(2) Objasňovanie vykonávajú orgány uvedené v § 168 ods. 2 a 3.

§ 179b

(1) Orgány vykonávajúce objasňovanie

a) vyžadujú vysvetlenia od štátnych orgánov, štátnych, hospodárskych a iných organizácií včítane správy o povesti a odpisu registra trestov,

b) vyžadujú odborné vyjadrenie od príslušných orgánov,

c) obstarávajú potrebné podklady, najmä spisy a iné písomné materiály,

d) vyžadujú potrebné vysvetlenia od občanov,

e) vyžadujú vykonanie úkonov potrebných na zistenie totožnosti osôb,

f) zisťujú a zaisťujú stopy činu,

g) vykonávajú ohliadku veci,

h) vykonávajú ohliadku miesta činu,

ch) vyžadujú vykonanie skúšky krvi alebo iného podobného úkonu lekárom alebo odborným zdravotníckym pracovníkom, vyžadujú a v niektorých prípadoch sami vykonávajú prehliadku tela, ak je bezpodmienečne nevyhnutné zistiť, či sú na tele stopy alebo následky činu; pritom postupujú podľa § 114,

i) za podmienok ustanovených v § 76 môžu zadržať podozrivú osobu,

j) za podmienok ustanovených v § 78 a 79 môžu požadovať vydanie veci alebo odňať vec.

(2) V priebehu objasňovania

a) netreba o vysvetlení spisovať zápisnicu; stručný obsah výpovede treba výstižne uviesť v správe zhrňujúcej výsledky objasňovania; ak sa ukáže potreba urobiť svedecký výsluch, je potrebné postupovať podľa druhého oddielu piatej hlavy,

b) podozrivému je potrebné vždy oznámiť, z čoho je podozrievaný; pri výsluchu podozrivého, aj keď nie je zadržaný, sa postupuje podľa § 76 ods. 5,

c) nie je prípustná účasť obhajcu.

§ 179c

Ak sa v priebehu objasňovania objaví potreba vykonať niektorý zaisťovací úkon podľa štvrtej hlavy, s výnimkou zadržania podľa § 76, vydania a odňatia veci podľa § 78 a 79 alebo osobnej prehliadky podľa § 82 ods. 2 a 3, odovzdá orgán vykonávajúci objasňovanie, ak sú dôvody väzby, vec vyšetrovateľovi, inak orgánu vyhľadávania na začatie trestného stíhania a súčasne o tom upovedomí prokurátora.

§ 179d

(1) Objasňovanie sa musí skončiť najneskôr do jedného mesiaca odo dňa, keď sa orgán oprávnený na vykonanie objasňovania o čine dozvie.

(2) Výsledky objasňovania zhrnie orgán, ktorý ho vykonával, do správy o výsledku objasňovania a zašle ju prokurátorovi spolu s návrhom na konečné opatrenie; k správe pripojí odpis registra trestov, zápisnice o výsluchoch, pokiaľ boli spísané, a ďalšie písomnosti.

(3) Správa o výsledku objasňovania musí obsahovať:

a) označenie orgánu, ktorý objasňovanie vykonával, a dátum spísania správy,

b) osobné údaje podozrivého v rozsahu § 177 ods. 1 písm. b),

c) stručné, ale výstižné opísanie skutkového stavu spolu s obsahom výpovede vyslúchnutých osôb a s uvedením, aký prečin sa v skutku vidí, ako aj s dôkaznými prostriedkami, ktoré podozrenie odôvodňujú,

d) osobné údaje poškodeného.

(4) Ak nejde vo veci o podozrenie z prečinu, orgán, ktorý objasňovanie vykonával, vec odloží, ak nie je na mieste vybaviť vec inak. Takým vybavením môže byť najmä

a) odovzdanie veci národnému výboru alebo inému orgánu na prejednanie priestupku alebo

b) odovzdanie veci inému orgánu na disciplinárne alebo kárne prejednanie.

(5) Ak zistí orgán, ktorý objasňovanie vykonával, že trestné stíhanie je neprípustné podľa § 11 ods. 1 alebo že trestné stíhanie je neúčelné vzhľadom na okolnosti uvedené v § 172 ods. 2, alebo ak je tu niektorý z dôvodov na prerušenie trestného stíhania (§ 173 ods. 1), predloží správu o výsledku objasňovania prokurátorovi s návrhom na odloženie alebo prerušenie veci.

(6) O opatreniach podľa odseku 4 upovedomí orgán, ktorý objasňovanie vykonával, vždy oznamovateľa.

§ 179e

(1) Prokurátor, ktorému dôjde správa o výsledku objasňovania

a) podá súdu návrh na potrestanie, ak zistí, že výsledky objasňovania odôvodňujú postavenie podozrivého pred súd,

b) vec odloží, ak nejde vo veci o podozrenie z trestného činu alebo prečinu,

c) vec odloží, ak je trestné stíhanie neprípustné podľa § 11 ods. 1,

d) vec môže odložiť aj vtedy, ak je trestné stíhanie neúčelné vzhľadom na okolnosti uvedené v § 172 ods. 2,

e) vec preruší, ak je tu niektorý z dôvodov uvedených v § 173 ods. 1,

f) odovzdá vec národnému výboru alebo inému orgánu na prejednanie priestupku,

g) odovzdá vec inému orgánu na disciplinárne alebo kárne prejednanie alebo

h) vráti vec orgánu vykonávajúcemu objasňovanie s pokynom, v akých smeroch treba objasňovanie doplniť.

(2) Ak spolu so správou o výsledku objasňovania je prokurátorovi odovzdaná aj zadržaná osoba, odovzdá prokurátor túto osobu, pokiaľ ju neprepustí na slobodu, najneskôr do 48 hodín súdu spolu s návrhom na potrestanie. O väzbe rozhodne súd.

(3) O opatreniach podľa odseku 1 písm. a) až d) prokurátor upovedomí vždy oznamovateľa.

§ 179f

(1) Návrh prokurátora na potrestanie obsahuje

a) označenie prokurátora a deň spísania návrhu,

b) meno, priezvisko a osobné údaje podozrivého,

c) stručné uvedenie skutku a príslušného zákonného ustanovenia, ktorého porušenie prokurátor v skutku podozrivého vidí,

d) zoznam dôkazov, ktorých vykonanie na hlavnom pojednávaní prokurátor navrhuje.

(2) K návrhu prokurátor vždy pripojí správu o výsledku objasňovania spolu so všetkými prílohami.

TRETIA ČASŤ
KONANIE PRED SÚDOM

JEDENÁSTA HLAVA
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 180

(1) Trestné stíhanie pred súdom sa koná len na podklade obžaloby, ktorú podáva a pred súdom zastupuje prokurátor.

(2) Pri podaní a zastupovaní obžaloby sa prokurátor spravuje zákonom a vnútorným presvedčením založeným na uvážení všetkých okolností prípadu.

§ 181

Podanú obžalobu treba na súde najskôr preskúmať z toho hľadiska, či pre ďalšie konanie poskytuje spoľahlivý podklad, najmä preveriť, či prípravné konanie, ktoré jej predchádzalo, bolo vykonané spôsobom zodpovedajúcim tomuto zákonu a či jeho výsledky dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pred súd. Na to slúži predbežné prejednanie obžaloby.

§ 182

(1) Obžalobu, ktorá nebola ešte súdom prijatá, môže vziať prokurátor späť; vec sa tým vracia do stavu prípravného konania.

(2) Len čo súd obžalobu prijal, rozhoduje samostatne o všetkých otázkach súvisiacich s ďalším konaním a je povinný - nevyčkávajúc na ďalšie návrhy - urobiť všetky rozhodnutia a opatrenia, ktoré sú potrebné na vybavenie obžaloby, na skončenie veci a na výkon súdneho rozhodnutia.

(3) Ak dôjde prokurátor po prijatí obžaloby súdom k presvedčeniu, že výsledky prejednávania veci pred súdom obžalobu nepotvrdzujú, je povinný ustúpiť od obvinenia a oznámiť súdu dôvody, ktoré ho k tomu viedli. Toto vyhlásenie nezbavuje súd povinnosti, aby - spravujúc sa zákonom a svojím vnútorným presvedčením - rozhodol o obžalobe podľa všeobecných zásad.

§ 183

(1) Organizácie uvedené v § 4 ods. 1 môžu navrhnúť, aby sa na prejednaní veci na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom zúčastnil ich zvolený zástupca a podľa stanoviska, ktoré spoločenská organizácia k spáchanému trestnému činu a k osobe páchateľa zaujala, v mene spoločenskej organizácie vykonával spoločenskú obžalobu alebo spoločenskú obhajobu. Predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor sú povinní poskytnúť spoločenskej organizácii na podklade spisu informácie potrebné na rozhodnutie o vyslaní spoločenského obžalobcu alebo spoločenského obhajcu.

(2) O návrhu spoločenskej organizácie podľa odseku 1 rozhodne súd; vyhovieť návrhu môže aj predseda senátu sám. Spoločenský obžalobca, prípadne spoločenský obhajca sú oprávnení po tom, čo súd o ich účasti na konaní kladne rozhodol, nazerať do spisov, robiť dôkazné a iné návrhy, zúčastniť sa na hlavnom pojednávaní, klásť tam vyslúchaným osobám otázky a zúčastniť sa na záverečných rečiach. Súd je povinný spoločenskému obžalobcovi, prípadne spoločenskému obhajcovi pri výkone jeho funkcie všestranne pomáhať.

(3) Spoločenský obžalobca, prípadne spoločenský obhajca tlmočí pri súdnom konaní stanovisko kolektívu k prejednávanej veci a k osobe obvineného, a to na podklade bezprostrednej znalosti jeho

osoby, jeho pomeru k socialistickému štátnemu zriadeniu, pomeru k práci, rodine a spoluobčanom a pomáha, aby súd mohol najmä

a) všestranne, úplne a objektívne zistiť všetky okolnosti prípadu,

b) zodpovedne posúdiť osobu obvineného,

c) správne rozhodovať o vine a treste,

d) odhaliť príčiny, ktoré viedli k trestnej činnosti, a dať podnet na ich odstránenie.

§ 184

(1) Súd je povinný pri prejednávaní veci zamerať sa tiež na objasnenie príčin, ktoré viedli k trestnej činnosti alebo umožnili jej spáchanie. Na zistené nedostatky a závady, ak na ne neupozornil už iný orgán v tomto konaní, súd upozorní štátny či iný orgán, podnik alebo organizáciu, ktorých sa zistený nedostatok alebo zistená závada týkajú, a v prípade potreby orgán im nadriadený. Orgán, podnik alebo organizácia, ktorých sa to týka, sú povinné také upozornenie prejednať a súdu do dvoch mesiacov oznámiť, aké opatrenia urobili na odstránenie nedostatkov a závad.

(2) Upozornenie podľa odseku 1 urobí súd aj vtedy, ak nevyužila socialistická organizácia poškodená trestným činom v náležitom rozsahu práva, ktoré tento zákon poškodenému poskytuje.

DVANÁSTA HLAVA
PREDBEŽNÉ PREJEDNANIE OBŽALOBY

§ 185
Všeobecné ustanovenia

(1) Obžalobu podanú na súde preskúma predseda senátu a podľa jej obsahu a podľa obsahu spisu posúdi, či ju treba predbežne prejednať na zasadnutí senátu alebo či ju môže sám prijať a nariadiť o nej hlavné pojednávanie.

(2) Na uľahčenie rozhodnutia môže vyslúchnuť obvineného a zadovážiť potrebné vysvetlenia.

§ 186
Dôvody pre predbežné prejednanie obžaloby

(1) Predseda senátu nariadi predbežné prejednanie obžaloby, ak má za to,

a) že vec patrí do príslušnosti iného súdu,

b) že vec má byť postúpená podľa § 171 ods. 1 alebo ods. 2,

c) že sú tu okolnosti odôvodňujúce zastavenie trestného stíhania podľa § 172 ods. 1 alebo 2 alebo jeho prerušenie podľa § 173 ods. 1 písm. a) až d),

d) že skutok, ktorý je predmetom obžaloby, bude treba posudzovať podľa iného ustanovenia Trestného zákona, ako podľa ktorého ho posudzuje obžaloba,

e) že prípravné konanie nebolo vykonané podľa zákona, najmä že v ňom boli porušené predpisy zabezpečujúce právo obhajoby alebo

f) že vec je nedostatočne objasnená zo všetkých hľadísk, ktoré súd potrebuje pre svoje rozhodnutie, zahrňujúc do toho i rozhodnutie o uplatnenom nároku na náhradu škody.

(2) Predseda senátu nariadi predbežné prejednanie obžaloby aj vtedy, keď spoločenská organizácia ponúkla, že prevezme záruku za nápravu obvineného.

(3) Obžalobu treba vždy predbežne prejednať, ak obvinený je mladistvý alebo vo väzbe.

§ 187
Spôsob predbežného prejednania obžaloby

(1) Predbežné prejednanie obžaloby sa koná na neverejnom zasadnutí.

(2) Pri predbežnom prejednaní obžaloby preskúma súd vždy celú obžalobu; predseda senátu z tohto hľadiska podá správu, pričom sa zameria na otázky, ktoré treba riešiť.

(3) Súd preskúma úplnosť dôkazného materiálu a opodstatnenosť obžaloby na základe spisu.

Rozhodnutie

§ 188

(1) Po predbežnom prejednaní obžaloby súd

a) postúpi vec príslušnému súdu, ak nie je sám na jej prejednanie príslušný,

b) postúpi vec orgánu príslušnému na disciplinárne konanie, ak sú tu okolnosti uvedené v § 171 ods. 2,

c) postúpi vec inému orgánu, ak sú tu okolnosti uvedené v § 171 ods. 1,

d) trestné stíhanie zastaví, ak sú tu okolnosti uvedené v § 172 ods. 1,

e) trestné stíhanie preruší, ak sú tu okolnosti uvedené v § 173 ods. 1 písm. a) až d),

f) vráti vec prokurátorovi na došetrenie, ak to je potrebné na odstránenie chýb prípravného konania alebo na náležité objasnenie veci; na došetrenie okolností, ktoré majú význam iba pre rozhodnutie o uplatnenom nároku na náhradu škody, vráti však vec, len ak sa tým trestné stíhanie neprimerane nepretiahne,

g) postúpi vec samosudcovi, ak je podľa § 314a ods. 1 príslušný vykonávať o nej konanie; samosudca je týmto rozhodnutím viazaný, alebo

h) obžalobu prijme.

(2) Po predbežnom prejednaní obžaloby môže súd tiež zastaviť trestné stíhanie, ak sú tu okolnosti uvedené v § 172 ods. 2.

(3) Proti rozhodnutiu podľa ods. 1 písm. a) až f) a podľa odseku 2 môže prokurátor podať sťažnosť, ktorá má, ak nejde o prerušenie trestného stíhania, odkladný účinok.

§ 189

Postúpiť vec inému súdu nemôže súd, ktorému bola vec postúpená podľa § 188 ods. 1 písm. a) nadriadeným súdom, okrem prípadu, že by sa skutkový podklad pre posúdenie príslušnosti medzitým podstatne zmenil.

§ 190

(1) Ak má súd za to, že pri správnom použití zákona treba skutok, ktorý je predmetom obžaloby, posúdiť podľa iného ustanovenia zákona, ako podľa ktorého ho posudzovala obžaloba, vráti vec prokurátorovi na došetrenie (§ 188 ods. 1 písm. f), ak treba so zreteľom na odchylné právne posúdenie vec ešte bližšie objasniť, najmä z hľadiska možnej novej obhajoby.

(2) Ak došetrenie nie je potrebné, upozorní súd na možnosť odchylného právneho posúdenia skutku v uznesení o prijatí obžaloby.

§ 191

(1) Ak vráti súd vec prokurátorovi na došetrenie, uvedie v uznesení, v ktorých smeroch treba prípravné konanie doplniť a ktoré skutočnosti treba objasniť, prípadne ktoré úkony treba vykonať.

(2) Len čo uznesenie o vrátení veci prokurátorovi na došetrenie nadobudlo právoplatnosť, vracia sa vec do stavu prípravného konania.

(3) Došetrenie podľa uznesenia uvedeného v odseku 1 treba vykonať v lehote do jedného mesiaca odo dňa, keď boli spisy s právoplatným uznesením prokurátorovi vrátené. Predĺžiť túto lehotu je oprávnený nadriadený prokurátor.

§ 192

Ak je obvinený vo väzbe, rozhodne súd pri predbežnom prejednaní obžaloby vždy aj o ďalšom trvaní väzby.

§ 193

(1) Ak spoločenská organizácia požiadala, aby bol na hlavné pojednávanie pribraný jej zástupca ako spoločenský obžalobca alebo spoločenský obhajca, rozhodne súd pri prijatí obžaloby aj o jeho účasti.

(2) Pri prijatí obžaloby rozhodne súd o rozsahu, v akom bude na hlavnom pojednávaní vykonávať dokazovanie, prípadne aj o vylúčení niektorej veci zo spoločného konania alebo o spojení vecí na spoločné konanie.

§ 194
Prijatie obžaloby predsedom senátu

Ak niet dôvodu na predbežné prejednávanie obžaloby, rozhodne o prijatí obžaloby predseda senátu.

§ 195
Nové predbežné prejednanie obžaloby

(1) Ak sa rozhodne prokurátor vo veci, ktorá mu bola vrátená na došetrenie, opäť pre podanie obžaloby, prihliadne v nej i na výsledky vykonaného došetrenia. Obžaloba sa za podmienok uvedených v § 186 na súde znova predbežne prejedná.

(2) Za podmienok uvedených v § 186 sa obžaloba znovu predbežne prejedná až na súde, ktorému bola vec postúpená podľa § 188 ods. 1 písm. a).

TRINÁSTA HLAVA
HLAVNÉ POJEDNÁVANIE

Prvý oddiel
Príprava hlavného pojednávania

§ 196
Doručenie obžaloby

(1) Obžalobu hneď po prijatí dá predseda senátu v odpise doručiť obžalovanému a jeho obhajcovi, a ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony, alebo ak je jeho spôsobilosť

na právne úkony obmedzená, aj jeho zákonnému zástupcovi; ak bola trestným činom poškodená socialistická organizácia, dá odpis obžaloby doručiť i jej. Ak sa v obžalobe navrhlo zhabanie veci patriacej inej osobe ako obžalovanému, dá predseda senátu doručiť odpis obžaloby aj tejto osobe. Ak už bolo kladne rozhodnuté o účasti spoločenského obžalobcu alebo spoločenského obhajcu na hlavnom pojednávaní, dá predseda senátu odpis obžaloby doručiť aj príslušnej spoločenskej organizácii. S odpisom obžaloby sa doručí i odpis uznesenia o jej prijatí.

(2) Osoby, ktorým sa odpis obžaloby doručuje, treba súčasne vyzvať, aby návrhy na vykonanie ďalších dôkazov na hlavnom pojednávaní včas súdu oznámili a aby uviedli okolnosti, ktoré majú byť týmito dôkazmi objasnené.

(3) Odpis obžaloby musí byť doručený najneskoršie s predvolaním na hlavné pojednávanie alebo s upovedomením o ňom.

§ 197
Náhradný sudca

(1) Ak bude hlavné pojednávanie podľa očakávania trvať dlhší čas, zariadi predseda súdu, aby sa ho zúčastnil jeden alebo dvaja náhradní sudcovia.

(2) Náhradný sudca má pri hlavnom pojednávaní postavenie člena senátu. Porady a hlasovania sa však zúčastní len v tom prípade, ak je pribraný namiesto sudcu, ktorému zabránila nejaká prekážka v ďalšej účasti na hlavnom pojednávaní. Sudca, za ktorého nastúpil náhradný sudca, sa hlavného pojednávania ďalej už nezúčastní.

§ 198
Nariadenie hlavného pojednávania

(1) Deň hlavného pojednávania určí predseda senátu tak, aby obžalovaný od doručenia predvolania, prokurátor a obhajca od upovedomenia mali aspoň päťdňovú lehotu na prípravu. Túto lehotu možno skrátiť len s ich súhlasom, a pokiaľ ide o obžalovaného, len vtedy, keď sa na hlavné pojednávanie ustanoví a o jeho vykonanie výslovne žiada. U ostatných osôb, ktoré sa na hlavné pojednávanie predvolávajú alebo o ňom upovedomujú, treba zachovať spravidla aspoň trojdňovú lehotu.

(2) O hlavnom pojednávaní sa upovedomí prokurátor, zákonný zástupca a obhajca obžalovaného, ako aj poškodený a zúčastnená osoba. Ak majú poškodený alebo zúčastnená osoba splnomocnenca, upovedomia sa o hlavnom pojednávaní len ich splnomocnenci. Poškodeného treba v upovedomení upozorniť, že ak sa neustanoví na hlavné pojednávanie, bude sa o jeho nároku na náhradu škody rozhodovať na podklade návrhu prokurátora, ak bol taký návrh urobený v obžalobe, alebo na podklade jeho vlastných návrhov, ak sú už obsiahnuté v spise alebo ak dôjdu súdu skôr, ako sa prikročí k dokazovaniu. Ak bol k účasti na hlavné pojednávanie pripustený spoločenský obžalobca alebo spoločenský obhajca, upovedomí sa o hlavnom pojednávaní aj spoločenská organizácia, ktorá ho vyslala.

(3) Pri nariadení hlavného pojednávania urobí predseda senátu aj všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie jeho zdarného priebehu.

Druhý oddiel
Verejnosť hlavného pojednávania

§ 199

(1) Hlavné pojednávanie koná súd zásadne verejne.

(2) Má pritom na zreteli, aby pracujúcim bola poskytnutá v najširšej miere príležitosť sledovať prejednávanie veci súdom a aby sa čo najúčinnejšie prejavilo výchovné pôsobenie trestného konania na širokú verejnosť v zmysle jej aktívneho zapojenia sa do úsilia trestnú činnosť zamedzovať a jej predchádzať. Vo vhodných prípadoch vykonáva preto hlavné pojednávanie priamo na mieste, kde bol trestný čin spáchaný, alebo na pracovisku, prípadne v bydlisku obžalovaného. V tom prípade o konaní hlavného pojednávania upovedomí spoločenskú organizáciu, ktorá môže účasť pracujúcich zabezpečiť a účinne prispieť k splneniu účelu sledovaného verejným konaním hlavného pojednávania.

§ 200

(1) Verejnosť pri hlavnom pojednávaní môže byť vylúčená, len keby verejné prejednávanie veci ohrozilo štátne, hospodárske alebo služobné tajomstvo, nerušený priebeh konania alebo mravnosť. Verejnosť možno vylúčiť aj len na časť hlavného pojednávania.

(2) Rozsudok musí byť vyhlásený vždy verejne.

(3) O vylúčení verejnosti rozhodne súd po vypočutí strán uznesením, ktoré verejne vyhlási.

§ 201

(1) Aj keď verejnosť nebola vylúčená podľa § 200, môže súd odoprieť prístup na hlavné pojednávanie maloletým a tým, u ktorých je obava, že by mohli rušiť dôstojný priebeh hlavného pojednávania. Môže tiež urobiť nevyhnutné opatrenia proti prepĺňaniu pojednávacej siene.

(2) Aj keď verejnosť bola vylúčená podľa § 200, môže súd z dôležitých dôvodov povoliť jednotlivým osobám na hlavné pojednávanie prístup. Na žiadosť obžalovaného musí byť povolený prístup dvom jeho dôverníkom. Ak je obžalovaných viac, má právo na voľbu dôverníkov každý z nich. Ak by tak celkový počet dôverníkov vzrástol na viac než šesť a obžalovaní sa medzi sebou o výbere nedohodnú, vykoná výber súd. Ak bola verejnosť vylúčená pre ohrozenie štátneho, hospodárskeho alebo služobného tajomstva, môžu byť za dôverníkov zvolené len také osoby, proti ktorým nemá súd námietky.

(3) Ak bola verejnosť vylúčená pre ohrozenie štátneho, hospodárskeho alebo služobného tajomstva, upozorní predseda senátu prítomných na trestné následky toho, keby nepovolaným osobám prezradili skutočnosti, o ktorých sa na pojednávaní dozvedia; môže tiež zakázať, aby si prítomní robili písomné poznámky.

Tretí oddiel
Otvorenie hlavného pojednávania

§ 202
Prítomnosť na hlavnom pojednávaní

(1) Hlavné pojednávanie sa koná za stálej prítomnosti všetkých členov senátu, zapisovateľa a prokurátora.

(2) V neprítomnosti obžalovaného môže sa hlavné pojednávanie vykonať, len ak súd má za to, že možno vec spoľahlivo rozhodnúť a účel trestného konania dosiahnuť i bez prítomnosti obžalovaného, a pritom

a) obžaloba bola obžalovanému riadne doručená a obžalovaný bol na hlavné pojednávanie včas a riadne predvolaný a

b) o skutku, ktorý je predmetom obžaloby, bol obžalovaný už niektorým orgánom činným v trestnom konaní vyslúchnutý a boli dodržané ustanovenia o vznesení (§ 163) alebo oznámení obvinenia (§ 169) a o oboznámení obvineného s výsledkami vyšetrovania (§ 166) alebo vyhľadávania (§ 169).

(3) Hlavné pojednávanie v neprítomnosti obžalovaného nemožno konať, ak je obžalovaný vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody alebo ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje päť rokov. V prípadoch nutnej obhajoby (§ 36) nemožno konať hlavné pojednávanie bez prítomnosti obhajcu.

Vedenie hlavného pojednávania

§ 203

(1) Hlavné pojednávanie vedie predseda senátu.

(2) Je povinný pritom dbať, aby bola zachovaná dôstojnosť a vážnosť súdneho pojednávania, aby hlavné pojednávanie nebolo zdržiavané výkladmi, ktoré nemajú vzťah k prejednávanej veci, a aby bolo zamerané čo najúčinnejšie na objasnenie veci.

(3) Kto sa cíti opatrením predsedu senátu pri vedení hlavného pojednávania ukrátený, môže žiadať, aby rozhodol senát. Takú žiadosť i rozhodnutie o nej treba zaznamenať v zápisnici.

§ 204

(1) Osoby, ktoré rušia poriadok, môže predseda senátu z pojednávacej siene vykázať.

(2) Obžalovaný môže byť vykázaný len uznesením senátu po predchádzajúcej výstrahe, a to len na čas nevyhnutne potrebný. Len čo mu bol povolený znovu prístup do pojednávacej siene, oznámi mu predseda senátu podstatný obsah pojednávania konaného v jeho neprítomnosti, aby sa k nemu mohol vyjadriť.

Začiatok hlavného pojednávania

§ 205

(1) Hlavné pojednávanie otvorí predseda senátu oznámením veci, ktorá bude prejednávaná; potom predseda zistí, či sa ustanovili osoby, ktoré boli na hlavné pojednávanie predvolané alebo o ňom upovedomené, a zistí ich totožnosť. U osôb, u ktorých treba zachovať lehotu na prípravu, zistí, či táto lehota bola zachovaná.

(2) Ak sa niektorá z predvolaných osôb neustanovila, rozhodne súd po vypočutí prítomných strán, či možno pojednávanie napriek tomu vykonať alebo či ho treba odročiť.

§ 206

(1) Po vykonaní úkonov uvedených v § 205 predseda senátu vyzve prokurátora, aby predniesol obžalobu.

(2) Ak urobil prokurátor v obžalobe návrh, aby obžalovanému bola uložená povinnosť nahradiť poškodenému škodu spôsobenú trestným činom, vyzve predseda senátu po prednesení obžaloby poškodeného, aby sa k návrhu vyjadril. Ak nebol taký návrh v obžalobe urobený, opýta sa poškodeného, či navrhuje, aby obžalovanému bola uložená povinnosť na náhradu škody spôsobenej trestným činom, a v akom rozsahu. Ak sa neustanoví poškodený na hlavné

pojednávanie a ak je jeho návrh obsiahnutý už v spise, predseda senátu prečíta tento návrh zo spisu.

(3) Ak uplatňuje práva poškodeného osoba, ktorej toto právo zrejme nepatrí, vysloví súd uznesením, že túto osobu ako poškodeného na hlavné pojednávanie nepripúšťa. Také rozhodnutie nebráni uplatneniu nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

(4) Podľa odseku 3 postupuje súd aj vtedy, keď bránia účasti poškodeného okolnosti uvedené v § 44 ods. 2 a 3.

Štvrtý oddiel
Dokazovanie

Výsluch obžalovaného

§ 207

(1) Po prednesení obžaloby a vyjadrení poškodeného vyslúchne predseda senátu obžalovaného na obsah obžaloby, a ak bol uplatnený nárok na náhradu škody, aj na tento nárok.

(2) Zápisnica o predchádzajúcej výpovedi obžalovaného sa prečíta len vtedy, keď sa koná v neprítomnosti obžalovaného, keď obžalovaný odoprie vypovedať alebo keď sa objavia podstatné rozpory medzi jeho skoršou výpoveďou a jeho údajmi pri hlavnom pojednávaní. Na tieto rozpory treba obžalovaného upozorniť a opýtať sa ho na ich príčinu.

§ 208

Ak je obžalovaných niekoľko, predseda senátu môže urobiť opatrenia, aby obžalovaný bol vyslúchaný v neprítomnosti spoluobžalovaných. Obžalovaného však treba vždy ešte v priebehu dokazovania oboznámiť s obsahom výpovede spoluobžalovaných, ktorí boli vyslúchaní v jeho neprítomnosti.

Vykonávanie ďalších dôkazov

§ 209

Predseda senátu má dbať na to, aby svedok ešte nevyslúchnutý nebol prítomný pri výsluchu obžalovaného a iných svedkov. Ak je obava, že svedok v prítomnosti obžalovaného nevypovie pravdu, môže predseda senátu nariadiť, aby sa obžalovaný počas jeho výsluchu vzdialil z pojednávacej siene. Po návrate do pojednávacej siene musí mu však oznámiť obsah svedkovej výpovede, aby sa k nej obžalovaný mohol vyjadriť.

§ 210

Ak znalec nepodal ešte vo veci písomný posudok alebo sa od neho odchyľuje, alebo ho dopĺňa, môže mu predseda senátu uložiť, aby posudok alebo jeho doplnok nadiktoval do zápisnice, alebo ho sám napísal.

§ 211

(1) Namiesto výsluchu svedka alebo znalca na hlavnom pojednávaní možno čítať zápisnicu o ich výpovedi iba na základe rozhodnutia súdu, ak pre menší význam dokazovanej skutočnosti alebo so zreteľom na povahu ostatného dôkazového materiálu súd nepokladá osobný výsluch za nevyhnutný a

a) prokurátor i obžalovaný s tým súhlasia, alebo

b) osobný výsluch svedka alebo znalca by bol spojený s neprimeranými ťažkosťami alebo trovami.

(2) Zápisnica o výpovedi spoluobžalovaného alebo svedka sa prečíta aj vtedy, ak taká osoba

a) zomrela alebo sa stala nezvestnou, pre trvalý pobyt v cudzine nedosiahnuteľnou alebo ochorela na chorobu, ktorá natrvalo alebo na dohľadný čas znemožňuje jej výsluch,

b) na hlavnom pojednávaní bez oprávnenia odoprela vypovedať alebo sa odchyľuje v podstatných bodoch od svojej skoršej výpovede.

(3) Zápisnicu o výpovedi svedka, ktorý má právo odoprieť výpoveď podľa § 100, možno čítať len za predpokladu, že pred výsluchom, ktorého sa zápisnica týka, bol o svojom práve riadne poučený a výslovne vyhlásil, že ho nepoužíva. Za uvedeného predpokladu možno jeho výpoveď prečítať, aj keď na hlavnom pojednávaní svedčiť odoprel.

§ 212

Posudky a správy štátnych orgánov, štátnych ústavov alebo iných orgánov, ktoré plnia úlohy štátnej správy, sa vždy prečítajú, ak majú vzťah k prejednávanej veci.

§ 213

(1) Listiny, ktorými sa vykonáva dôkaz, sa na hlavnom pojednávaní prečítajú a umožní sa nazrieť do nich stranám, a ak je to potrebné, aj svedkom a znalcom.

(2) Iné vecné dôkazy sa predložia stranám, a ak je to potrebné, aj svedkom a znalcom.

§ 214

Obžalovaného sa treba po vykonaní každého dôkazu opýtať, či sa chce k nemu vyjadriť, a jeho vyjadrenie sa zapíše do zápisnice.

§ 215
Súčinnosť strán pri dokazovaní

(1) Prokurátor, spoločenský obžalobca, spoločenský obhajca, obžalovaný, jeho obhajca a zákonný zástupca, zúčastnená osoba, poškodený a ich splnomocnenci môžu so súhlasom predsedu senátu klásť vyslúchaným otázky, a to spravidla vtedy, keď predseda senátu svoje dotazy skončil a keď už členovia senátu nemajú otázky.

(2) Po vykonaní všetkých dôkazov zistí predseda senátu, či strany nemajú návrhy na doplnenie dokazovania.

Piaty oddiel
Záver hlavného pojednávania

Záverečné reči

§ 216

(1) Ak niet ďalších dôkazných návrhov alebo ak bolo rozhodnuté, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú, vyhlási predseda senátu dokazovanie za skončené a udelí slovo na záverečné reči.

(2) Po záverečnej reči prokurátora prehovorí spoločenský obžalobca, poškodený, zúčastnená osoba, spoločenský obhajca, obhajca obžalovaného, prípadne obžalovaný. Ak má poškodený alebo

zúčastnená osoba splnomocnenca, prehovorí splnomocnenec. Ak treba, určí predseda senátu poradie, v ktorom sa po záverečnej reči prokurátora ujmú slova jednotlivé oprávnené osoby. Obhajca obžalovaného, prípadne obžalovaný hovorí však vždy posledný.

(3) Ak sa po reči obhajcu alebo obžalovaného ujal slova znovu prokurátor alebo spoločenský obžalobca, má obhajca, prípadne obžalovaný právo na to odpovedať.

(4) Záverečné reči môže predseda senátu prerušiť len vtedy, keď vybočujú zrejme z rámca prejednávanej veci.

§ 217

Po skončení záverečných rečí a pred odchodom na záverečnú poradu udelí predseda senátu obžalovanému posledné slovo. Počas tohto prejavu nesmú obžalovanému ani súd, ani nikto iný klásť otázky.

§ 218
Doplnenie dokazovania

(1) Ak zistí súd so zreteľom na záverečné reči alebo pri záverečnej porade, že treba ešte niektorú okolnosť objasniť, uznesie sa, že dokazovanie bude doplnené, a v hlavnom pojednávaní pokračuje.

(2) Po doplnení dokazovania treba vždy znovu dať slovo na záverečné reči.

Šiesty oddiel
Odročenie hlavného pojednávania

§ 219

(1) Súd odročí hlavné pojednávanie, ak sa objaví prekážka, pre ktorú nemožno hlavné pojednávanie vykonať alebo v ňom pokračovať. Skôr ako hlavné pojednávanie odročí, zistí, či strany nenavrhujú ďalšie dôkazy, ktoré by bolo treba pre budúce pojednávanie zadovážiť.

(2) Pri pokračovaní v odročenom hlavnom pojednávaní oznámi predseda senátu podstatný obsah doterajšieho pojednávania. Ak sa však zmenilo zostavenie senátu, ak od odročenia hlavného pojednávania uplynul dlhší čas alebo ak to treba z iného dôvodu, musí byť hlavné pojednávanie vykonané znovu.

Siedmy oddiel
Rozhodnutie súdu na hlavnom pojednávaní

§ 220
Podklad pre rozhodnutie

(1) Súd môže rozhodovať len o skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu.

(2) Pri svojom rozhodnutí smie prihliadať len na skutočnosti, ktoré boli prebrané na hlavnom pojednávaní, a opierať sa o dôkazy, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané.

(3) Dôkazný materiál z prípravného konania, ktorý má vzťah k prejednávanej veci, je súd povinný na hlavnom pojednávaní prebrať a v rozhodnutí sa s ním vyrovnať.

(4) Právnym posúdením skutku v obžalobe nie je súd viazaný.

§ 221
Vrátenie veci prokurátorovi

(1) Ak výsledky hlavného prejednávania ukazujú na podstatnú zmenu okolností prípadu a ak na objasnenie veci je potrebné ďalšie vyšetrovanie, môže súd vrátiť vec prokurátorovi na došetrenie.

(2) Súd vráti vec prokurátorovi na došetrenie aj vtedy, ak ukazujú výsledky hlavného pojednávania, že obžalovaný spáchal ešte ďalší skutok, ktorý je trestným činom, a prokurátor o vrátenie veci požiadal vzhľadom na potrebu spoločného prejednania.

(3) Ustanovenie § 191 platí i na vrátenie veci podľa odseku 1 a 2.

(4) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 222
Postúpenie veci

(1) Ak zistí súd v zažalovanom skutku trestný čin, na ktorého prejednávanie nie je príslušný, postúpi vec príslušnému súdu. Je však povinný rozhodnúť vec sám, ak ide iba o miestnu neprísluš nosť a obžalovaný ju nevytkol; tiež je povinný sám vec rozhodnúť, ak by mala byť vec postúpená súdu toho istého druhu, avšak nižšieho stupňa. Postúpiť vec inému súdu nemôže súd, ktorému bola vec postúpená nadriadeným súdom, okrem prípadu, že by sa skutkový podklad pre posúdenie príslušnosti medzitým podstatne zmenil.

(2) Ak súd zistí v zažalovanom skutku iba priestupok alebo kárne previnenie, postúpi vec orgánu príslušnému na rozhodovanie o tomto priestupku alebo kárnom previnení.

(3) Proti uzneseniu o postúpení podľa odseku 2 môže prokurátor podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 223
Zastavenie trestného stíhania

(1) Súd zastaví trestné stíhanie, ak zistí za hlavného pojednávania, že je tu niektorá z okolností uvedených v § 11 ods. 1.

(2) Súd môže zastaviť trestné stíhanie aj vtedy, ak zistí za hlavného pojednávania, že je tu niektorý z dôvodov uvedených v § 172 ods. 2.

(3) Rozhodnutie podľa odseku 1 a 2 môže sa týkať aj len niektorého zo skutkov, pre ktoré bola podaná obžaloba.

(4) Proti rozhodnutiu podľa odsekov 1 a 2 môže prokurátor podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 224
Prerušenie trestného stíhania

(1) Súd preruší trestné stíhanie, ak zistí za hlavného pojednávania, že je tu niektorá z okolností uvedených v § 173 ods. 1 písm. b) až d).

(2) Súd preruší trestné stíhanie aj vtedy, keď nemožno obžalovanému doručiť predvolanie na hlavné pojednávanie.

(3) Ak odpadne dôvod prerušenia, súd v trestnom stíhaní pokračuje.

(4) Proti rozhodnutiu, ktorým súd trestné stíhanie prerušil alebo ktorým návrh na pokračovanie v ňom zamietol, môže prokurátor podať sťažnosť.

Rozsudok

§ 225

(1) Ak nebude vec vrátená prokurátorovi podľa § 221 ani postúpená podľa § 222 a ak nedôjde k zastaveniu trestného stíhania podľa § 223 alebo k jeho prerušeniu podľa § 224, rozhodne súd rozsudkom, či sa obžalovaný uznáva za vinného alebo či sa spod obžaloby oslobodzuje.

(2) Uznať obžalovaného za vinného z trestného činu podľa prísnejšieho ustanovenia zákona, ako podľa ktorého posudzovala skutok obžaloba, môže súd len vtedy, keď obžalovaný bol na možnosť tohto prísnejšieho posudzovania skutku upozornený podľa § 190 ods. 2. Ak sa tak nestalo, treba obžalovaného na onú možnosť upozorniť ešte pred vynesením rozsudku, a ak o to žiada, poskytnúť mu znovu lehotu na prípravu obhajoby a hlavné pojednávanie na ten účel odročiť.

§ 226

Súd oslobodí obžalovaného spod obžaloby,

a) ak nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný,

b) ak nie je tento skutok trestným činom,

c) ak nebolo dokázané, že tento skutok spáchal obžalovaný,

d) ak nie je obžalovaný pre nepríčetnosť trestne zodpovedný, alebo

e) ak zanikla trestnosť činu.

§ 227

Ak tu boli podmienky pre zastavenie trestného stíhania v dôsledku udelenia milosti, amnestie alebo premlčania a v konaní sa pokračovalo len preto, že obžalovaný na prejednaní veci trval (§ 11 ods. 2), súd, ak nezistí žiadny iný dôvod pre oslobodenie obžalovaného, vysloví síce vinu, no trest neuloží.

§ 228

(1) Ak odsudzuje súd obžalovaného pre trestný čin, ktorým spôsobil inému majetkovú škodu, uloží mu spravidla v rozsudku, aby ju poškodenému nahradil, ak bol nárok včas uplatnený (§ 43 ods. 2).

(2) Výrok o povinnosti obžalovaného na náhradu škody musí presne označovať osobu oprávneného a nárok, ktorý mu bol prisúdený. V odôvodnených prípadoch môže súd vysloviť, že záväzok má byť splnený v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti súčasne určí.

§ 229

(1) Ak niet podľa výsledku dokazovania pre vyslovenie povinnosti na náhradu škody podkladu, alebo ak by bolo pre rozhodnutie o povinnosti na náhradu škody potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, ktoré presahuje potreby trestného stíhania a podstatne by ho pretiahlo, súd odkáže poškodeného na konanie o občianskoprávnych veciach, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom.

(2) Na konanie o občianskoprávnych veciach, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom odkáže súd poškodeného aj so zvyškom jeho nároku, ak mu nárok z akéhokoľvek dôvodu prizná len sčasti.

(3) Ak súd obžalovaného spod obžaloby oslobodí, odkáže poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody vždy na konanie o občianskoprávnych veciach, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom.

§ 230

(1) Ak zistil súd u obžalovaného dôvod pre uloženie ochranného opatrenia, môže ho uložiť i bez návrhu prokurátora.

(2) Ak súd potrebuje pre rozhodnutie o ochrannom opatrení vykonať ešte ďalšie dokazovanie, ktoré nemôže byť vykonané hneď, vyhradí rozhodnutie o ochrannom opatrení verejnému zasadnutiu.

(3) Postupovať podľa odseku 2 možno aj vtedy, keď prokurátor urobil návrh na zhabanie veci nepatriacej obžalovanému.

Ôsmy oddiel
Rozhodnutie súdu mimo hlavného pojednávania

§ 231

(1) Ak vyjde najavo mimo hlavného pojednávania niektorá z okolností odôvodňujúcich zastavenie trestného stíhania podľa § 223 ods. 1 a 2 alebo prerušenie trestného stíhania podľa § 224 ods. 1 a 2, súd trestné stíhanie zastaví, prípadne preruší na neverejnom zasadnutí.

(2) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 môže prokurátor podať sťažnosť, ktorá má, ak nejde o prerušenie trestného stíhania, odkladný účinok.

ŠTRNÁSTA HLAVA
VEREJNÉ ZASADNUTIE

§ 232
Všeobecné ustanovenie

Na verejnom zasadnutí rozhoduje súd tam, kde to zákon výslovne ustanovuje.

§ 233
Príprava verejného zasadnutia

(1) Predseda senátu predvolá na verejné zasadnutie osoby, ktorých osobná účasť na ňom je nevyhnutná. O verejnom zasadnutí upovedomí prokurátora, ako aj osobu, ktorá svojím návrhom dala na verejné zasadnutie podnet, a osobu, ktorá môže byť priamo dotknutá rozhodnutím, ak tieto osoby neboli na verejné zasadnutie predvolané; upovedomí aj obhajcu, prípadne splnomocnenca a zákonného zástupcu týchto osôb. K predvolaniu alebo upovedomeniu pripojí odpis návrhu, ktorým bol na verejné zasadnutie daný podnet.

(2) Deň verejného zasadnutia určí predseda senátu tak, aby osobe, ktorá na verejné zasadnutie dala svojím návrhom podnet, osobe, ktorá môže byť priamo dotknutá rozhodnutím, obhajcovi alebo splnomocnencovi týchto osôb, ako aj prokurátorovi ostala od doručenia predvolania na verejné zasadnutie alebo od upovedomenia o ňom aspoň päťdňová lehota na prípravu. Skrátiť túto lehotu možno len so súhlasom toho, v záujme koho je lehota daná. U ostatných osôb, ktoré sa na

verejné zasadnutie predvolávajú alebo o ňom upovedomujú, treba zachovať spravidla trojdňovú lehotu.

§ 234
Prítomnosť na verejnom zasadnutí

(1) Verejné zasadnutie sa koná za stálej prítomnosti všetkých členov senátu a zapisovateľa.

(2) Ak neustanovuje zákon niečo iné, nie je účasť prokurátora a obhajcu na verejnom zasadnutí nevyhnutná.

Priebeh verejného zasadnutia

§ 235

(1) Po otvorení verejného zasadnutia podá predseda alebo ním určený člen senátu na podklade spisu správu o stave veci zameranú na otázky, ktoré treba na verejnom zasadnutí riešiť. Potom osoba, ktorá dala svojím návrhom na verejné zasadnutie podnet, návrh prednesie. Osoba, ktorá môže byť priamo dotknutá rozhodnutím, ako aj prokurátor sa k návrhu vyjadria, ak nie sú sami navrhovateľmi.

(2) Ak sa na verejnom zasadnutí vykonávajú dôkazy, použijú sa primerane ustanovenia o dokazovaní na hlavnom pojednávaní. Obmedzenia vo vykonaní dôkazu čítaním zápisnice o výpovedi svedka alebo znalca (§ 211 ods. 1) platia iba pre verejné zasadnutie konané o odvolaní.

(3) Po vykonaní dôkazov udelí predseda senátu slovo na konečné návrhy. Ak je osobou, ktorá môže byť priamo dotknutá rozhodnutím, obvinený, má právo hovoriť posledný.

§ 236

Rozhodnutie súdu sa vždy vyhlási verejne.

§ 237
Podklad pre rozhodnutie

V svojom rozhodnutí smie súd prihliadnuť len na skutočnosti, ktoré boli preberané na verejnom zasadnutí, a opierať sa o dôkazy, ktoré boli na verejnom zasadnutí vykonané.

§ 238
Použitie ustanovení o hlavnom pojednávaní

Na verejnosť, konanie, začiatok a odročenie verejného zasadnutia sa použijú primerane ustanovenia o hlavnom pojednávaní.

§ 239
Ochranné liečenie a zhabanie veci

(1) Ak nejde o prípad, keď si súd rozhodnutie o ochrannom liečení alebo o zhabaní veci vyhradil podľa § 230 ods. 2, môže ich uložiť na verejnom zasadnutí, len ak to navrhne prokurátor.

(2) Proti rozhodnutiu o ochrannom liečení a o zhabaní veci je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

PÄTNÁSTA HLAVA
NEVEREJNÉ ZASADNUTIE

§ 240

Na neverejnom zasadnutí rozhoduje súd tam, kde nie je zákonom predpísané, že sa rozhoduje na hlavnom pojednávaní alebo na verejnom zasadnutí.

§ 241

O neverejnom zasadnutí upovedomí predseda senátu prokurátora, a to spravidla aspoň tri dni vopred. Ak je účasť prokurátora na neverejnom zasadnutí povinná, možno trojdňovú lehotu skrátiť len s jeho súhlasom.

§ 242

(1) Neverejné zasadnutie sa koná za stálej prítomnosti všetkých členov senátu a zapisovateľa.

(2) Ak neustanovuje tento zákon niečo iné, nie je účasť prokurátora na neverejnom zasadnutí povinná.

(3) Iné osoby sú z účasti na neverejnom zasadnutí vylúčené.

§ 243

(1) Ak treba na neverejnom zasadnutí vykonať dôkazy, deje sa tak prečítaním zápisníc a iných písomností.

(2) Kým sa súd odoberie na záverečnú poradu, udelí predseda senátu slovo prokurátorovi na konečné vyjadrenie alebo návrh.

§ 244

Rozhodnutie sa vždy vyhlási.

ŠESTNÁSTAHLAVA
ODVOLANIE A KONANIE O ŇOM

§ 245
Prípustnosť a účinok

(1) Opravným prostriedkom proti rozsudku súdu prvého stupňa je odvolanie.

(2) Odvolanie má odkladný účinok.

Oprávnené osoby

§ 246

(1) Rozsudok môže odvolaním napadnúť

a) prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku,

b) obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo dotýka,

c) zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci,

d) poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody.

(2) Osoba oprávnená napadať rozsudok pre nesprávnosť niektorého jeho výroku môže ho napadať aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.

§ 247

(1) V neprospech obžalovaného môže rozsudok napadnúť odvolaním len prokurátor; len čo do povinnosti na náhradu škody má toto právo aj poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

(2) V prospech obžalovaného môžu rozsudok odvolaním napadnúť okrem obžalovaného a prokurátora i príbuzní obžalovaného v priamom pokolení, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh. Prokurátor môže tak urobiť i proti vôli obžalovaného. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony, alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môže i proti vôli obžalovaného za neho v jeho prospech odvolanie podať aj jeho zákonný zástupca a jeho obhajca.

§ 248
Lehota a miesto podania

(1) Odvolanie sa podáva na súde, proti rozsudku ktorého smeruje, a to do ôsmich dní od doručenia odpisu rozsudku.

(2) Ak sa rozsudok doručuje tak obžalovanému, ako i jeho obhajcovi a zákonnému zástupcovi, plynie lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané najneskoršie.

(3) Iným osobám uvedeným v § 247 ods. 2, s výnimkou prokurátora, končí sa lehota tým istým dňom ako obžalovanému.

§ 249
Obsah odvolania

(1) Odvolanie prokurátora, odvolanie, ktoré podáva za obžalovaného jeho obhajca, ako aj odvolanie, ktoré podáva za poškodeného alebo za zúčastnenú osobu ich splnomocnenec, musí byť v lehote uvedenej v § 248 tiež odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozsudok napadá a aké chyby sa vytýkajú rozsudku alebo konaniu, ktoré rozsudku prechádzalo.

(2) Odvolanie možno oprieť o nové skutočnosti a dôkazy.

§ 250
Vzdanie sa a vzatie odvolania späť

(1) Po vyhlásení rozsudku môže sa oprávnená osoba odvolania výslovne vzdať.

(2) Osoba, ktorá odvolanie podala, môže ho výslovným vyhlásením vziať späť, a to až dovtedy, než sa odvolací súd odoberie na záverečnú poradu. Odvolanie prokurátora môže vziať späť i nadriadený prokurátor.

(3) Odvolanie podané v prospech obžalovaného inou oprávnenou osobou alebo za obžalovaného obhajcom alebo zákonným zástupcom môže byť vzaté späť len s výslovným súhlasom obžalovaného. Prokurátor môže vziať také odvolanie späť i bez súhlasu obžalovaného. V tomto prípade plynie obžalovanému nová lehota na podanie odvolania od upovedomenia, že odvolanie bolo vzaté späť.

(4) Vzatie odvolania späť vezme, ak niet prekážok, uznesením na vedomie predseda senátu odvolacieho súdu, a ak nebola vec doteraz tomuto súdu predložená, predseda senátu súdu prvého stupňa.

§ 251
Konanie na súde prvého stupňa

Predseda senátu doručí odpis odvolania ostatným stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o odvolaní priamo dotknuté, s upozornením, že sa môžu k odvolaniu vyjadriť; len čo lehota na podanie odvolania všetkým oprávneným osobám uplynula, predloží spisy odvolaciemu súdu.

§ 252
Odvolací súd

O odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje nadriadený krajský súd. O odvolaní proti rozsudku krajského súdu ako súdu prvého stupňa rozhoduje najvyšší súd republiky.

Rozhodnutie odvolacieho súdu

§ 253

(1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť.

(2) Ako oneskorené nemôže byť zamietnuté odvolanie, ktoré oprávnená osoba podala oneskorene len preto, že sa spravovala nesprávnym poučením súdu.

§ 254

(1) Ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 253, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov rozsudku, proti ktorým môže odvolateľ podať odvolanie, i správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozsudku, prihliadajúc pritom i na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané.

(2) Ak bola odvolaním napadnutá časť rozsudku týkajúca sa len niektorej z viacerých osôb, o ktorých bolo rozhodnuté tým istým rozsudkom, preskúma odvolací súd podľa odseku 1 len tú časť rozsudku a predchádzajúceho konania, ktorá sa týka tejto osoby.

§ 255

Odvolací súd preruší trestné stíhanie, ak vyjde za odvolacieho konania najavo, že po vyhlásení napadnutého rozsudku nastala niektorá z okolností uvedených v § 173 ods. 1 písm. b) až d), alebo ak nemožno obžalovanému doručiť predvolanie na verejné zasadnutie odvolacieho súdu.

§ 256

Odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

§ 257

Odvolací súd napadnutý rozsudok zruší a

a) vec postúpi, ak mal tak urobiť už súd prvého stupňa (§ 222 ods. 1 až 3),

b) trestné stíhanie zastaví, ak zistí, že je tu niektorá z okolností, ktoré by odôvodňovali zastavenie trestného stíhania súdom prvého stupňa (§ 223 ods. 1 a 2),

c) trestné stíhanie preruší, ak mal tak urobiť už súd prvého stupňa (§ 224 ods. 1 a 2).

§ 258

(1) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

a) pre podstatné chyby konania, ktoré rozsudku predchádzalo, najmä preto, že v tomto konaní boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,

b) pre chyby rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevyrovnal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,

c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení, na objasnenie veci treba dôkazy opakovať alebo vykonávať ďalšie dôkazy a ich vykonávanie pred odvolacím súdom by znamenalo nahrádzať činnosť súdu prvého stupňa,

d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,

e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo

f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody nesprávne.

(2) Ak je chybná len časť napadnutého rozsudku a možno ju oddeliť od ostatných, zruší odvolací súd rozsudok len v tejto časti; ak však zruší, hoci i len sčasti, výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

§ 259

(1) Ak po zrušení napadnutého rozsudku alebo niektorej jeho časti treba urobiť vo veci nové rozhodnutie, vráti odvolací súd vec spravidla súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

(2) Ak chyba záleží len v tom, že v napadnutom rozsudku niektorý výrok chýba alebo je neúplný, môže odvolací súd bez toho, aby rozsudok zrušil, vec súdu prvého stupňa vrátiť s príkazom, aby o chýbajúcom výroku rozhodol alebo neúplný výrok doplnil.

(3) Rozhodnúť sám rozsudkom vo veci môže odvolací súd, len ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený a prípadne dôkazmi vykonanými bezprostredne pred odvolacím súdom doplnený. Odvolací súd nemôže však sám

a) uznať obžalovaného za vinného zo skutku, pre ktorý bol napadnutým rozsudkom oslobodený,

b) uznať obžalovaného za vinného z ťažšieho trestného činu, než z akého ho mohol v napadnutom rozsudku uznať za vinného súd prvého stupňa (§ 225 ods. 2),

c) uložiť obžalovanému trest smrti, ak mu ho neuložil už súd prvého stupňa.

(4) Uložiť obžalovanému prísnejší trest, než aký mu uložil súd prvého stupňa, môže odvolací súd len na podklade odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného.

§ 260

Ak to považuje odvolací súd pre náležité objasnenie veci za potrebné, môže pri zrušení rozsudku vysloviť, že sa vec vracia prokurátorovi na došetrenie. Ustanovenie § 191 platí i tu.

§ 261

Ak je dôvod, na základe ktorého rozhodol odvolací súd v prospech niektorého obžalovaného, na prospech aj ďalšiemu spoluobžalovanému alebo zúčastnenej osobe, rozhodne odvolací súd vždy aj v ich prospech. Rovnako rozhodne v prospech obžalovaného, ktorému je na prospech dôvod, na základe ktorého rozhodol v prospech zúčastnenej osoby.

§ 262

Ak rozhodne odvolací súd, že sa vec vracia na nové prejednanie a rozhodnutie súdu prvého stupňa, môže súčasne nariadiť, aby bola prejednaná a rozhodnutá v inom zložení senátu. Z dôležitého dôvodu môže tiež nariadiť, aby ju prejednal a rozhodol iný súd toho istého druhu a toho istého stupňa v jeho obvode.

§ 263
Konanie na odvolacom súde

(1) O odvolaní rozhoduje odvolací súd na verejnom zasadnutí. Rozhodnutie podľa § 253, 255 a 257 môže urobiť aj na neverejnom zasadnutí.

(2) Účasť prokurátora na verejnom i neverejnom zasadnutí je povinná.

(3) Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní musí mať obžalovaný obhajcu vo všetkých prípadoch, v ktorých ho musí mať na hlavnom pojednávaní.

(4) V neprítomnosti obžalovaného, ktorý je vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, možno verejné zasadnutie odvolacieho súdu konať len vtedy, ak obžalovaný výslovne vyhlási, že sa účasti na verejnom zasadnutí vzdáva.

(5) Po začatí verejného zasadnutia predseda senátu alebo ním určený člen senátu prednesie najskôr napadnutý rozsudok, uvedie, ktoré chyby rozsudku alebo konania sa vytýkajú, a oznámi podstatný obsah doterajšieho konania.

(6) Dôkazy pred odvolacím súdom sa spravidla nevykonávajú. Len výnimočne môže odvolací súd konanie doplniť dôkazmi nevyhnutnými na to, aby mohol o odvolaní rozhodnúť.

§ 264
Konanie na súde prvého stupňa po zrušení rozsudku

(1) Súd, ktorému vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil v svojom rozhodnutí odvolací súd, a je povinný vykonať úkony a doplnenia, ktorých vykonanie odvolací súd nariadil.

(2) Ak bol napadnutý rozsudok zrušený len v dôsledku odvolania podaného v prospech obžalovaného, nemôže byť obžalovanému v novom konaní uložený prísnejší trest, než aký mu bol uložený zrušeným rozsudkom, okrem prípadu, že by súd v novom konaní na podklade nových skutočností, ktoré vyšli najavo, uznal obžalovaného za vinného z ťažšieho trestného činu.

§ 265
Dôsledky zrušenia výroku o náhrade škody

Ak zruší odvolací súd napadnutý rozsudok iba vo výroku o náhrade škody a ak nerozhodne sám vo veci, odkáže poškodeného na konanie o občianskoprávnych veciach, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom.

SEDEMNÁSTA HLAVA
SŤAŽNOSŤ PRE PORUŠENIE ZÁKONA A KONANIE O NEJ

§ 266

(1) Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon, ako i proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktoré bolo urobené na podklade chybného postupu konania, môže generálny prokurátor alebo minister spravodlivosti podať na najvyššom súde sťažnosť pre porušenie zákona. Generálny prokurátor ju môže podať i proti takému rozhodnutiu prokurátora, vyšetrovateľa alebo vyhľadávacieho orgánu.

(2) Proti výroku o treste možno sťažnosť pre porušenie zákona podať len vtedy, keď trest je v zrejmom nepomere k stupňu nebezpečnosti činu pre spoločnosť alebo k pomerom páchateľa alebo keď uložený druh trestu je v zrejmom rozpore s účelom trestu.

(3) Ak sa týka rozhodnutie uvedené v odseku 1 viacerých osôb, možno sťažnosť pre porušenie zákona podať tiež len proti tej časti rozhodnutia, ktorá sa týka niektorej z týchto osôb.

(4) Proti rozhodnutiu o sťažnosti pre porušenie zákona nie je sťažnosť pre porušenie zákona prípustná.

§ 266a

Ak sťažnosť pre porušenie zákona smeruje proti rozhodnutiu okresného alebo krajského súdu, rozhoduje o nej najvyšší súd republiky; ak smeruje proti rozhodnutiu najvyššieho súdu republiky, vojenského súdu alebo vojenského senátu Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky, rozhoduje o nej Najvyšší súd Československej socialistickej republiky.

§ 267

(1) Najvyšší súd preskúma na podklade sťažnosti pre porušenie zákona správnosť všetkých výrokov napadnutého rozhodnutia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo.

(2) Ak bola sťažnosť pre porušenie zákona obmedzená podľa § 266 ods. 3, preskúma správnosť len tých výrokov, ktoré sa týkajú osoby, ktorej sa sťažnosť pre porušenie zákona dotýka, ako aj konanie, ktoré tejto časti rozhodnutia predchádzalo.

§ 268

(1) Ak zistí najvyšší súd, že zákon porušený nebol, sťažnosť pre porušenie zákona uznesením zamietne.

(2) Ak zistí najvyšší súd, že zákon porušený bol, vysloví rozsudkom, že napadnutým rozhodnutím, prípadne jeho časťou (§ 266 ods. 3) alebo v konaní, ktoré takému rozhodnutiu predchádzalo, bol porušený zákon.

§ 269

(1) Výrok podľa § 268 ods. 2 sa nedotýka právoplatnosti rozhodnutia, o ktoré ide.

(2) Ak bol však porušený zákon v neprospech obvineného, zruší najvyšší súd súčasne s výrokom uvedeným v § 268 ods. 2 napadnuté rozhodnutie alebo jeho časť, prípadne aj chybné konanie mu predchádzajúce. Ak je nezákonný len niektorý výrok napadnutého rozhodnutia a ak ho možno oddeliť od ostatných, zruší najvyšší súd len tento výrok. Ak však zruší, hoci i len sčasti, výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj

podklad. Zruší aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahove nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Ustanovenie § 261 sa použije primerane.

§ 270

(1) Ak po zrušení napadnutého rozhodnutia alebo niektorého jeho výroku treba urobiť vo veci nové rozhodnutie, prikáže najvyšší súd spravidla orgánu, o ktorého rozhodnutie ide, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

(2) Ak porušenie zákona záleží len v tom, že v napadnutom rozhodnutí niektorý výrok chýba alebo je neúplný, môže najvyšší súd bez toho, aby rozhodnutie zrušil, prikázať orgánu, o ktorého rozhodnutie ide, aby o chýbajúcom výroku rozhodol alebo neúplný výrok doplnil.

(3) Ak prikazuje najvyšší súd vec podľa odseku 1 alebo 2 na nové prejednanie a rozhodnutie, môže súčasne nariadiť, aby ju súd prejednal a rozhodol v inom zložení senátu. Z dôležitých dôvodov môže tiež vec prikázať na prejednanie a rozhodnutie inému súdu alebo inému prokurátorovi.

(4) Orgán, ktorému vec bola prikázaná, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo veci najvyšší súd, a je povinný vykonať procesné úkony, ktorých vykonanie najvyšší súd nariadil.

§ 271

(1) Najvyšší súd môže pri zrušení napadnutého rozhodnutia aj sám hneď rozhodnúť vo veci, ak možno rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozhodnutí správne zistený. Najvyšší súd nemôže však sám

a) uznať obvineného za vinného zo skutku, pre ktorý bol napadnutým rozsudkom spod obžaloby oslobodený alebo pre ktorý bolo trestné stíhanie zastavené,

b) uznať obvineného za vinného z ťažšieho trestného činu, než z akého mohol byť uznaný za vinného napadnutým rozsudkom,

c) uložiť obvinenému trest smrti.

(2) Ak zruší najvyšší súd rozsudok iba vo výroku o náhrade škody, použije primerane § 265.

§ 272

Ak nebol zákon porušený v neprospech obvineného, môže najvyšší súd postupovať podľa § 269 ods. 2 až § 271 len vtedy, keď to navrhol generálny prokurátor alebo minister spravodlivosti v sťažnosti pre porušenie zákona podanej do šiestich mesiacov od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia a ak rozhodol najvyšší súd o tejto sťažnosti do troch mesiacov od jej podania.

§ 273

Ak najvyšší súd vyslovil, že zákon bol porušený v neprospech obvineného, nemožno obvinenému pri novom rozhodovaní uložiť trest prísnejší, než aký mu bol uložený pôvodným rozsudkom. Ak ide o iné rozhodnutie, platí ustanovenie § 150 primerane.

§ 274

O sťažnosti pre porušenie zákona rozhoduje najvyšší súd na verejnom zasadnutí za účasti generálneho prokurátora.

§ 275

(1) Ak bol zákon porušený v neprospech obvineného, neprekáža jeho smrť uskutočniť konanie na podklade sťažnosti pre porušenie zákona; trestné stíhanie nemožno tu zastaviť preto, že obvinený zomrel.

(2) Ak nemožno upovedomenie o verejnom zasadnutí doručiť osobe, ktorá rozhodnutím o sťažnosti pre porušenie zákona môže byť priamo dotknutá, postačí o konaní verejného zasadnutia upovedomiť jej obhajcu, prípadne splnomocnenca. Ak nemá táto osoba obhajcu, prípadne splnomocnenca, treba jej ho na ten účel ustanoviť. Ustanovenie § 39 sa tu použije obdobne.

(3) Ak sa vykonáva na obvinenom trest odňatia slobody uložený mu pôvodným rozsudkom a najvyšší súd na sťažnosť pre porušenie zákona výrok o tomto treste zruší, rozhodne súčasne o väzbe.

(4) Generálny prokurátor alebo minister spravodlivosti môžu výkon rozhodnutia, proti ktorému podali sťažnosť pre porušenie zákona, odložiť alebo prerušiť až do rozhodnutia. Po podaní sťažnosti pre porušenie zákona môže tak urobiť aj najvyšší súd.

§ 276

Ak na rozhodnutie o sťažnosti pre porušenie zákona treba objasniť nejakú okolnosť, vykoná potrebné vyšetrenie predseda senátu najvyššieho súdu alebo na jeho žiadosť niektorý iný orgán činný v trestnom konaní, prípadne i orgán Zboru národnej bezpečnosti. Pre také vyšetrenie platia ustanovenia piatej hlavy. V obzvlášť naliehavých prípadoch možno na zaistenie dôkazného materiálu použiť na podklade uznesenia senátu i prostriedky uvedené v štvrtej hlave. Zaistiť osobu obvineného vydaním príkazu na dodanie do väzby a vzatím do väzby možno však len vtedy, keď to navrhne generálny prokurátor (alebo predseda najvyššieho súdu)*) v sťažnosti pre porušenie zákona podanej v neprospech obvineného a ak to považuje najvyšší súd za nevyhnutné vzhľadom na závažnosť trestného činu a naliehavosť väzobných dôvodov.

OSEMNÁSTA HLAVA
OBNOVA KONANIA

Všeobecné ustanovenie

§ 277

Ak sa skončilo trestné stíhanie vedené proti určitej osobe právoplatným rozsudkom alebo právoplatným uznesením o zastavení trestného stíhania, možno v trestnom stíhaní tej istej osoby pre ten istý skutok pokračovať, len ak bola povolená obnova trestného konania. Pred povolením obnovy možno na zaistenie dôkazného materiálu a na zaistenie osoby obvineného vykonávať vyšetrovacie a vyhľadávacie úkony len v medziach ustanovení tejto hlavy.

Podmienky obnovy

§ 278

(1) Obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo o priznanom nároku poškodeného na náhradu škody, alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k stupňu nebezpečnosti činu pre spoločnosť alebo k pomerom páchateľa alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu.

(2) Obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným uznesením súdu o zastavení trestného stíhania, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi viesť k záveru, že dôvody na zastavenie tu neboli a že je na mieste v konaní o obžalobe pokračovať.

(3) Obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným uznesením prokurátora, vyšetrovateľa alebo vyhľadávacieho orgánu o zastavení trestného stíhania, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy orgánu, o rozhodnutie ktorého ide, skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi viesť k záveru, že dôvody na zastavenie tu neboli a že je na mieste podať proti obvinenému obžalobu.

(4) Obnova konania, ktoré sa skončilo niektorým zo spôsobov uvedených v predchádzajúcich odsekoch, sa povolí aj vtedy, ak sa právoplatným rozsudkom zistí, že vyhľadávací orgán, vyšetrovateľ, prokurátor alebo sudca v pôvodnom konaní porušil svoje povinnosti konaním zakladajúcim trestný čin.

§ 279

Obnova v neprospech obvineného je vylúčená, ak

a) trestnosť činu zanikla,

b) na čin sa vzťahuje rozhodnutie prezidenta republiky, ktorým nariadil, aby sa v trestnom stíhaní nepokračovalo, alebo

c) obvinený zomrel.

§ 280
Osoby oprávnené na návrh na povolenie obnovy

(1) Obnovu možno povoliť len na návrh oprávnenej osoby.

(2) V neprospech obvineného môže návrh na povolenie obnovy podať len prokurátor.

(3) V prospech obvineného môžu návrh na povolenie obnovy podať okrem obvineného aj osoby, ktoré by mohli podať v jeho prospech odvolanie. Ak by tak mohli urobiť i proti vôli obvineného, môžu proti jeho vôli podať i návrh na povolenie obnovy. Taký návrh môžu urobiť i po smrti obvineného.

(4) Ak sa dozvie súd alebo iný štátny orgán o okolnosti, ktorá by mohla odôvodniť návrh na povolenie obnovy, je povinný oznámiť ju prokurátorovi. Ak ide o okolnosť, ktorá by mohla odôvodniť návrh na povolenie obnovy v prospech obvineného, je prokurátor povinný upovedomiť o nej bez odkladu obvineného, alebo ak to nie je možné, inú osobu oprávnenú na podanie návrhu, pokiaľ taký návrh nepodá sám.

§ 281
Príslušnosť súdu na rozhodnutie o obnove

(1) O návrhu na povolenie obnovy konania, ktoré sa skončilo právoplatným uznesením prokurátora, vyšetrovateľa alebo vyhľadávacieho orgánu o zastavení trestného stíhania, rozhoduje súd, ktorý by bol príslušný rozhodovať o obžalobe.

(2) O návrhu na povolenie obnovy konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom, a konania, ktoré sa skončilo právoplatným uznesením súdu o zastavení trestného stíhania, rozhoduje súd, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni.

(3) Aj keď vo veci v prvom stupni rozhodoval okresný súd, rozhodne o návrhu na povolenie obnovy krajský súd, ak to navrhne prokurátor s odôvodnením, že vzhľadom na nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré vyšli najavo, ide o trestný čin patriaci do príslušnosti krajského súdu.

Konanie o návrhu na povolenie obnovy

§ 282

(1) Ak pre rozhodnutie o návrhu na povolenie obnovy na preverenie jeho dôvodnosti treba niektorú okolnosť vopred objasniť, vykoná potrebné vyšetrenie predseda senátu alebo na jeho žiadosť niektorý iný orgán činný v trestnom konaní, prípadne i orgán Zboru národnej bezpečnosti. Pre takéto vyšetrenie platia ustanovenia piatej hlavy.

(2) V prípadoch obzvlášť naliehavých možno na zaistenie dôkazného materiálu na podklade uznesenia senátu použiť i prostriedky uvedené v štvrtej hlave. Zaistiť osobu obvineného vydaním príkazu na dodanie do väzby a vzatím do väzby možno však pred povolením obnovy len vtedy, keď to navrhne prokurátor podávajúc návrh na obnovu v neprospech obvineného a ak to považuje súd za nevyhnutné vzhľadom na povahu nových skutočností a dôkazov, ktoré vyšli najavo, na závažnosť trestného činu a na naliehavosť väzobných dôvodov.

(3) Ak bol podaný návrh na povolenie obnovy v prospech osoby odsúdenej na trest smrti, odloží súd výkon tohto trestu až do rozhodnutia o návrhu. Po podaní návrhu na obnovu môže súd odložiť alebo prerušiť i výkon iných trestov.

§ 283

Súd návrh na povolenie obnovy zamietne,

a) ak bol podaný neoprávnenou osobou,

b) ak smeruje len proti rozhodnutiu alebo výroku, ohľadne ktorého obnova nie je prípustná,

c) ak je obnova vylúčená podľa § 279, alebo

d) ak nezistí dôvody obnovy podľa § 278.

§ 284

(1) Ak vyhovie súd návrhu na povolenie obnovy, zruší napadnuté rozhodnutie celkom alebo v časti, v ktorej je návrh dôvodný. Ak zruší čo i len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad. Zruší aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahove nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, stratili podklad.

(2) Ak súd povolí obnovu konania, ktoré sa skončilo právoplatným uznesením súdu o zastavení trestného stíhania, alebo ak povolí v otázke viny obnovu konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom, môže súčasne so zrušením rozhodnutia vec vrátiť prokurátorovi na došetrenie, ak to považuje za potrebné pre objasnenie veci. Krajský súd, ktorý podľa § 281 ods. 3 povolil obnovu konania, v ktorom v prvom stupni rozhodoval okresný súd, vráti vec vždy prokurátorovi. Ustanovenie § 191 platí i tu.

(3) Ak súd povolí obnovu iba vo výroku o priznanom nároku poškodeného na náhradu škody, odkáže poškodeného pri zrušení tohto výroku na konanie o občianskoprávnych veciach, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom.

§ 285

Ak súd povolí obnovu v prospech obvineného z dôvodov, ktoré sú na prospech aj niektorému spoluobvinenému alebo zúčastnenej osobe, povolí súčasne obnovu aj v ich prospech.

§ 286

(1) O návrhu na povolenie obnovy rozhoduje súd na verejnom zasadnutí.

(2) Zamietnuť návrh z dôvodov uvedených v § 283 písm. a) až c) môže i na neverejnom zasadnutí. Z dôvodu uvedeného v § 283 písm. d) môže návrh zamietnuť na neverejnom zasadnutí iba v tom prípade, keď návrh opretý o tie isté skutočnosti a dôkazy bol už skôr právoplatne zamietnutý a návrh nanovo podaný je len jeho opakovaním.

(3) Proti rozhodnutiu o návrhu na povolenie obnovy je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Konanie po povolení obnovy

§ 287

Ak sa vykonáva na obvinenom trest odňatia slobody uložený mu v pôvodnom rozsudku, rozhodne súd po právoplatnosti uznesenia, ktorým spolu s povolením obnovy zrušil výrok o tomto treste, bez odkladu o väzbe.

§ 288

(1) Ak bola právoplatne povolená obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným uznesením prokurátora, vyšetrovateľa alebo vyhľadávacieho orgánu o zastavení trestného stíhania, pokračuje sa v prípravnom konaní.

(2) V ostatných prípadoch pokračuje súd po právoplatnom povolení obnovy v konaní na podklade pôvodnej obžaloby, ak sa nevyslovilo, že sa vec vracia prokurátorovi na došetrenie (§ 284 ods. 2).

(3) Ak bola povolená obnova, len pokiaľ ide o niektorý z trestných činov, za ktoré bol právoplatne uložený úhrnný alebo súhrnný trest, a súd vrátil vec prokurátorovi na došetrenie, určí po právoplatnosti uznesenia povoľujúceho obnovu na verejnom zasadnutí rozsudkom primeraný trest za ostávajúce trestné činy.

§ 289

Ak bola povolená obnova len v prospech obvineného,

a) čas od právoplatnosti pôvodného rozsudku do právoplatnosti uznesenia povoľujúceho obnovu sa do premlčacej doby nezapočítava,

b) nesmie mu byť novým rozsudkom uložený trest prísnejší, než aký mu bol uložený v pôvodnom rozsudku,

c) neprekáža jeho smrť vykonaniu ďalšieho konania a trestné stíhanie nemožno zastaviť preto, že obvinený zomrel.

DEVÄTNÁSTA HLAVA
OSOBITNÉ SPÔSOBY KONANIA

§ 290
Všeobecné ustanovenie

Ak táto hlava neobsahuje osobitné ustanovenie, použijú sa aj na konanie podľa tejto hlavy všeobecné predpisy.

Prvý oddiel
Konanie proti mladistvým

§ 291
Obhajoba mladistvého

Mladistvý musí mať od vznesenia obvinenia obhajcu, ktorý má právo zúčastniť sa vyšetrovacích úkonov v rozsahu uvedenom v § 165 ods. 3.

§ 292
Zistenie pomerov mladistvého

V konaní proti mladistvému treba čo najdôkladnejšie zistiť aj stupeň rozumového a mravného vývoja mladistvého, jeho povahu, pomery a prostredie, v ktorom žil a bol vychovaný, jeho správanie pred spáchaním trestného činu a po ňom a iné okolnosti dôležité pre voľbu prostriedkov vhodných na jeho nápravu, najmä na posúdenie, či má byť nariadená ochranná výchova mladistvého. Zistenie pomerov mladistvého sa spravidla uloží orgánu poverenému starostlivosťou o mládež.

§ 293
Väzba mladistvého

Aj keď jestvujú väzobné dôvody podľa § 67, smie byť mladistvý vzatý do väzby iba vtedy, keď nemožno účel väzby dosiahnuť ináč.

Konanie pred súdom

§ 294

(1) Obžalobu proti mladistvému treba vždy predbežne prejednať na zasadnutí senátu.

(2) Prijatú obžalobu doručí predseda senátu aj orgánu poverenému starostlivosťou o mládež.

§ 295

Ak to vyžaduje prospech mladistvého, môže príslušný súd postúpiť vec súdu, v obvode ktorého mladistvý býva, alebo súdu, na ktorom z iných dôvodov je vykonanie trestného konania so zreteľom na záujmy mladistvého najúčelnejšie.

§ 296

Spoločné konanie proti mladistvému a osobe staršej než osemnásť rokov možno vykonať len výnimočne, ak je to potrebné pre všestranné a objektívne objasnenie veci alebo ak sú pre to iné dôležité dôvody. Pokiaľ ide o mladistvého, použijú sa i v spoločnom konaní ustanovenia tohto oddielu.

§ 297

(1) Hlavné pojednávanie nemožno konať v neprítomnosti mladistvého.

(2) O hlavnom pojednávaní a verejnom zasadnutí treba upovedomiť aj orgán poverený starostlivosťou o mládež. Prokurátor musí byť i na verejnom zasadnutí vždy prítomný.

(3) Na hlavnom pojednávaní a verejnom zasadnutí proti mladistvému

a) súd vylúči verejnosť aj vtedy, ak je to na prospech mladistvého,

b) predseda senátu môže mladistvému prikázať, aby sa pri niektorej časti hlavného pojednávania alebo verejného zasadnutia vzdialil z pojednávacej siene, ak je obava, že by táto časť konania mohla nepriaznivo pôsobiť na jeho mravný vývoj; po návrate mladistvého do pojednávacej siene mu oznámi podstatný obsah pojednávania konaného za jeho neprítomnosti, aby sa mohol k nemu vyjadriť,

c) zástupca orgánu povereného starostlivosťou o mládež má právo robiť návrhy a dávať vyslúchaným otázky; slovo na záverečnú reč mu patrí po mladistvom.

§ 298
Oznamovanie rozhodnutí

(1) Odpis rozsudku sa doručí vždy aj orgánu poverenému starostlivosťou o mládež.

(2) Ak nebol zástupca orgánu povereného starostlivosťou o mládež prítomný pri vyhlasovaní uznesenia, proti ktorému je prípustná sťažnosť alebo ktorým bolo trestné stíhanie zastavené alebo prerušené alebo vec postúpená, doručí sa orgánu poverenému starostlivosťou o mládež odpis tohto uznesenia.

§ 299
Osoby oprávnené podať opravné prostriedky

(1) Opravné prostriedky v prospech mladistvého môže podať, a to i proti jeho vôli, aj orgán poverený starostlivosťou o mládež; lehota na podanie opravného prostriedku mu plynie samostatne.

(2) Sťažnosť v prospech mladistvého môžu podať aj jeho príbuzní v priamom pokolení, jeho súrodenec, osvojiteľ, manžel a druh; lehota na podanie sťažnosti sa im končí tým istým dňom ako mladistvému.

§ 300
Uloženie ochrannej výchovy

(1) Ak nejde o prípad, v ktorom si súd rozhodnutie o ochrannej výchove vyhradil podľa § 230 ods. 2, môže ju uložiť na verejnom zasadnutí, len ak to navrhne prokurátor.

(2) Proti rozhodnutiu o ochrannej výchove je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 301
Spoločné ustanovenia

(1) V konaní proti mladistvým treba dbať na to, aby sa tak vyšetrovanie, ako i rozhodovanie zverovalo osobám, ktorých životné skúsenosti a znalosť otázok súvisiacich s výchovou mládeže zaručujú splnenie výchovného účelu konania. Orgány činné v trestnom konaní postupujú v najužšej spolupráci so zariadeniami, ktorým je zverená starostlivosť o mládež, prípadne so

zariadeniami psychiatrickej starostlivosti. K vyšetreniu duševného stavu mladistvého sa priberie spravidla znalec z odboru detskej alebo dorastovej psychiatrie.

(2) Ustanovenia tohto oddielu sa nepoužijú

a) v konaní o trestných činoch, ktoré obvinený spáchal jednak pred dovŕšením osemnásteho roku, jednak po jeho dovŕšení, ak zákon na čin spáchaný po dovŕšení osemnásteho roku ustanovuje trest rovnaký alebo prísnejší, alebo

b) ak dôjde k vzneseniu obvinenia až po dovŕšení devätnásteho roku obvineného.

(3) Ustanovenia tohto oddielu o účasti orgánu povereného starostlivosťou o mládež sa nepoužijú v odbore vojenského súdnictva.

Druhý oddiel
Konanie proti ušlému

§ 302

(1) Konanie podľa ustanovení tohto oddielu možno vykonať proti tomu, kto sa vyhýba trestnému konaniu pobytom v cudzine alebo tým, že sa skrýva.

Proti osobe mladistvej toto konanie nemožno použiť.

§ 303

zrušený

§ 304

Obvinený musí mať v tomto konaní vždy obhajcu. Ten má rovnaké práva ako obvinený.

§ 305

Konanie pred súdom sa vykonáva podľa ustanovení tohto oddielu len na návrh prokurátora. Návrh môže sa podať už v obžalobe.

§ 306

(1) Všetky písomnosti určené pre obvineného sa doručujú iba obhajcovi.

(2) Predvolanie na hlavné pojednávanie a na verejné zasadnutie sa tiež vhodným spôsobom uverejní. Hlavné pojednávanie, prípadne verejné zasadnutie sa potom vykoná i v neprítomnosti obvineného, a to bez ohľadu na to, či sa obvinený o ňom dozvedel.

Tretí oddiel
Konanie počas stanného práva

§ 307
Vyhlásenie stanného práva

(1) Vláda môže vyhlásiť stanné právo, keď sa v miere obzvlášť nebezpečnej rozmáha niektorý z týchto trestných činov: teror (§ 93, 94 Tr. zák.), záškodníctvo (§ 95, 96 Tr. zák.), sabotáž (§ 97 Tr. zák.), špekulácia (§ 117 Tr. zák.), rozkrádanie majetku v socialistickom vlastníctve (§ 132 Tr. zák.), útok na štátny orgán a orgán spoločenskej organizácie podľa § 153 Tr. zák., útok na verejného činiteľa podľa § 155 Tr. zák., všeobecné ohrozenie podľa § 179 Tr. zák., vražda (§ 219 Tr. zák.), lúpež (§ 234 Tr. zák.), plienenie v priestore vojnových operácií (§ 264 Tr. zák.), neposlúchnutie

rozkazu (§ 273 Tr. zák.), zbehnutie (§ 282 Tr. zák.), zbehnutie do cudziny (§ 283 Tr. zák.). Ak treba zabrániť len určitému spôsobu páchania týchto trestných činov, obmedzí sa stanné právo len na tieto prípady.

(2) Stanné právo sa obmedzí na územie alebo na útvary ozbrojených síl alebo ozbrojených zborov, pre ktoré je potrebné.

(3) Stanné právo sa vyhlási vo všetkých obciach a vo všetkých útvaroch, pre ktoré je nariadené, a to takým spôsobom, aby sa dostalo čo najskôr na všeobecnú známosť. Vo vyhláške sa uvedú trestné činy, ktorých sa stanné právo týka, a územné útvary, na ktoré sa vzťahuje. Pripojí sa hrozba, že každý, kto po vyhlásení spácha taký trestný čin, bude súdený v stannom konaní a potrestaný smrťou.

§ 308
Účinky stanného práva

(1) Kto po vyhlásení stanného práva spácha trestný čin, na ktorý bolo stanné právo vyhlásené, potresce sa smrťou. Ak bola výkonom trestu smrti na jednom alebo niekoľkých odsúdených daná výstraha dostačujúca na obnovenie poriadku, môže súd pre závažné poľahčujúce okolnosti namiesto trestu smrti uložiť trest odňatia slobody na sedem až pätnásť rokov.

(2) Ak sa dopustí po vyhlásení stanného práva trestného činu, pre ktorý bolo stanné právo vyhlásené, mladistvý, potresce sa odňatím slobody na päť až desať rokov, a ak ide o vojaka v činnej službe, odňatím slobody na päť až pätnásť rokov.

Stanné konanie

§ 309

(1) V stannom konaní sa prejednajú len tie trestné činy, pre ktoré bolo stanné právo vyhlásené, a to len ak boli spáchané po vyhlásení stanného práva a na území alebo v útvare, pre ktoré bolo vyhlásené.

(2) Stanné konanie nemožno vykonať proti osobe, ktorá nebola pristihnutá pri čine samom alebo ktorú nemožno bez prieťahu usvedčiť alebo ktorá je ťažko chorá alebo ťarchavá; v takom prípade sa vykonáva konanie podľa všeobecných predpisov.

§ 310

(1) Stanné konanie sa začne na návrh prokurátora. Tento návrh nahradzuje obžalobu.

(2) Stanné konanie sa vykonáva na okresnom súde na spôsob hlavného pojednávania. Predbežné prejednanie obžaloby sa nekoná. Celé konanie musí byť skončené najneskoršie do 72 hodín odvtedy, čo bol obžalovaný postavený pred súd.

(3) V stannom konaní musí mať obžalovaný obhajcu.

§ 311

Ak sa vykonáva spoločné konanie proti niekoľkým obžalovaným, nesmie sa konanie proti jednému z obžalovaných zdržiavať pátraním po ostatných.

§ 312

(1) Súd môže obžalovaného uznať za vinného len vtedy, keď pre to hlasujú všetci členovia senátu. Ak nemožno konanie skončiť do 72 hodín odvtedy, čo bol obžalovaný postavený pred súd, alebo ak nebude uznaný za vinného z trestného činu, pre ktorý bolo stanné právo vyhlásené, postúpi súd vec príslušnému prokurátorovi na konanie podľa všeobecných predpisov.

(2) Proti rozsudku niet odvolania.

§ 313

(1) Trest smrti vyhlásený v stannom konaní sa vykoná spravidla 3 až 12 hodín po vyhlásení rozsudku.

(2) Ustanovenia § 316 a 317 sa tu nepoužijú.

§ 314
Zrušenie stanného práva

(1) Ak zanikne dôvod, pre ktorý bolo stanné právo vyhlásené, vláda stanné právo zruší a verejne to vyhlási.

(2) Všetky veci, v ktorých v čase, keď sa súd dozvedel, že bolo stanné právo zrušené, ešte nebol vyhlásený rozsudok, ako aj tie, v ktorých trest smrti ešte nebol vykonaný, postúpi súd príslušnému prokurátorovi na konanie podľa všeobecných predpisov. Nevykonaný rozsudok, ktorým bol uložený trest smrti, stráca platnosť.

Štvrtý oddiel
Konanie pred samosudcom

§ 314a

(1) Samosudca vykonáva konanie o prečinoch a o trestných činoch neoprávneného používania veci z majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 133 ods. 1, útoku na štátny orgán a orgán spoločenskej organizácie podľa § 154 ods. 2, útoku na verejného činiteľa podľa § 156 ods. 2, sťažovania výkonu právomoci verejného činiteľa podľa § 156a, podnecovania podľa § 164, schvaľovania trestného činu podľa § 165, nedovolenej výroby liehu podľa § 194a, opilstva podľa § 201, výtržníctva podľa § 202 ods. 1, ohrozovania mravnosti podľa § 205 ods. 1, neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 209a ods. 1 a 2, ublíženia na zdraví podľa § 221 ods. 1, neoprávneného používania cudzej veci podľa § 249 ods. 1, urážky medzi vojakmi podľa § 276, svojmocného odlúčenia podľa § 284 ods. 1 a 2, porušovania povinností strážnej služby podľa § 285 ods. 1 a porušovania povinností dozornej služby podľa § 286 ods. 1 Trestného zákona.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa však nepoužije, ak ide o konanie o trestnom čine proti mladistvému, proti ušlému, proti osobe, ktorá je pozbavená spôsobilosti na právne úkony, alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, alebo ak sú vzhľadom na telesné alebo duševné chyby obvineného pochybnosti o jeho spôsobilosti náležite sa obhajovať, proti osobe, ktorá bola súdom už odsúdená ako obzvlášť nebezpečný recidivista, alebo ak má byť uložený súhrnný trest a skorší trest bol uložený v konaní pred senátom.

§ 314b

(1) Vo veciach, v ktorých sa vykonávalo iba objasňovanie, sa začína trestné stíhanie a nastávajú účinky vznesenia obvinenia tým, že návrh prokurátora na potrestanie bol doručený súdu.

(2) Samosudca má rovnaké práva a povinnosti ako senát a jeho predseda.

(3) Samosudca obžalobu a návrh na potrestanie predbežne neprejednáva.

(4) Ak sa vykonáva konanie len o prečine, netreba zachovať lehotu na prípravu podľa § 198 ods. 1.

(5) Pri hlavnom pojednávaní samosudca prečíta na dôkaz vždy aj správu o výsledku objasňovania a jej prílohy.

(6) Keď bol návrh na potrestanie doručený obvinenému, nemôže ho prokurátor vziať späť.

(7) Neverejné zasadnutie samosudca nekoná; pred rozhodnutím si však vyžiada vyjadrenie prokurátora.

§ 314c

(1) Samosudca po prijatí návrhu prokurátora na potrestanie

a) postúpi vec príslušnému súdu, ak nie je daná miestna príslušnosť súdu,

b) postúpi vec príslušnému orgánu na prejednanie, ak ide o priestupok alebo o kárne previnenie, alebo postúpi vec orgánu príslušnému na disciplinárne konanie, ak sú tu okolnosti uvedené v § 171 ods. 2,

c) trestné stíhanie zastaví, ak sú tu okolnosti uvedené v § 172 ods. 1,

d) trestné stíhanie preruší, ak sú tu okolnosti uvedené v § 173 ods. 1 písm. a) až d),

e) vráti vec prokurátorovi, ak sa vo veci malo vykonať prípravné konanie,

f) pokiaľ sa vo veci vykonávalo prípravné konanie, môže vec vrátiť prokurátorovi aj z dôvodov uvedených v § 188 ods. 1 písm. f).

(2) Do rozhodnutia podľa odseku 1 môže prokurátor podať sťažnosť, ktorá má, ak nejde o prerušenie trestného stíhania, odkladný účinok.

(3) Ak samosudca neurobí žiadne z rozhodnutí uvedených v odseku 1, doručí návrh na potrestanie obvinenému spolu s predvolaním na hlavné pojednávanie.

(4) Ak spolu s návrhom na potrestanie bola samosudcovi odovzdaná osoba zadržaná podľa § 76, rozhodne, pokiaľ ju neprepustí na slobodu, najneskôr do 48 hodín o jej vzatí do väzby.

§ 314d

Ak samosudca neurobí pri hlavnom pojednávaní žiadne z rozhodnutí uvedených v § 314c ods. 1 písm. a) až e), rozhodne vo veci rozsudkom.

DVADSIATA HLAVA
VYKONÁVACIE KONANIE

§ 315
Príslušnosť vo vykonávacom konaní

(1) Rozhodnutie vykonáva, prípadne jeho výkon zariaďuje ten orgán, ktorý rozhodnutie urobil; v konaní pred súdom rozhodnutie senátu vykonáva alebo jeho výkon zariaďuje predseda senátu.

(2) Rozhodnutia súvisiace s výkonom trestov a ochranných opatrení robí, ak nie je ďalej ustanovené niečo iné, súd, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni.

(3) Opatrenia potrebné na výkon trestov a ochranných opatrení a na vymáhanie trov trestného konania, najmä upovedomovanie iných orgánov a osôb, ktorým patrí spolupôsobenie pri výkone uvedených rozhodnutí, robí, ak nie je ďalej ustanovené niečo iné, predseda senátu súdu, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni.

Prvý oddiel
Výkon trestu smrti

§ 316

(1) Ak nadobudol rozsudok, ktorým bol uložený trest smrti, právoplatnosť, predloží predseda senátu súdu, ktorý vo veci rozhodoval v prvom stupni, bez odkladu spisy Najvyššiemu súdu Československej socialistickej republiky.

(2) Najvyšší súd Československej socialistickej republiky preskúma zákonnosť rozsudku a konania mu predchádzajúceho, a ak zistí, že došlo k takému porušeniu zákona, ktoré mohlo mať vplyv na uloženie trestu smrti, postupuje, ako by bola podaná sťažnosť pre porušenie zákona.

§ 317

Trest smrti smie byť vykonaný až vtedy, keď ostal rozsudok po preskúmaní Najvyšším súdom Československej socialistickej republiky nedotknutý a súdu bolo oznámené, že nebola podaná žiadosť o milosť, prípadne, že žiadosť o milosť bola zamietnutá.

§ 318

(1) Ak už nič neprekáža výkonu trestu smrti, oznámi sudca bezprostredne pred výkonom trestu odsúdenému, že trest bude vykonaný, a prečíta mu rozsudok, avšak bez odôvodnenia, a zamietavé rozhodnutie o žiadosti o milosť, ak bola podaná.

(2) Na ťarchavej žene sa trest smrti vykonať nesmie.

§ 319

(1) Pri výkone trestu smrti musí byť prítomný sudca, prokurátor, náčelník nápravnovýchovného ústavu a lekár.

(2) O výkone trestu smrti spíše prítomný sudca zápisnicu, ktorá musí obsahovať aj údaje o tom, kedy podľa zistenia lekára nastala smrť. Zápisnicu podpíšu osoby uvedené v odseku 1.

Druhý oddiel
Výkon trestu odňatia slobody

§ 320
Všeobecné ustanovenia

(1) Spôsob výkonu trestu odňatia slobody upravuje zákon o výkone trestu odňatia slobody.

(2) U osôb, ktoré sú vo výkone trestu odňatia slobody, robí rozhodnutie súvisiace s výkonom tohto trestu súd, v obvode ktorého sa trest odňatia slobody vykonáva.

(3) Ak je pri trestoch odňatia slobody postupne uložených ustanovený rôzny spôsob výkonu trestu (§ 39a a § 81 Tr. zák.), určí spoločný spôsob výkonu postupne uložených trestov súd, v obvode ktorého sa trest odňatia slobody vykonáva.

§ 321
Nariadenie výkonu trestu

(1) Len čo sa rozhodnutie, podľa ktorého sa má vykonať nepodmienečný trest odňatia slobody, stalo vykonateľným, predseda senátu príslušnému nápravnovýchovnému ústavu pošle nariadenie výkonu trestu a vyzve odsúdeného, ak je na slobode, aby trest nastúpil. Ak sa stal výrok o uložení trestu odňatia slobody vykonateľným rozhodnutím odvolacieho súdu, môže výkon tohto trestu nariadiť u obvineného, ktorý je vo väzbe, predseda senátu odvolacieho súdu hneď pri vyhlásení rozhodnutia.

(2) Ak niet obavy, že odsúdený, ktorý je na slobode, ujde, môže mu predseda senátu na nastúpenie trestu poskytnúť primeranú lehotu, aby si mohol obstarať svoje záležitosti. Táto lehota nesmie byť dlhšia než jeden mesiac odo dňa, keď nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie uvedené v odseku 1.

(3) Ak nenastúpi odsúdený trest v lehote, ktorá mu bola poskytnutá, alebo ak je obava, že ujde, nariadi predseda senátu, aby bol do trestu dodaný. Ak nie je známe miesto pobytu odsúdeného, použije sa na príkaz na jeho dodanie do trestu primerane ustanovenie § 69 ods. 2.

Odklad výkonu trestu

§ 322

(1) Predseda senátu odloží na potrebný čas výkon trestu odňatia slobody, ak by výkon trestu ohrozil život alebo zdravie odsúdeného.

(2) Trest odňatia slobody na ťarchavej žene sa môže vykonať len vtedy, keď je tak krátkeho trvania, že pôrod pravdepodobne nenastane za výkonu trestu a výkonom trestu nebude ohrozené zdravie ťarchavej ženy alebo zdravie očakávaného dieťaťa. Ináč predseda senátu výkon trestu na ťarchavej žene odloží, a to až na šesť mesiacov po pôrode.

(3) Výkon trestu odňatia slobody na matke novonarodeného dieťaťa môže predseda senátu odložiť až na čas šiestich mesiacov po pôrode.

(4) Proti rozhodnutiu podľa odsekov 1 až 3 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 323

(1) Výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho jeden rok môže predseda senátu z dôležitých dôvodov odložiť, a to na čas najviac troch mesiacov odo dňa, keď nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie uvedené v § 321 ods. 1.

(2) Ďalší odklad výkonu takého trestu alebo jeho odklad na dlhší čas než na tri mesiace môže povoliť súd, a to len výnimočne z obzvlášť dôležitých dôvodov, najmä ak by mohol výkon trestu mať pre odsúdeného alebo pre jeho rodinu mimoriadne ťažké následky. Odklad možno však povoliť najviac na čas šiestich mesiacov odo dňa, keď nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie uvedené v § 321 ods. 1.

(3) Ak je obava, že odsúdený ujde, alebo ak zneužíva povolený odklad, predseda senátu odklad odvolá.

(4) Proti rozhodnutiu, ktorým bol povolený odklad výkonu trestu podľa odseku 2, môže prokurátor podať sťažnosť.

§ 324
Rozhodovanie o zmene spôsobu výkonu trestu

(1) O zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje na verejnom zasadnutí na návrh prokurátora alebo náčelníka nápravnovýchovného ústavu, na žiadosť odsúdeného alebo i bez takého podnetu okresný súd, v obvode ktorého sa trest odňatia slobody vykonáva.

(2) Pred rozhodnutím o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody musí sa odsúdený vyslúchnuť.

(3) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Prerušenie výkonu trestu

§ 325

(1) Ak je odsúdený, na ktorom sa vykonáva trest odňatia slobody, postihnutý ťažkou chorobou, môže predseda senátu výkon trestu na potrebný čas prerušiť; predseda senátu preruší výkon trestu vždy, ak ide o ťarchavú ženu alebo o ženu krátko po pôrode, ak by výkon trestu ohrozil jej zdravie alebo zdravie jej očakávaného alebo novonarodeného dieťaťa.

(2) Ak je obava, že odsúdený ujde, alebo ak zneužíva povolené prerušenie, predseda senátu prerušenie výkonu trestu odvolá.

(3) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť.

§ 326

zrušený

§ 327
Upustenie od výkonu trestu

(1) Súd môže upustiť od výkonu trestu odňatia slobody alebo jeho zvyšku, ak odsúdený bol alebo má byť vydaný do cudziny alebo vyhostený. Ak nedôjde k vydaniu alebo k vyhosteniu alebo ak sa vráti vydaný alebo vyhostený, trest odňatia slobody alebo jeho zvyšok sa vykoná.

(2) Súd môže upustiť od výkonu trestu odňatia slobody alebo jeho zvyšku aj vtedy, ak zistí, že odsúdený ochorel nevyliečiteľnou životu nebezpečnou chorobou alebo nevyliečiteľnou duševnou chorobou.

(3) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 a 2 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 328
Odklad a prerušenie výkonu trestu a upustenie od jeho výkonu u vojakov

(1) Predseda senátu odloží alebo preruší výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho šesť mesiacov, ak je odsúdený povolaný na výkon základnej vojenskej služby.

(2) Ak odsúdený vo výkone tejto služby nespáchal nijaký trestný čin a konal riadne vojenskú službu, upustí súd od výkonu trestu alebo jeho zvyšku; ináč rozhodne, že sa trest alebo jeho zvyšok vykoná. Ak sa upustilo od výkonu trestu alebo jeho zvyšku, pokladá sa trest za vykonaný dňom, keď bol jeho výkon odložený alebo prerušený.

(3) Proti rozhodnutiu podľa odseku 2 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Podmienečné odsúdenie

§ 329

(1) Len čo nadobudol právoplatnosť rozsudok ukladajúci trest odňatia slobody, ktorého výkon bol podmienečne odložený so zreteľom na to, že sa spoločenská organizácia zaručila za nápravu odsúdeného, pošle predseda senátu odpis rozsudku organizácii, ktorá záruku prevzala, a požiada ju o výchovné spolupôsobenie. Požiada ju súčasne, aby v prípade, že by záruka neplnila svoje poslanie a organizácia by pre spôsob života odsúdeného, porušovanie obmedzení a podmienok súdom určených alebo z iných príčin záruku odvolala, oznámila toto svoje rozhodnutie súdu.

(2) Spoločenskú organizáciu činnú na pracovisku odsúdeného alebo v jeho bydlisku môže predseda senátu požiadať o výchovné spolupôsobenie, aj keď podmienečný odklad výkonu trestu bol povolený bez jej záruky.

(3) Súd sleduje správanie podmienečne odsúdeného v skúšobnej dobe, pričom sa opiera o pomoc spoločenských organizácií.

§ 330

(1) O tom, či sa podmienečne odsúdený osvedčil, alebo či sa nariadi výkon podmienečne odloženého trestu, rozhodne súd na verejnom zasadnutí. Na verejnom zasadnutí rozhodne súd i o tom, či sa v dôsledku odvolania záruky spoločenskej organizácie nariadi výkon podmienečne odloženého trestu alebo či sa podmienečné odsúdenie ponechá v platnosti, ako aj o ponechaní podmienečného odsúdenia v platnosti a o predĺžení skúšobnej doby u mladistvého v prípade § 82 ods. 2 Tr. zák.

(2) Pri rozhodovaní o osvedčení sa podmienečne odsúdeného súd sa opiera aj o vyjadrenie spoločenskej organizácie.

(3) Proti rozhodnutiam podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(4) Rozhodnutie, že sa podmienečne odsúdený osvedčil, môže súd urobiť so súhlasom prokurátora aj na neverejnom zasadnutí.

Podmienečné prepustenie

§ 331

(1) O podmienečnom prepustení z trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora alebo náčelníka nápravnovýchovného ústavu, v ktorom sa vykonáva trest, na žiadosť odsúdeného alebo i bez takej žiadosti, a to na verejnom zasadnutí. Ak bola žiadosť odsúdeného o podmienečné prepustenie zamietnutá, môže ju odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietavého rozhodnutia, okrem prípadu, že by žiadosť bola zamietnutá len preto, že doteraz neuplynula lehota ustanovená v zákone pre podmienečné prepustenie.

(2) Podmienečné prepustenie môže navrhnúť aj organizácia uvedená v § 4 ods. 1, ak ponúkne prevzatie záruky za dovŕšenie nápravy odsúdeného. Pred podaním návrhu môže požiadať náčelníka nápravnovýchovného ústavu, v ktorom sa vykonáva trest, aby jej oznámil stav prevýchovy odsúdeného.

(3) Na dožiadanie spoločenskej organizácie o spolupôsobenie pri výchove podmienečne prepusteného sa použije primerane ustanovenie § 329.

§ 332

(1) O tom, či sa podmienečne prepustený osvedčil alebo či sa zvyšok trestu vykoná, ako aj o tom, či sa vykoná zvyšok trestu alebo ponechá v platnosti podmienečné prepustenie pri odvolaní záruky spoločenskou organizáciou, rozhoduje súd na verejnom zasadnutí. Vysloviť, že sa podmienečne prepustený osvedčil, môže súd za súhlasu prokurátora i na neverejnom zasadnutí.

(2) Pri rozhodovaní o osvedčení sa podmienečne prepusteného súd sa opiera aj o vyjadrenie spoločenskej organizácie.

§ 333

(1) Rozhodnutie podľa § 331 robí okresný súd, v obvode ktorého sa trest odňatia slobody vykonáva, rozhodnutie podľa § 332 súd, ktorý odsúdeného z trestu podmienečne prepustil.

(2) Pred rozhodnutím o podmienečnom prepustení alebo o výkone zvyšku trestu musí byť odsúdený vypočutý.

(3) Proti rozhodnutiam podľa § 331 a 332 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 334
Započítanie väzby a trestu

(1) O započítaní väzby a trestu rozhodne predseda senátu uznesením, a to spravidla súčasne s nariadením výkonu trestu. Väzba sa započítava podľa stavu ku dňu nariadenia výkonu trestu, a to od času, keď osobná sloboda obvineného bola obmedzená.

(2) Proti uzneseniu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť.

§ 335

zrušený

Tretí oddiel
Výkon nápravného opatrenia

Nariadenie výkonu trestu

§ 336

(1) Ak sa má vykonať trest nápravného opatrenia, upovedomí predseda senátu vedenie podniku, úradu, ústavu alebo iného zariadenia, v ktorom odsúdený pracuje, o tom, kedy sa má výkon trestu začať, oznámi mu skutočnosti potrebné pre výkon trestu a upozorní na obmedzenie v spôsobe života, ktoré súd odsúdenému uložil. Súčasne upozorní na povinnosť bez odkladu oznámiť súdu skutočnosti, pre ktoré by bolo na mieste premeniť trest nápravného opatrenia alebo jeho zvyšok na trest odňatia slobody, a na povinnosť vyúčtovať a súdu odvádzať tie sumy z odmeny patriacej odsúdenému za prácu, ktoré prepadajú štátu.

(2) Ak má byť trest nápravného opatrenia vykonaný na členovi jednotného roľníckeho družstva alebo výrobného družstva, pošle predseda senátu upovedomenie podľa odseku 1 predstavenstvu družstva.

(3) U príslušníkov ozbrojených síl a ozbrojených zborov sa upovedomenie podľa odseku 1 pošle príslušnému veliteľovi alebo náčelníkovi.

(4) Ak pre výkon uloženého trestu nápravného opatrenia treba najskôr určiť zamestnanie alebo určiť podnik, v ktorom trest nápravného opatrenia bude vykonávaný, urobí to podľa zásad uvedených v rozsudku predseda senátu po dohode s príslušným národným výborom.

§ 337

(1) Ak bol trest nápravného opatrenia uložený vzhľadom na to, že sa organizácia uvedená v § 4 ods. 1 zaručila za nápravu odsúdeného, pošle predseda senátu odpis rozsudku tejto organizácii a požiada ju o výchovné spolupôsobenie pri výkone trestu. Požiada ju súčasne, aby v prípade, že by záruka neplnila svoje poslanie a organizácia pre neplnenie pracovných úloh, spôsob života odsúdeného, porušovanie obmedzení určených súdom alebo z iných príčin záruku odvolala, oznámila toto svoje rozhodnutie súdu.

(2) Spoločenskú organizáciu činnú na pracovisku odsúdeného alebo v jeho bydlisku môže predseda senátu požiadať o výchovné spolupôsobenie, aj keď trest nápravného opatrenia bol uložený bez jej záruky. Urobí tak najmä, ak je na pracovisku odsúdeného činná základná organizácia Revolučného odborového hnutia. U členov družstiev treba o výchovné spolupôsobenie požiadať predstavenstvo družstva.

§ 338
Odklad a prerušenie výkonu trestu

(1) Ak je odsúdený postihnutý chorobou, ktorá mu znemožňuje výkon určeného zamestnania, alebo ak ide o ťarchavú ženu, alebo ak sú tu iné dôležité dôvody, môže predseda senátu výkon nápravného opatrenia na potrebný čas odložiť alebo prerušiť. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť.

(2) Predseda senátu môže v takom prípade po dohode s národným výborom tiež určiť odsúdenému iné zamestnanie.

(3) Na odklad a prerušenie výkonu trestu nápravného opatrenia a na upustenie od jeho výkonu v prípade, že bol odsúdený povolaný do výkonu základnej vojenskej služby, použije sa obdobne ustanovenie § 328.

§ 339
Upustenie od výkonu trestu

(1) Ak sa stane osoba odsúdená na nápravné opatrenie trvale práceneschopnou skôr, než bolo nápravné opatrenie vykonané, upustí súd od výkonu nápravného opatrenia alebo od jeho zvyšku; proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť.

(2) Ak sa upustilo od výkonu nápravného opatrenia alebo jeho zvyšku podľa odseku 1, pokladá sa trest nápravného opatrenia za vykonaný dňom, v ktorom nadobudlo právoplatnosť uznesenie, ktorým sa od výkonu nápravného opatrenia alebo jeho zvyšku upustilo.

§ 340
Premena nápravného opatrenia

O premene nápravného opatrenia alebo o premene jeho zvyšku na trest odňatia slobody rozhodne súd na verejnom zasadnutí. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Štvrtý oddiel
Výkon niektorých ďalších trestov

Výkon peňažného trestu

§ 341

Len čo sa stal vykonateľným rozsudok podľa ktorého je odsúdený povinný zaplatiť peňažný trest, vyzve predseda senátu odsúdeného, aby ho zaplatil do pätnástich dní, a upozorní ho, že ináč sa bude zaplatenie vymáhať.

§ 342

(1) Na žiadosť odsúdeného môže predseda senátu z dôležitých dôvodov

a) odložiť výkon peňažného trestu, a to na čas najviac troch mesiacov odo dňa, keď rozsudok nadobudol právoplatnosť, alebo

b) povoliť splácať peňažný trest po čiastkach tak, aby bol celý zaplatený najneskoršie do jedného roka odo dňa, keď rozsudok nadobudol právoplatnosť.

(2) Ak zaniknú dôvody, pre ktoré bol výkon peňažného trestu odložený, alebo ak nedodržiava odsúdený bez závažného dôvodu splátky, môže predseda senátu povolenie odkladu alebo splátok odvolať.

§ 343

(1) Predseda senátu nariadi, aby peňažný trest bol vymáhaný, ak ho odsúdený nezaplatí

a) do pätnástich dní po tom, čo bol na zaplatenie vyzvaný,

b) do pätnástich dní po tom, čo mu bolo oznámené rozhodnutie, ktorým povolený odklad alebo povolené splácanie bolo odvolané, alebo

c) po uplynutí času, na ktorý bol výkon trestu odložený.

(2) Peňažný trest smie byť vymáhaný, len pokiaľ tým nebude zmarené uspokojenie priznaného nároku poškodeného na náhradu škody. Ak neprikročí poškodený k vymáhaniu svojho nároku do troch mesiacov odo dňa, v ktorom nadobudol právoplatnosť rozsudok, ktorým bol peňažný trest uložený, môže sa peňažný trest vymáhať bez ohľadu na nárok poškodeného.

§ 344

(1) Súd upustí od výkonu peňažného trestu, ak je zjavné, že by vymáhanie nemalo výsledok alebo že by výkonom trestu bola vážne ohrozená výživa alebo výchova osoby, o výživu alebo výchovu ktorej je odsúdený podľa zákona povinný sa starať.

(2) Ak peňažný trest nebol zaplatený a ak je zjavné, že by sa výkon tohto trestu alebo jeho časti mohol zmariť, nariadi súd výkon náhradného trestu odňatia slobody alebo jeho pomernej časti; pritom rozhodne o spôsobe výkonu náhradného trestu.

(3) Odsúdený môže kedykoľvek odvrátiť výkon náhradného trestu alebo jeho pomernej časti tým, že peňažný trest alebo jeho pomernú časť zaplatí. O tom, akú časť náhradného trestu treba vykonať, rozhodne predseda senátu.

(4) Proti rozhodnutiu podľa odsekov 1 až 3 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Výkon trestu prepadnutia majetku

§ 345

Ak sa stal rozsudok, ktorým bol uložený trest prepadnutia celého majetku alebo jeho časti, vykonateľným, pošle predseda senátu národnému výboru odpis rozsudku bez odôvodnenia na vykonanie tohto trestu.

§ 346

(1) Ak vzniknú pri výkone trestu prepadnutia majetku pochybnosti, či sa tento trest na určité prostriedky alebo veci vzťahuje vzhľadom na to, že sú nevyhnutne potrebné na uspokojenie životných potrieb odsúdeného alebo osôb, o ktorých výživu alebo výchovu je odsúdený podľa zákona povinný sa starať, rozhodne o tom predseda senátu na návrh národného výboru, ktorý vykonáva trest prepadnutia majetku, alebo na žiadosť odsúdeného alebo osoby, o ktorej výživu alebo výchovu ide. Takú žiadosť možno podať len do troch mesiacov odo dňa, keď rozsudok nadobudol právoplatnosť, a ak ide o prostriedky alebo veci, ktoré boli vykonávaním trestu prepadnutia majetku postihnuté až neskoršie, do jedného mesiaca od času, keď sa tak stalo.

(2) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(3) Odpis právoplatného uznesenia uvedeného v odseku 1 zašle predseda senátu národnému výboru.

(4) Vlastnícke právo tretej osoby k prostriedkom a veciam postihnutým pri vykonávaní trestu prepadnutia majetku nemožno uplatniť podľa odseku 1, ale iba podľa občianskoprávnych predpisov.

Zaistenie výkonu trestu prepadnutia majetku

§ 347

(1) Ak je obvinený stíhaný pre trestný čin, za ktorý vzhľadom na povahu a závažnosť činu a na pomery obvineného treba očakávať uloženie trestu prepadnutia majetku, a je obava, že výkon tohto trestu bude zmarený alebo sťažený, môže súd a v prípravnom konaní prokurátor majetok obvineného zaistiť. Súd zaistí majetok obvineného vždy, ak uložil trest prepadnutia majetku rozsudkom, ktorý doteraz nenadobudol právoplatnosť.

(2) Proti rozhodnutiu o zaistení je prípustná sťažnosť.

§ 348

(1) Zaistenie postihuje celý majetok obvineného, prírastok a výťažky, ktoré zo zaisteného majetku plynú, ako aj majetok, ktorý obvinený nadobudne po zaistení. Nevzťahuje sa však na prostriedky a veci, na ktoré sa podľa zákona nevzťahuje prepadnutie majetku.

(2) Predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor rozhodne na návrh národného výboru, ktorý vykonáva rozhodnutie o zaistení, alebo na žiadosť obvineného alebo osoby, o ktorej výživu alebo výchovu je obvinený podľa zákona povinný sa starať, či sa na určité prostriedky alebo veci zaistenie majetku nevzťahuje preto, že sú nevyhnutne potrebné na uspokojenie životných potrieb obvineného alebo uvedenej osoby. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť.

(3) Pokiaľ trvá zaistenie, sú neúčinné všetky právne úkony obvineného, ktoré sa týkajú zaisteného majetku, okrem úkonov smerujúcich na odvrátenie bezprostredne hroziacej škody.

(4) Kto má vo svojej moci veci, ktoré patria do zaisteného majetku, je povinný, len čo sa o zaistení dozvie, oznámiť to prokurátorovi alebo súdu, ktorý majetok zaistil; ináč zodpovedá za škodu spôsobenú opomenutím oznámenia.

(5) Vlastnícke právo tretej osoby k zaisteným prostriedkom a veciam nemožno uplatniť podľa odseku 2, ale iba podľa občianskoprávnych predpisov.

§ 349

Súd a v prípravnom konaní prokurátor zruší zaistenie, ak zanikne dôvod, pre ktorý bol majetok zaistený.

§ 350
Podmienečné upustenie od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti

Na konanie o podmienečnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti, ako aj na konanie o nariadení výkonu zvyšku tohto trestu sa použijú primerane ustanovenia § 331 až 333. Všetky rozhodnutia však robí súd, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni (§ 315 ods. 2).

§ 350a
Výkon trestu zákazu pobytu

(1) O uložení zákazu pobytu upovedomí predseda senátu národný výbor a orgán Verejnej bezpečnosti, na obvod ktorých sa zákaz pobytu vzťahuje, ako aj národný výbor a orgán Verejnej bezpečnosti, v obvode ktorých má odsúdený trvalé bydlisko.

(2) Ak odsúdený pracuje v obvode, na ktorý sa vzťahuje zákaz pobytu, upovedomí predseda senátu aj organizáciu, v ktorej je obvinený v pracovnom pomere.

(3) Z dôležitých dôvodov môže orgán verejnej bezpečnosti v mieste jeho bydliska alebo pobytu povoliť odsúdenému návštevu miesta alebo obvodu, na ktorý sa vzťahuje zákaz pobytu.

(4) Po dobu, po ktorú odsúdený vykonáva činnú vojenskú službu, sa trest zákazu pobytu nevykonáva. Ak odsúdený nespáchal vo výkone tejto služby žiadny trestný čin a riadne vykonával vojenskú službu, súd od výkonu trestu zákazu pobytu alebo jeho zvyšku upustí.

(5) Proti rozhodnutiu podľa odseku 4 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Piaty oddiel
Výkon ochranného liečenia a ochrannej výchovy

§ 351
Nariadenie výkonu ochranného liečenia

(1) Výkon ochranného liečenia nariadi predseda senátu liečebného ústavu, v ktorom sa má ochranné liečenie vykonať.

(2) Ak je osoba, u ktorej bolo uložené ochranné liečenie, pri pobyte na slobode nebezpečná pre svoje okolie, zariadi predseda senátu neodkladne jej dodanie do liečebného ústavu; ináč jej môže poskytnúť primeranú lehotu na obstaranie jej záležitostí.

(3) Ak ide o príslušníka ozbrojených síl alebo ozbrojeného zboru v činnej službe, požiada predseda senátu príslušného veliteľa alebo náčelníka, aby zariadil jeho dopravenie do liečebného ústavu.

(4) Predseda senátu požiada liečebný ústav, aby oznámil súdu, ktorý ochranné liečenie uložil, kedy sa začalo s výkonom ochranného liečenia. Súčasne požiada ústav, aby okresnému súdu, v obvode ktorého sa ochranné liečenie vykonáva, podal bez odkladu správu, ak zaniknú dôvody pre ďalšie trvanie ochranného liečenia.

§ 352
Upustenie od výkonu ochranného liečenia

O upustení od výkonu ochranného liečenia pred jeho začatím rozhodne súd, ktorý ochranné liečenie uložil, a to na verejnom zasadnutí na návrh prokurátora alebo obvineného alebo i bez takého návrhu. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 353
Prepustenie z ochranného liečenia

O prepustení z ochranného liečenia rozhodne na návrh prokurátora, obvineného alebo liečebného ústavu alebo aj bez takého návrhu na verejnom zasadnutí okresný súd, v obvode ktorého sa ochranné liečenie vykonáva. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 354
Nariadenie výkonu ochrannej výchovy

(1) Výkon ochrannej výchovy nariadi predseda senátu výchovnému zariadeniu, v ktorom sa má výkon začať.

(2) Ak mladistvý nie je vo väzbe a niet obavy, že ujde, môže mu predseda senátu poskytnúť pred nástupom primeranú lehotu na obstaranie jeho záležitostí.

§ 355
Upustenie od výkonu ochrannej výchovy

(1) O upustení od výkonu ochrannej výchovy pred jej začatím rozhodne súd, ktorý ochrannú výchovu uložil, a to na verejnom zasadnutí na návrh prokurátora, orgánu povereného starostlivosťou o mládež alebo mladistvého alebo aj bez takého návrhu.

(2) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 356
Prepustenie z ochrannej výchovy

(1) O prepustení z ochrannej výchovy rozhoduje na verejnom zasadnutí okresný súd, v obvode ktorého sa ochranná výchova vykonáva, a to na návrh prokurátora, orgánu povereného starostlivosťou o mládež, mladistvého alebo výchovného zariadenia alebo aj bez takého návrhu.

(2) Ak návrh podľa odseku 1 nebol podaný výchovným zariadením, pred rozhodnutím treba vypočuť zástupcu tohto zariadenia.

(3) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 356a
Podmienečné umiestnenie mimo výchovného ústavu

(1) O podmienečnom umiestnení mladistvého mimo výchovného zariadenia rozhoduje na verejnom zasadnutí na návrh prokurátora, orgánu povereného starostlivosťou o mládež alebo riaditeľa výchovného zariadenia, na žiadosť mladistvého alebo aj bez takého podnetu okresný súd, v obvode ktorého sa ochranná výchova vykonáva.

(2) Tento súd rovnako rozhoduje aj o zrušení podmienečného umiestnenia mladistvého mimo výchovného zariadenia.

(3) Proti rozhodnutiu podľa odsekov 1 a 2 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Predĺženie ochrannej výchovy

§ 357

(1) O predĺžení ochrannej výchovy rozhoduje na verejnom zasadnutí okresný súd, v obvode ktorého sa ochranná výchova vykonáva, a to na návrh prokurátora, orgánu povereného starostlivosťou o mládež alebo výchovného zariadenia alebo i bez takého návrhu.

(2) Ak návrh podľa odseku 1 nebol podaný výchovným zariadením, pred rozhodnutím treba vypočuť zástupcov tohto zariadenia.

(3) Predĺžiť ochrannú výchovu možno len vtedy, keď sa jej výkon už začal.

(4) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť.

§ 358
Dozor prokurátora

Prokurátor, v obvode ktorého sa vykonáva ochranné liečenie alebo ochranná výchova, dozerá na ich výkon. Správa miesta, v ktorom sa ochranné liečenie alebo ochranná výchova vykonávajú, je povinná vykonať príkazy prokurátora týkajúce sa zachovávania predpisov platných pre výkon ochranného liečenia alebo ochrannej výchovy.

Šiesty oddiel
Výkon niektorých iných rozhodnutí

§ 359
Upustenie od potrestania v dôsledku záruky

Ak prijal súd záruku organizácie uvedenej v § 4 ods. 1 a v dôsledku toho upustil od potrestania, doručí organizácii odpis rozsudku. Súčasne ju požiada, aby v zmysle záruky vzala na seba starostlivosť o nápravu odsúdeného a dbala, aby nahradil škodu, ktorú spôsobil trestným činom, ak sa tak nestalo už skôr.

§ 360
Výkon väzby

(1) Väzba sa vykonáva v ústavoch Ministerstva spravodlivosti. Väzba nariadená vojenským prokurátorom sa môže vykonávať po čas najnevyhnutnejšej potreby aj v útvare. Z dôvodov hodných osobitného zreteľa môže prokurátor a v konaní pred súdom predseda senátu povoliť, aby sa väzba vykonávala za náležitého dohľadu v liečebnom ústave.

(2) Vo väzbe je obvinený podrobený len tým obmedzeniam, ktoré sú potrebné na zabezpečenie úspešného vykonania trestného konania.

(3) Predpisy o tom, ako sa vykonáva väzba v ústavoch Ministerstva spravodlivosti, vydá minister spravodlivosti po dohode s generálnym prokurátorom.

(4) Prokurátor, v obvode ktorého sa vykonáva väzba, dozerá na jej výkon. Správa miesta, v ktorom sa väzba vykonáva, je povinná vykonať príkazy prokurátora týkajúce sa zachovávania predpisov platných pre výkon väzby.

§ 361
Vymáhanie poriadkovej pokuty a trov trestného konania

(1) Len čo sa stane vykonateľným uznesenie, ktorým bola uložená poriadková pokuta, vyzve vyhľadávací orgán, vyšetrovateľ, prokurátor alebo predseda senátu, ktorý pokutu uložil, osobu, ktorej bola uložená, aby pokutu zaplatila do pätnástich dní, a upozorní ju, že ináč sa bude zaplatenie vymáhať. Zaplatená poriadková pokuta pripadá štátu.

(2) Trovy trestného konania určené paušálnou sumou vymáhajú orgány štátnej správy súdov.

§ 362

zrušený

DVADSIATA PRVÁ HLAVA
ZAHLADENIE ODSÚDENIA

§ 363

O zahladení odsúdenia rozhoduje súd na žiadosť odsúdeného alebo na návrh organizácie uvedenej v § 4 ods. 1, a ak nejde o prípad upravený v § 69 ods. 3 Tr. zák., aj na žiadosť osôb, ktoré by mohli v prospech odsúdeného podať odvolanie. O zahladení odsúdenia mladistvého rozhodne súd aj bez návrhu alebo žiadosti.

§ 364

(1) O zahladené odsúdenia rozhoduje okresný súd, v obvode ktorého odsúdený v čase podania návrhu má alebo naposledy mal bydlisko, a to aj vtedy, ak ide o odsúdenie vojenským súdom.

(2) Ak je však odsúdený príslušníkom ozbrojených síl alebo ozbrojeného zboru z povolania v činnej službe, rozhoduje o zahladení odsúdenia vojenský obvodový súd, v ktorého obvode odsúdený v čase podania návrhu konal službu, a to aj vtedy, ak nejde o odsúdenie vojenským súdom.

(3) O zahladení odsúdenia mladistvého rozhoduje súd, ktorý rozhodoval vo veci v prvom stupni, a ak ide o podmienečne prepusteného, súd, ktorý vyslovil, že sa podmienečne prepustený mladistvý osvedčil.

(4) Proti rozhodnutiu o zahladení odsúdenia je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 365

(1) Len čo rozhodnutie o zahladení odsúdenia nadobudlo právoplatnosť, upovedomí predseda senátu odsúdeného, navrhovateľa a orgán, ktorý vedie register trestov; zahladené odsúdenie sa nesmie vykazovať vo výpise z registra trestov.

(2) Ak bola žiadosť o zahladenie odsúdenia zamietnutá, možno ju znovu podať až po uplynutí jedného roka, okrem prípadu, že by bola zamietnutá len preto, že doteraz neuplynula doba zákonom ustanovená na zahladenie. Žiadosť napriek tomu podanú zamietne súd bez vyšetrenia.

ŠTVRTÁ ČASŤ
NIEKTORÉ ÚKONY SÚVISIACE S TRESTNÝM KONANÍM

DVADSIATA DRUHÁ HLAVA
UDELENIE MILOSTI A POUŽITIE AMNESTIE

§ 366
Udelenie milosti

(1) Prezident republiky na základe práva daného mu ústavou udeľuje milosť.

(2) Prezident republiky určuje, v ktorých prípadoch môže generálny prokurátor alebo minister spravodlivosti konanie o žiadosti o milosť vykonať a bezdôvodnú žiadosť zamietnuť.

(3) Ak to nariadi v konaní o udelenie milosti prezident republiky, trestné konanie sa zatiaľ nezačne alebo sa v začatom trestnom konaní nepokračuje a obvinený sa prepustí z väzby, alebo sa výkon trestu odloží alebo preruší.

§ 367
Konanie o udelení milosti

V prípadoch uvedených v § 366 ods. 2 vykonáva konanie a bezdôvodnú žiadosť zamieta

a) pred podaním obžaloby generálny prokurátor, ktorý môže tiež nariadiť, že sa trestné stíhanie zatiaľ nezačne alebo sa v začatom trestnom stíhaní nepokračuje a obvinený sa prepustí z väzby, a to až do času, keď bude žiadosť o milosť vybavená,
b) po podaní obžaloby minister spravodlivosti, ktorý môže tiež nariadiť, že sa v trestnom konaní zatiaľ nepokračuje a obvinený sa prepustí z väzby, alebo výkon trestu sa odloží alebo preruší, a to až do času, keď bude žiadosť o milosť vybavená.

§ 368
Rozhodnutie o použití amnestie

Rozhodnutie o tom, či a do akej miery je osoba, ktorej bol právoplatne uložený trest, účastná amnestie, urobí súd, ktorý rozhodol v prvom stupni. Ak si taká osoba odpykáva v čase rozhodovania trest odňatia slobody, urobí rozhodnutie súd, v obvode ktorého sa trest vykonáva. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 369
Podmienečné udelenie milosti

Ak bol trest alebo jeho zvyšok pri udelení milosti odpustený len pod určenými podmienkami, plnenie podmienok a prevýchovu odsúdeného sleduje súd, ktorý vo veci rozhodoval v prvom stupni. Ustanovenie § 329 o spolupráci so spoločenskými organizáciami sa tu použije primerane.

§ 370
Zmena výmery trestu

(1) Ak bol amnestiou celkom alebo sčasti odpustený trest len za niektorý z trestných činov, za ktoré bol uložený úhrnný alebo súhrnný trest, ktorý nebol doteraz celkom vykonaný, určí súd

podľa vzájomného pomeru závažnosti primeraný trest za trestné činy amnestiou nedotknuté. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(2) Rozhodnutie podľa odseku 1 robí na verejnom zasadnutí súd, ktorý trest uložil v prvom stupni.

§ 370a
Rozhodovanie po zmiernení trestu smrti

Ak bol milosťou trest smrti zmiernený na trest odňatia slobody, o spôsobe výkonu trestu rozhodne na verejnom zasadnutí súd, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť.

DVADSIATA TRETIA HLAVA

§ 371 až 374

zrušené

DVADSIATA ŠTVRTÁ HLAVA
PRÁVNY STYK S CUDZINOU

§ 375
Všeobecné ustanovenie

Ustanovenia tejto hlavy sa použijú len vtedy, keď neustanovuje vyhlásená medzinárodná zmluva iný postup.

Prvý oddiel
Vyžiadanie z cudziny

§ 376

(1) Ak sa obvinený zdržiava v cudzine a ak ho treba vyžiadať, vydá proti nemu predseda senátu zatýkací rozkaz a na jeho podklade požiada Ministerstvo spravodlivosti o ďalšie opatrenie. V prípravnom konaní urobí tak na návrh prokurátora.

(2) Ak vec nepripúšťa odklad, požiada predseda senátu Ministerstvo spravodlivosti o zariadenie predbežného zatknutia obvineného; zatýkací rozkaz pošle Ministerstvu spravodlivosti dodatočne.

(3) Zatýkací rozkaz musí obsahovať

a) meno a priezvisko obvineného, jeho osobné dáta a údaje o štátnom občianstve, prípadne i jeho opis a fotografiu,

b) zákonné pomenovanie trestného činu s uvedením príslušných zákonných ustanovení a opísanie skutkového deja s presným vyznačením času, miesta a spôsobu spáchania,

c) doslovné znenie zákonných ustanovení, podľa ktorých sa trestný čin posudzuje, s uvedením zákonnej sadzby, ktorá je naň v zákone ustanovená a

d) ak ide o vyžiadanie odsúdeného na výkon trestu, aj údaj, ktorým súdom a na aký trest bol odsúdený, s pripojením odpisu rozsudku s doložkou o právoplatnosti.

§ 377

(1) Obvineného, ktorého cudzí štát vydal, prevezmú orgány Zboru národnej bezpečnosti. Prevzatú osobu bez odkladu odovzdajú predsedovi senátu, ktorý vydal zatýkací rozkaz, a v prípravnom konaní prokurátorovi, na návrh ktorého bol zatýkací rozkaz vydaný.

(2) Ak nejde o vydanie na výkon trestu, predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor sú povinní do 48 hodín od odovzdania obvineného vyslúchnuť a oznámiť mu rozhodnutie o väzbe.

§ 378

(1) Ak bol obvinený vydaný cudzím štátom s výhradou, musí sa výhrade vyhovieť.

(2) Obvinený môže byť stíhaný len pre trestné činy, pre ktoré bol vydaný, okrem prípadu, že bol daný dodatočný súhlas na trestné stíhanie pre ďalšie trestné činy.

(3) Ak bol obvinený z cudziny vyžiadaný alebo vydaný na výkon trestu len pre niektorý z trestných činov, za ktoré mu bol skôr uložený úhrnný alebo súhrnný trest, určí súd na verejnom zasadnutí primeraný trest za trestné činy, na ktoré sa vydanie vzťahuje. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Druhý oddiel
Vydanie do cudziny

§ 379
Predbežné vyšetrenie

(1) Prokurátor, ktorému Ministerstvo spravodlivosti alebo generálny prokurátor poslali žiadosť cudzieho štátu o vydanie alebo ktorý sa dozvedel o trestnom čine, pre ktorý by cudzí štát mohol žiadať o vydanie, vykoná predbežné vyšetrenie. Účelom predbežného vyšetrenia je zistiť, či sú tu podmienky pre vydanie, najmä, že ide o trestný čin podľa práva oboch štátov, pre ktorý je vydanie prípustné a ktorého trestnosť nezanikla, a že nejde o československého občana.

(2) V konaní o vydanie musí osoba, o vydanie ktorej ide, mať obhajcu.

(3) Prokurátor takú osobu vyslúchne a oboznámi ju pritom s obsahom žiadosti o vydanie. Ak táto osoba uvádza okolnosti vyvracajúce podozrenie a ponúka o nich dôkazy, ktoré môžu byť bez značných prieťahov vykonané, vzťahuje sa predbežné vyšetrenie aj na ne.

§ 380
Rozhodnutie súdu

(1) Po skončení predbežného vyšetrenia rozhodne na návrh prokurátora krajský súd, v obvode ktorého osoba, o vydanie ktorej ide, má pobyt alebo bola zastihnutá, či je vydanie prípustné, a predloží vec Ministerstvu spravodlivosti.

(2) Ak má minister spravodlivosti pochybnosti o správnosti rozhodnutia krajského súdu, môže vec predložiť najvyššiemu súdu na preskúmanie tohto rozhodnutia.

§ 381
Vydávacia väzba

(1) Ak bolo rozhodnuté, že vydanie do cudziny je prípustné, vezme krajský súd osobu, o vydanie ktorej ide, do väzby. Dôvodmi väzby podľa § 67 nie je pritom viazaný.

(2) Prokurátor vykonávajúci predbežné vyšetrenie môže osobu, o vydanie ktorej ide, vziať do väzby, iba ak je to nevyhnutné na zamedzenie úteku.

(3) Ak sa rozhodlo, že vydanie nie je prípustné, alebo ak to nariadi minister spravodlivosti, treba zariadiť hneď prepustenie z väzby.

§ 382
Povolenie a vykonanie vydania

(1) Vydanie do cudziny povoľuje minister spravodlivosti, a to len vtedy, keď krajský súd alebo najvyšší súd podľa § 380 rozhodli, že vydanie je prípustné.

(2) Povolené vydanie zariadi predseda senátu krajského súdu.

§ 383
Rozšírenie vydania na iný trestný čin

Ak žiada štát, ktorému určitá osoba bola vydaná, aby ju mohol stíhať pre iný trestný čin alebo aby mohol byť na nej vykonaný trest uložený za iný trestný čin, než pre ktorý bolo vydanie povolené, použijú sa primerane ustanovenia o vydaní.

Tretí oddiel
Dožiadanie

§ 384

Pri dožiadaní cudzozemských súdov a úradov o poskytnutie právnej pomoci, ako aj pri poskytovaní právnej pomoci cudzozemským súdom a úradom sa postupuje, ak nie je medzinárodnou zmluvou ustanovené niečo iné, aj v trestných veciach s primeraným použitím predpisov platných pre styk s cudzinou v občianskoprávnych veciach.

PIATA ČASŤ
PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 385

Odo dňa, keď tento zákon nadobudne účinnosť, možno doterajšie predpisy o trestnom konaní použiť len v medziach ustanovení tejto časti.

§ 386

Ustanovenie § 296 ods. 3 zákona č. 64/1956 Zb. platí i naďalej o rozhodnutiach, ktoré nadobudli právoplatnosť pred 1. januárom 1962. Lehota na podanie návrhu sa končí však i v týchto veciach najneskoršie 30. júnom 1962.

§ 387

(1) Na konanie o obnove trestného konania, ktoré bolo právoplatne skončené pred začiatkom účinnosti tohto zákona, použijú sa ustanovenia tohto zákona. Podmienky pre povolenie obnovy sa však v takom prípade posudzujú podľa zákona, ktorý je pre obvineného priaznivejší.

(2) Ak rozhodnutie, proti ktorému smeruje návrh na obnovu, vydal v prvom stupni súd už nejestvujúci, rozhoduje o návrhu na obnovu ten súd, ktorý by bol podľa tohto zákona vecne a miestne príslušný; ak rozhodoval v prvom stupni bývalý Štátny súd, rozhoduje o návrhu na obnovu krajský (vyšší vojenský) súd, ktorý by bol podľa tohto zákona vo veci miestne príslušný.

§ 388

(1) Krajský súd je príslušný vykonávať v prvom stupni konanie aj o trestných činoch podľa predpisov skôr účinných, ktoré svojou povahou a závažnosťou zodpovedajú trestným činom uvedeným v § 17 ods. 1.

(2) Rozhodnutia a opatrenia týkajúce sa výkonu rozsudkov vyhlásených najvyšším súdom ako súdom prvého stupňa robí Krajský súd v Prahe a v odbore vojenského súdnictva ten vyšší vojenský súd, ktorý určí minister spravodlivosti.

§ 389

(1) Rozhodnutia podľa § 297 ods. 1 a 2 Tr. zák. robí súd, ktorý rozhodoval vo veci ako súd prvého stupňa. Ak ide o rozhodnutia niekoľkých súdov, robí rozhodnutie ten z nich, ktorý rozhodoval naposledy. Ak tento súd už nejestvuje, použije sa obdobne ustanovenie § 387 ods. 2.

(2) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť.

§ 390

Zákon č. 64/1956 Zb. o trestnom konaní súdom (Trestný poriadok) sa zrušuje.

§ 391

Minister spravodlivosti môže ustanoviť, ktoré jednoduché úkony zverené podľa tohto zákona predsedovi senátu môže vykonávať iný pracovník súdu.

§ 392

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1962.

Zákon č. 57/1965 Zb. zo 17. júna 1965, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdom nadobudol účinnosť 1. augustom 1965, zákon č. 58/1969 Zb. z 5. júna 1969 o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom nadobudol účinnosť 1. júnom 1969 a zákon č. 149/1969 Zb. z 18. decembra 1969, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdom nadobudol účinnosť 1. januárom 1970.

Dr. Hanes v. r.

*) Vzhľadom na § 266 ods. 1 ide o nepoužiteľné ustanovenie.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.